

NIEUWSBLAD van het NOORDEN

Dagblad voor de Noordelijke Provinciën

WAARIN OPGENOMEN DE PROVINCIALE GRONINGER COURANT OPGERICHT 1787

UITGAVE: R. HAZEWINKEL JZN'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ NV.

BUREAUX: GEDEMPTE ZUIDERDIEP BIJ DE HEERESTRAAT, GRONINGEN

BUITENLAND

De strijd aan de Noord-Afrikaansche kust hervat

Het Italiaansche Weermacht-bericht van Zondag

In zijn Weermachtsbericht no. 212 maakt het Italiaansche opperbevel het volgende bekend: Gisteren heeft de veldslag aan het front van Bardia met toegenomen hevigheid den geheelen dag voortgeduurd. De gevechten zijn thans nog gaande. Formaties jacht- en gevechts-vliegtuigen hebben daaraan deelgenomen door in verscheidene plaatsen vijandelijke troepen met mitrailleurvuur en bommen te bestoken en pantserwagens onschadelijk te maken en te vernielen. Ondanks het heldhaftige gedrag van onze eenheden te land en in de lucht, zijn eenige verdedigingswerken in handen van den vijand gevallen. De luchtmacht heeft herhaalde malen de vijandelijke vlootstrijdkrachten gebombardeerd, gelegen ter hoogte van Bardia, alsmede de gemotoriseerde colonnes. Vijandelijke luchtaanvallen op ons gebied hebben lichte schade berokkend aan personeel en materiaal. Tijdens luchtgevechten hebben onze jagers tot dusver acht vijandelijke vliegtuigen brandend neergeschoten. Drie van onze toestellen zijn niet teruggekeerd.

Aan het Grieksche front hebben wij, tijdens een optreden van plaatselijk karakter, wapenen bemachtigd en krijsgewonden gemaakt. Luchtformaties hebben op marsch zijnde vijandelijke troepen met machinegeweren beschoten en gebombardeerd.

In Oost-Afrika hebben vijandelijke vliegtuigen op eenige plaatsen in Somaliland bommen en pamfletten laten vallen. Aan de grens van den Soedan heerscht de gebruikelijke activiteit van de artillerie.

Ansaldo over den slag om Bardia

In zijn toespraak voor de Italiaansche weermacht heeft de hoofdredacteur van de Telegrafo, Ansaldo, gisteravond met betrekking tot den slag om Bardia verklaard:

Het feit, dat de vastberaden, krachtige en schitterende verdediging van Bardia door generaal Bergonzoli, twintig dagen lang heeft geduurd, is voor Italië, ook wanneer Bardia valt, een reden om trotsch te zijn. Bardia is een vesting. Wel is het met veel fortificaties versterkt, doch het standhouden der Italianen is alleen aan hun heldenmoed te danken. Het militaire resultaat van deze heldhaftige verdediging van Bardia is duidelijk te zien. Door het twintig dagen lang standhouden is het Engelsche offensief onderbroken en aan de Italiaansche troepen in Libye tijd gegeven om zich te verzamelen. Door hun tegenstand hebben generaal Bergonzoli en zijn troepen aan de geheele wereld laten zien dat de strijdwaarde en de strijdgeest van het Italiaansche leger onaangetast zijn. Wat ook het lot van Bardia moge zijn, op welk uur het ook moge vallen, de heldendaden van zijn verdedigers verplichten iederen Italiaan tot dank en zijn tevens een aansporing voor het geheele Italiaansche volk.

Amerika en de oorlog

Senatoren over het plan van Roosevelt

Uit Washington meldt het D. N. B.: De democratische senator Wheeler heeft het plan van president Roosevelt om oorlogsmateriaal aan Engeland te leenen, krankzinnig genoemd. Zoodra men iets uitleent, zoo verklaarde de senator in een rede voor een anti-oorlogs-delegatie, neemt men deel aan den oorlog. Dit is echter geen Amerikaansche oorlog.

De vroegere senator Holt, die in het politieke leven van de Ver. Staten groote bekendheid geniet, noemt in de New York Post het voorstel van president Roosevelt om oorlogsmateriaal aan Engeland te leenen, een schelmstuk, waarbij de openbare meening het vertrouwen in de regering moet verliezen. Wil men Engeland krediet verleen, aldus Holt, dan moet zulks langs eerlijken, grondwettelijken weg geschieden. De nieuwe manipulaties van Roosevelt staan gelijk met een onbepaalde belofte, waarvan niemand het eind kan zien. Bovendien wordt daardoor het economische leven van de Ver. Staten volkomen in wanorde gebracht en wordt de geheele toekomst gebouwd op de oorlogsbestedingen. Holt wijst er verder op, dat het Engelsche bedrijfsleven het thans reeds zwaar te verantwoorden heeft, en dat Engeland bovendien reeds bewezen heeft, zijn schulden niet te betalen. Het voorstel van Roosevelt is dus niets anders dan een blanco cheque aan Engeland, den dueren oorlog op kosten van de Amerikaansche belastingbetalers te voeren.

De vraagstukken van den Stillen Oceaan

Uit Tokio meldt het D. N. B.: Het probleem van den Stillen Oceaan zal dit jaar eveneens vooraan op de politieke agenda staan, schrijft het Japanische blad Makayo Sjimboen. Het orgaan is van meening, dat president Roosevelt het Congres zal verzoeken, Engeland en China zooveel mogelijk oorlogsmateriaal te leveren, teneinde die landen in staat te stellen hun strijd voort te zetten. Wanneer men de overwegingen kent, die Roosevelt met deze hulpverlening heeft, kan men niet van een wensch van den Amerikaanschen president spreken, die menscheit te helpen, wel echter van een voornemen om in troebel water te visschen. Amerika moet wel weten, dat men zich bij zulk een gehuichelde menscheit gemakkelijker de vingers kan branden. Het blad wijst er op, dat het belachelijk is, wanneer de Ver. Staten in verband met het Japanische

De verwoestingen in de Londensche city

Uit de puinhoopen stijgt nog steeds rook op

Uit Zweedsche berichten blijkt, volgens een D.N.B.-bericht uit Stockholm, dat, zooals een Zweedsche correspondent zich uitdrukt, aan herbouw van de door den jongsten en grooten Duitschen luchtaanval op Londen verwoeste City in het geheel niet meer kan worden gedacht, doch dat men gedwongen zal zijn, het geheele stadsdeel neer te halen.

Het gebied van de City, dat volgens neutrale berichtgevers geheel met den aardbodem gelijk gemaakt is, en waar praktisch geen enkel huis meer staat, heeft een uitgestrekt gebied van ongeveer anderhalve tot twee vierkante kilometer, in het middelpunt waarvan de straten Cheapside, Newgate en Aldersgate, meer naar het Zuiden de onbeschadigde St. Paul's kathedraal en in het N.O. London-Wall en Fore Street liggen. In dit gebied, het economische en financieele centrum van het Britsche wereldrijk, is volgens een ooggetuigenverslag van den Londenschen correspondent van Svenska Dagbladet alle leven uitgedoofd. Straten en huizenrijen zijn vaak niet meer te onderscheiden en vormen een groote puinhoop. Slechts hier en daar ziet men de zwart beroopte overblijfselen van wat eens een trotsch zakengebouw van zes of meer verdiepingen was. Dit gebied, dat het ergste werd getroffen, is volgens het verslag de eigenlijke kern van de verwoeste City.

Het door den aanval getroffen gebied, waarin nog meer verwoestingen van allerlei aard geconstateerd kunnen worden, reikt echter naar een ooggetuige kon zien, in het Westen via Fleetstreet tot het strand. In het Noorden verder dan het Paddington Station en Chertierhouse, in het Oosten tot Bishopsgate en in het Zuiden tot den Noordelijken oever van de Theems. Dit is een gebied van bijna vierkante kilometer, waar eveneens geheele stratencomplexen verwoest werden, waar geen straat door de vlammen onaangeast of beschadigd bleef, waar alle gas-, water- en elektrische leidingen verbroken of beschadigd werden en waar ook alle telefoonverbindingen nog gestoord zijn.

Bijna acht dagen na den aanval werd aan de neutrale dagbladcorrespondenten toegestaan, door de geheel verwoeste straten der City een rondgang te maken, voor zoover dit dan mogelijk was.

De Londensche correspondent van Svenska Dagbladet meldt hierover: Evenals te Coventry en Bristol veranderden zich bij het begin

voornemen een Groot-Aziatisch levensgebied te stichten, van een bedreiging hunner economische levensrichting spreken. Deze z.g. levensrichting is altijd nog ruim 7000 mijl van Amerika verwijderd. Voor de Ver. Staten is Oost-Azië slechts een handelsgebied. Voor Japan daarentegen is het een levensrichting in den waren zin des woords. Wanneer de toestand zich zoo blijft ontwikkelen als thans, zal de tot dusver nog in vrede levende Stille Oceaan door de praktijken van de Ver. Staten tot een oorlogshaard worden.

De versterking van de Amerikaansche vloot

Uit Washington meldt het D. N. B.: De voorzitter der vlootcommissie van het Huis van Afgevaardigden, Vinson, heeft verklaard, dat de Amerikaansche vloot dit jaar met een geheele reeks nieuwe schepen, waaronder twee slagschepen, versterkt zal worden. Van den zomer zullen de slagschepen North Carolina en Washington, ter grootte van 35.000 ton elk, in dienst gesteld worden. Het aantal Amerikaansche slagschepen stijgt daarmede tot 17. Nog 15 andere slagschepen zijn ofwel in aanbouw of in opdracht gegeven. Van de oorlogsbodems waartoe het vorige Congres zijn toestemming verleend heeft, is er echter nog geen enkele op stapel gezet.

Roode Kruis schepen naar Griekenland

Het Amerikaansche Roode Kruis maakt bekend, dat de Grieksche vrachtschepen Kasandra en Loulou op 15 Jan. uit New York als „Merry-Ships” van het Amerikaansche Roode Kruis zullen vertrekken, om via het Suezkanaal naar Athene te varen. De schepen bevatten levensmiddelen, kleding, verbandstoffen, tien ziekenwagens en 25 gemotoriseerde ambulances. Volgens inlichtingen van den Amerikaanschen gezant te Athene zijn de ambulances en verbandstoffen aan het Grieksche front dringend noodig.

Een miljoen telegrammen naar Roosevelt

De Chicago Tribune publiceert een extra-bericht volgens hetwelk O'Brien in een druk bezochte bijeenkomst te Lafayette, Indiana, in aanwezigheid van aartsbisschop Null uit Fort Wayne als eeregast, alle leden van de Holy Name Society heeft verzocht den president en het Congres door middel van een miljoen telegrammen voor een herhaling van den tragischen fout van 1917 te waarschuwen, daar anders het geschreeuw van de 10 procent interventenisten wederom een onheil zou stichten, waardoor het Amerikaansche volk als schapen naar de slachtbank zouden worden geleid.

Berlijn is overtuigd, dat het Fransche volk met Duitschland wil samenwerken

„Maar een kliek saboteert”

Naar het A. N. P. van welingelichte zijde te Berlijn verneemt, is gisteren in de Wilhelmstrasse door buitenlandse persvertegenwoordigers een reeks vragen gesteld omtrent de berichten en geruchten over gebeurtenissen te Vichy. Van Deutsche zijde werd in dit verband opgemerkt, dat men te Berlijn met belangstelling de huidige ontwikkelingen in Fransche regeringskringen volgt, die in verband staan met de vraag, op welke wijze de Fransche politiek haar standpunt bepaalt jegens het Deutsche Rijk.

Men zei in de Wilhelmstrasse, dat er geen twijfel aan kan bestaan, of het Fransche volk wenscht de samenwerking met Duitschland en verheugt zich over het grootmoedige gebaar van den Führer. Evenzeer is het echter een feit, dat een zekere kliek deze samenwerking en dezen wensch van het Fransche volk tracht te saboteeren. Men verklaart in de Wilhelmstrasse, dat van den uitslag dezer ontwikkeling te Vichy de koers van de Deutsch-Fransche politiek afhankelijk is.

— De Amerikaansche ambassadeur in Italië, Phillips, is Zaterdag aan boord van den Atlantische Clipper naar Rome vertrokken, meldt het D.N.B. uit New-York.

ZON EN MAAN

De zon gaat heden onder om 17.42 en komt morgen op om 9.49.

De maan kwam heden op om 13.32 en gaat onder om 2.31.

Maandag 13 Januari: V. M. Lantaarns van alle rij- en voertuigen heden op om 18.12.

Verduisteren:

Heden van 17.42 tot 9.49.

De aanvallen op Engeland

Het Duitsche Weermachtbericht van Zondag

Het opperbevel van de Duitsche weermacht maakte gisteren bekend:

Het luchtwapen ondernam Zaterdag slechts gewapende verkenningen. Luchtfoto's bevestigden de goede uitwerking van den aanval op Cardiff in den nacht van 2 op 3 Januari. Zaterdagnacht werden Avonmouth, dat als havenplaats voor Bristol van bijzondere betekenis is, alsmede verscheidene andere belangrijke militaire doelen aan het Bristol-kanaal met sterke krachten op succesvolle wijze aangevallen.

Vijandelijke vliegtuigen vlogen Zaterdag nacht slechts met zwakke krachten naar het Duitsche Rijksged. Zij lieten op enkele plaatsen een gering aantal bommen vallen, die slechts onbetekenende materiele schade aanrichtten. Er werd geen schade berokkend aan militaire of voor de oorlogvoering belangrijke doelen.

Britsch communiqué

Uit Stockholm meldt het D. N. B.: Het Britsche ministerie van luchtvaart en het ministerie voor de binnenlandsche veiligheid hebben het volgende bekend gemaakt: Zaterdagavond kort na het vallen van de duisternis hebben vijandelijke vliegtuigen eenige aanvallen ondernomen, die het grootste deel van den nacht aanhielden. De aanval was voornamelijk gericht op een stad in het Westen van Engeland. Er ontstonden branden en er werd eenige schade aangericht. Er werd een aantal personen gedood en gewond. Ook vielen bommen op eenige plaatsen in Zuid-Wales en andere streken. In Londen duurde het alarm enige uren. Met tusschenpoelen werd des nachts kanongebulder vernomen.

Te Southampton stagneert het zakenleven

Het D. N. B. meldt uit Washington, dat volgens een officiële mededeeling van het staatsdepartement van Zaterdagavond het Amerikaansche consulaat te Southampton, aangezien daar in het geheel geen zakenleven meer is, gesloten is.

De aanvallen van hedennacht

BERLIJN, 6 Jan. (D.N.B.). De Engelsche berichtendienst deelt over de bedrijvigheid van het Duitsche luchtwapen in den afgelopen nacht mede, dat de Duitsche aanvallen voornamelijk op Londen geconcentreerd waren. De aanvallen hebben verscheidene uren geduurd. De neergeworpen brand- en brisantbommen hebben een aantal huizen en gebouwen beschadigd en een aantal branden veroorzaakt. Ook op andere ver uit elkaar liggende gebieden van Engeland zijn luchtaanvallen ondernomen.

BERLIJN, 6 Jan. (D.N.B.). In den loop van gisteravond en in de eerste uren van den nacht hebben, naar het D.N.B. verneemt, Duitsche luchstrijdkrachten de Engelsche hoofdstad met brand- en brisantbommen bestookt. Door eenige vliegtuigen, die door de wolken heendonden, konden ontploffingen en vrij groote branden in het midden van de stad waargenomen worden. Minder hevige aanvallen werden gedaan op fabrieksinstallaties en vliegvelden in verscheidene andere steden. Zoo werden o.a. Hull, Darlington en Lincoln met brisant- en brandbommen bestookt.

De nieuwe ordening in Europa

Uiteenzetting van Karl Megerle

In het Zondagblad van de Börsenzeitung schrijft Karl Megerle over de nieuwe ordening en de levenshouding in Europa.

Het doel van deze nieuwe ordening in Europa, aldus de schrijver, heeft een dergelijke propagandistische kracht ontwikkeld, dat het steeds bij vriend, bij vijand en bij de neutralen besproken wordt. De propaganda van den vijand heeft zich genoodzaakt gezien haar regering te verzoeken plannen van even groote overtuigende kracht op te stellen en tevens de Deutsche nieuwe ordening als voortbrengsel van een brutalen zucht naar macht en verovering te belasteren. Men heeft verklaard, dat het Deutsche „Herrenvolk” de andere volken tot slaaf wil maken en dat de hoogontwikkelde staten van het Europeesche Noorden en Westen hun levenshouding niet zullen kunnen handhaven, maar tot het peil van de minder ontwikkelde volkeren zullen af dalen. Deze laatste gedachte heeft vooral indruk moeten maken op onze Germaansche nabuurvolkeren.

Daartegenover verklaart Megerle: Alle prestaties van het nationaal-socialistische Duitschland zijn gericht op een allesomvattende en snelle stijging der levenshouding van het geheele volk. Wie het nieuwe Duitschland kent zal bevestigen, dat in Duitschland de curve van de levenshouding reeds voor den oorlog snel omhoog is gegaan. Thans bepaalt weliswaar de militaire strijd om de toekomst de levenshouding van het Deutsche volk, maar de stijging van de levenshouding na den oorlog zal, wanneer al de enorme krachten van een volk van 90 miljoen zielen weer ten dienste staan van de vredesproductie, binnen zeer korten tijd sprongsgewijze vooruitgaan, en van deze productie en verbruikskracht van het Deutsche centrum in het nieuwe Europa zullen uiteraard naar alle kanten stimulerende invloeden uitgaan, vooral naar die landen, die hun economische hulpbronnen nog weinig ontsloten hebben en welker technische inrichting nog verbeterd moet worden. De opheffing van de levenskracht, zoo vervolgt Megerle, zal echter in het geheel niet ten koste van de levenshouding der andere, hooger ontwikkelde landen geschieden en vooral niet van de landen van Germaansche ras. De levenshouding van een volk is in de eerste plaats het resultaat van noesten arbeid en van een dienovereenkomstig gebruik der lichamelijke en geeste-

ADVERTENTIE uit de 3 Noordel. Provinciën van 1—5 regels f 1.—, elke regel meer 20 ct. Kleine advertenties tot en met 10 regels en Familieberichten 15 ct. per regel (bij vooruitbetaling), elke regel meer 20 ct. van buiten deze Provinciën 1—5 regels f 1.50, elke regel meer 30 ct.

De gevechten in Albanië

Uiteenzetting van Italiaansche zijde

Een speciale correspondent van Stefani meldt:

De laatstelijk tot ontwikkeling gekomen actie der luchtstrijdkrachten, vooral op tactisch gebied, heeft den vijand gedwongen tot bittere overpeinzingen. De luchtactie, die steeds op het geschikte oogenblik en doeltreffend werd ingezet, heeft de vijandelijke organisaties in een der meest delicate sectoren van het Grieksch-Albaneesche front geslagen. Uiteraard wordt de eenige strijdmacht, die in staat is den toestand tot een oplossing te brengen, gevormd door het leger. Onze soldaten, die schitterend vechten tegen alle hinderpalen in, hebben dat aangetoond. Zelfs de Atheensche oermoepe, die vaak spreekt over overwinningen, die niet bestaan, zoozeer zelfs, dat hij berichten uitzendt omtrent gewapende benden in Griekschen dienst, die Tirana zouden zijn binnengerukt, kan niet volkomen het stilzwijgen bewaren over den heldenmoed der Italiaansche soldaten. De Atheensche oermoepe tracht echter bijvoorbeeld te verbergen, dat in de zone van Koritza twee onzer bataillons twee Grieksche divisies hebben teruggeslagen en dat op verscheidene plaatsen onze soldaten gedwongen waren te strijden tegen aanzienlijk talrijker strijdkrachten.

Toen na het begin van den winter de moeilijkheden waren toegenomen, verdubbelde het Italiaansche leger zijn moed en toonde het zijn hechten wil juist op het moeilijkste oogenblik van den toestand. De Engelsche generale staf, die de Grieksche militaire massa's leidt, heeft zijn ergste verrassingen beleefd door dezen geest onzer troepen. Het is niet waar, dat de Italiaansche soldaten te doen zouden hebben met een onvoldoende uitgerust of slecht geleid leger, want men heeft het bewijs, dat wanneer de fascistische regering niet op het juiste oogenblik tusschenbide gekomen zou zijn, Engeland zelve den brand op het Balkan-schiereiland zou hebben doen ontbranden.

Men kon geen dag langer dralen. Het Grieksche leger werd steeds meer geravailleerd en gereorganiseerd. Het beschikt over talrijke en volmaakte geschutsuitrustingen, automatische wapens, de modernste strijdmiddelen en een goede uitrusting. Bovendien met sneeuw bedekte bergen heeft men in witte uniform gekleede skitroepen gezien.

De Grieksche troepen worden uiteraard zooveel mogelijk van het noodige voorzien door degenen, die in de volstrekte noodzakelijkheid verkeerden om hen op de been te houden. Deze hulp omvat vliegtuigen, levensmiddelen, manschappen en munitie. Maar al het menselijke en technische materiaal, dat de Engelsche organisatie tegenover onze strijdkrachten stelt, is in belangrijke mate versleten in deze twee maanden oorlog. Men spreekt van een slijtage in een verhouding van een op vier te onzen voordeel. De vijandelijke verliezen zijn geweldig.

Men is niet ver van de waarheid af, wanneer men zegt, dat Griekenland aan het einde van den oorlog, door de dwaasheid van de doelstellingen zijner leiders, den grondslag zelf van zijn bestaan zal hebben verloren, want het riskeert ieder menscheit element, dat onmisbaar is voor zijn leven. Onze aalmoezeniers alleen al hebben duizenden lijken van Grieksche soldaten ter aarde doen bestellen.

Tegenover de hardnekkigheid van den vijand, staat de vasthoudendheid van den Italiaanschen soldaat, die vastbesloten is het met hem klaar te spelen. Het elan der bevelvoerders is gelijk aan dat van hen, die gehoorzamen, en geen enkele oorlog heeft een zoo hoog percentage gezien van gesneuvelde officieren, in verhouding tot het aantal gevallen soldaten. De bevelhebbers over eenheden, de regimentscommandanten gaan tot den aanval over met hun soldaten, of zelfs vóór hen uit. Eenige dagen geleden deed de commandant van een regiment Bersaglieri een tegenaanval met een handvol soldaten op een groot detachement vijanden dat trachtte zich een weg te banen nabij de Joego-Slavische grens. Het detachement werd met bommen vernield.

De speciale correspondent van Stefani bevestigt met de doen uitkomen, dat dergelijke voorbeelden zich voortdurend vermenigvuldigen en dat de gewonden, wanneer zij maar nauwelijks hersteld zijn, verzoeken weer te mogen gaan strijden.

Fransch Indo-China autonoom

Uit Genève meldt het D.N.B.: Naar uit Vichy meldt wordt publiceert het Journal Officiel uitvoeringsbepalingen bij de wet van 15 Oct. omtrent de autonomie voor Fransch-Indo-China. De staatscourant bevat gegevens omtrent de goederen, die in het verkeer tusschen Indo-China en het moederland, resp. de overige Fransche bezittingen, vrijheid van rechten genieten.

Nieuwe Finsche regeering

Rangell premier

Uit Helsinki meldt het D. N. B.: De samenstelling van de nieuwe Finsche regeering is zaterdag bekend gemaakt.

Tot premier is de directeur van de Staatsbank, Johan Wilhelm Rangell, benoemd. Minister van landbouw is de agrariër Viljami Kallio, tweede minister van landbouw Toivo Ikonen, eveneens agrariër, minister van verkeer dr. Vilho Annala, lid van de vaderlandse volksbeweging en tweede minister van financiën Joeho Koivisto. Alle andere ministers, onder wie die van buitenl. zaken Witting, defensie Rudolf Walden, en binnenlandse zaken Ernst von Born, blijven op hun post.

De nieuwe premier, advocaat Rangell, is 76 jaar. Hij heeft een leidende positie bekleed in verschillende economische organisaties van het rijk. Sinds 1937 maakte hij deel uit van de directie van de Finsche Staatsbank. O.a. is hij voorzitter van het bestuur van de Finsche sport- en gymnastiekvereniging, lid en vicevoorzitter van het Finsche Olympische Comité en voorzitter van de Finsch-Zweedsche handelscommissie.

De nieuwe minister van verkeer, dr. Vilho Annala, is redacteur van de Uusi Suomix en sinds 1932 lid van den Rijksdag.

Haar program

De nieuwe regeering heeft een korte uiteenzetting van haar program gepubliceerd, waarin verklaard wordt, dat de nieuwe regeering op het gebied van de binnen- en buitenlandse politiek de richtlijnen van het program der vorige regeering zal toepassen. Zij zal de maatregelen ten uitvoer leggen, die het vorige regeeringsprogram behelsde, ter bestrijding van de binnenlandse moeilijkheden en ter vervulling van de talrijke groote opgaven, die ontstaan zijn uit den oorlog en de algemeene economische situatie. De verklaring eindigt met een beroep om steun op het Finsche volk.

Syrië en de oorlog

Verklaring van generaal Dentz

Uit Istanboel meldt het A.N.P.: Naar uit Beiroet gemeld wordt, heeft de nieuwe Franse hoge commissaris voor Syrië en den Libanon ter gelegenheid van zijn ambtsaanvaarding te Beiroet de vertegenwoordigers van de Syrische pers ontvangen, zijn dank uitgesproken voor de hartelijke ontvangst, die de bevolking hem bereid had en de groeten overgebracht van 't staatshoofd, maarschalk Pétain, die de verzekering gegeven had, dat Frankrijk geenszins afstand gedaan heeft van zijn traditionele roeping in het nabije Oosten en besloten is elke ongevraagde inmenging in Syrië met alle middelen te keeren.

Generaal Dentz verklaarde, dat hij als hoge commissaris besloten is het roer der regeering in Syrië te houden tot een definitieve regeling van de huidige moeilijkheden op het gebied van de internationale politiek bereikt is. Deze verklaringen worden in politieke kringen opgevat als een beslisse waarschuwing aan de aanhangers van De Gaulle en aan de talrijke in het land rondreizende Britsche agenten.

Het complot tegen Ibn Saeed

Uit Damascus meldt het D.N.B.: Volgens berichten uit Djeddah, de haven van Saoedi-Arabië, is het onderzoek naar het complot tegen Ibn Saeed, gesmeed door agenten van den Secret Service, nog niet beëindigd. Nieuwe arrestaties zijn geschied. Een aantal draden, zoo wordt gemeld, leidt naar de kringen van het Britsche gezantschap. Zoo zou o.a. de Britsche vice-consul Bukhari, die belast is met de behandeling van Britsch-Indische aangelegenheden, gecompromitteerd zijn. De Engelse agenten zouden zich ter gelegenheid van het bezoek, dat de graaf van Athlone met prinses Alice twee jaar voor den oorlog aan het hof van Riad bracht, in het bezit van gegevens over de levensgewoonten van Ibn Saeed gesteld hebben. In hun gevolg zou zich een bijzonder bedreven lid van den Secret Service bevonden hebben, die de opdracht had aantekeningen over het leven in het paleis en aan het hof van den koning te maken.

De oorlog ter zee

Britsche schepen vergaan

Volgens een Reuterbericht uit Londen heeft de Britsche admiraliteit medegedeeld, dat de patrouillevaartuigen „Kennymore” en „Harvest Gleaner” tot zinken gebracht zijn en dat de familieleden der slachtoffers verwittigd zijn.

De Britsche admiraliteit deelt mede, dat de kanonneerboot „Aphis” voor Bardia is getroffen en dat de bloedverwanten der slachtoffers op de hoogte zijn gebracht.

Kolenboot als verloren beschouwd

De stoomboot „Zubieta”, die op 1 Januari met een lading steenkolen van Gijón naar Bermeo vertrok, wordt als verloren beschouwd. Wrakstukken zijn op de kust gevonden. Van de uit zes koppen bestaande bemanning is niets bekend.

De Paus ontvangt Romeinschen adel

De Paus heeft gisterochtend de leden van den Romeinschen adel ontvangen, die 2 H. hun nieuwjaarswensen kwamen aanbieden. Op een toespraak van prins Orsini antwoordde de Paus met te zeggen, dat hij gaarne onder Romeinen vertoefde, aangezien hij zelf een Romein was. Z. H. wees er op, wat in dezen oorlogstijd de plichten der leifadigheid zijn van de gefortuneerde families. Tenslotte sprak de Paus den wensch uit, dat op dit conflict een rechtvaardige en blijvende vrede moge volgen, welke den volkeren voor altijd de eendracht verzekerde. Daarna gaf de Paus zijn apostolischen zegen.

KUNST EN WETENSCHAP

Lou Bandy 25 jaar artist

Huldiging te Den Haag

De bekende liedjeszanger, conferencier en revuekomiek Lou Bandy vierde zaterdag zijn 25-jarig artiestenjubileum.

Zaterdagmiddag werd ter viering van dit jubileum in Hotel de Twee Steden in Den Haag een receptie gehouden, waar vele vrienden, medewerkers en artiesten den jubilaris, die vergezeld was van zijn echtgenoot en dochtertje, hun gelukwensen kwamen aanbieden.

De jubilaris (links) en Buziau tijdens de jubileum-receptie. Foto Polygoon

In de jubileumvoorstelling van de revue „Zonder Bon” in het Scalatheater in Den Haag is Lou Bandy zaterdagavond op hartelijke wijze gehuldigd. De voorstelling werd bijgewoond door den waarnemend burgemeester, prof. ir. C. L. van der Bilt en wethouder Buurman. In de pauze sprak wethouder Buurman den jubilaris namens het huldigingscomité op het toneel toe. Achtereenvolgens voerden nog het woord mev. Bouwmeester-Sandbergen en namens de medewerkers aan de revue Han Kaart, die hem resp. een boekwerk en een bloemstuk aangeboden. Nog vele andere geschenken volgden. Op het toneel, dat in een waren bloementuin was herschapen, was ook een krans van Dirk Verbeek, een bloemstuk van de A.V.R.O. en een krans van Buziau. Ook kwam nog ten tonele de Haagsche soldaten-moeder Hindink, die Lou Bandy hartelijk dankte voor de opbeuring en vreugde, welke hij aan de zieke en gezonde militairen heeft gebracht. Ook zij bood hem een bloemenhulde.

Tenslotte heeft Lou Bandy in een geestige speech allen bedankt.

STADSSCHOUWBURG

Lady Mary Torrent in Modes

Gistermiddag bracht het Ensemble Groningen, onder regie van Rut Hofman, voor de tweede maal het bijspel „Lady Mary Torrent in Modes” van Philip Steward voor het voetlicht. Er werd vlot en aardig gespeeld. Mevr. Büchli-Geill als Lady Mary Torrent, Rut Hofman als haar echtgenoot en de andere spelers hadden veel en warm applaus in ontvangst te nemen.

N.V. de Groninger Orkestvereniging

Concert op Woensdagavond 8 Januari 1941 in de Harmonie. Aanvang 7.45 uur. (Halve serie: roode, blauwe en gele kaarten.) Met medewerking van het toonkunstoor „Bekker”. Dirigent: Kor Kuiler. Solisten: Corry Bijster, sopraan, Suze Luger, alt, Louis van Tulder, tenor, Lucien Louman, bas.

Programma:
Ouverture van de Opera „Anacreon”
L. Cherubini (1760—1842).
Liederen voor Tenor en Orkest
H. Duparc (1848—1933).
„Pini di Roma”, Poema Sinfonico
O. Respighi (1879—1936).
(Eerste uitvoering.)
„Grosse Messe” (F kl. t.) voor koor, vier solostemmen en orkest. A. Bruckner (1824—1896).

DE NIEUWE PROV. BIBLIOTHECARIS VAN FRIESLAND

Naar ons blad uit Leeuwarden is gemeld, heeft dezer dagen ter Provinciale Bibliotheek, Kanselarijgebouw aldaar, de ambtswisseling tusschen dr. Wumkes en dr. Douma plaats gehad.

De nieuwe provinciale bibliothecaris, dr. S. Douma, is een geboren Fries. Hij studeerde te Groningen en was er eenige jaren lid van het Friesch Studentenselskip „Bernlef”.

Tijdens de mobilisatie heeft dr. Douma o.a. in Emmen gediend als officier. Daarvoor en daarna was hij werkzaam aan de bibliotheek van de Technische Hoogeschool te Delft.

Dr. Douma staat voor een niet gemakkelijke taak, want hij is de opvolger van dr. G. A. Wumkes, die als bijbelvertaler, als historicus en als bewegingsfiguur in Friesland een hoog aanzien geniet. Daarenboven heeft dr. Wumkes sedert 1924, toen hij tot het ambt van bibliothecaris werd geroepen, de provinciale bibliotheek (veel meer dan zij vroeger was) tot een centrum van Friesche wetenschap en Friesch cultuurleven weten te maken.

Maar met vertrouwen ziet het Friesche volk thans deze taak in handen van een jongen Fries als dr. Douma, die met de Friesche taal en de Friesche beweging volkomen vertrouwd is. Bij zijn benoeming heeft het in de Friesche beweging eventjes gedeind, omdat deze een anderen kandidaat (die den post stellig ook waardig zou zijn geweest) als opvolger van dr. Wumkes begerde benoemd te zien.

Ged. Staten beslisten echter anders en het pleit weer voor de eenigszins teleurgestelden, dat zij dr. Douma niet in den twist met Ged. Staten hebben betrokken, doch hem met een welkom in „It heitela” hebben ontvangen.

DE ZANGERES TILLY KOENEN OVERLEDEN

Te Den Haag is de bekende zangeres Tilly Koenen overleden.

Mathilde Carolina Koenen werd 25 December 1873 te Salatiga geboren. Zij genoot tot 1900 haar zangopleiding aan het conservatorium te Amsterdam onder Cornelis van Zanten en maakte daarna naam als soliste in concerten, niet alleen hier te lande, doch over de geheele wereld.

Ten huize van haar thans hoogbejaarde oud-leerares is zij thans gestorven.

FINANCIËN EN ECONOMIE

Faillissementen

In de week van 30 December 1940 t/m. 4 Januari 1941 werden in Nederland 21 faillissementen uitgesproken.

Maandstatistiek over December 1940.

Noord-Holland (excl. Amsterdam) 8; Amsterdam 13; Zuid-Holland (excl. Den Haag en Rotterdam) 10; Den Haag 6; Rotterdam 4; Utrecht 4; Gelderland 2; N.-Brabant 6; Limburg 2; Zeeland 1; Friesland 1; Groningen 6; Drenthe 5; Overijssel 2. Totaal 70 faillissementen. Totaal vanaf 1 Januari 1940 1255 faillissementen. Totaal zelfde tijdvak vorig jaar 2169 faillissementen.

Gedeponeerde uitdeelingslijsten.

A. Kolle, sigarenwinkler, Groningen. Gedeponceerd door het verbindend worden der eenige uitdeelingslijst. Uitk. nihil aan conc. crediteuren.

‘s-GRAVENHAGE, 4 Jan. Koersen voor stortingen op 6 Januari 1941 tegen verplichtingen luidende in: Reichsmarken 75.36, Belg. 30.1432, Zwitsersche francs 43.56, lire 9.87, Deensche kronen 36.40, Noorse kronen 42.82, Zweedsche kronen 44.85, Tsjechische kronen (oude schulden) 6.42, Tsjechische kronen (nieuwe schulden) 7.54, dinar (oude schulden) 3.43, dinar (nieuwe schulden) 4.23, Turksche ponden 1.45, lewa 2.30, pengoe (oude schulden) 36.519, pengoe (nieuwe schulden) 45.89.

DE WONDERLIJKE GESCHIEDENIS VAN MENEER PRIKKEBEEN

„Naar J. J. A. Gouverneur. Reizen en avonturen van Mijneer Prikkebeen” met teekeningen van Aart van Ewijk.

81. Intusschen, in den hoogen mast, Roept d'uitkijk plotseling verrast: „Ha, land in zicht, ik zie al boomen,

Nu steden, dorpen, weiden, stroomden. Nu zijn wij weldra weer aan land En rusten uit op 't warme strand”.

STAD EN PROVINCIE

Arts J. D. Hefting overleden

Voorzitter der Nederl. Centr. Ver. tot bestrijding der t.b.c.

In 75-jarigen ouderdom is te Den Haag overleden de heer J. D. Hefting, oud-voorzitter van den Verzekeringsraad, voorzitter van de Nederlandsche Centrale Vereeniging tot bestrijding der tuberculose.

Joan Diderik Hefting werd 21 Juli 1865 te Nieuwolda (Gron.) geboren. Hij studeerde in de geneeskunde aan de Universiteit te Groningen en was, na het artsdiploma te hebben behaald, eenigen tijd als assistent aan de chirurgische kliniek aldaar verbonden. Daarna vestigde hij zich als geneesheer te Eenrum en werd vervolgens benoemd tot controleerend geneesheer bij de Rijksschouwenbank.

Behalve het presidium van de Ned. Centrale Vereeniging tot bestrijding der tuberculose, welke functie de heer Hefting sedert 1928 heeft bekleed, had hij het voorzitterschap van de Invaliditeitscoöperatie en — in 1934 — het voorzitterschap van den Verzekeringsraad op zich genomen. Laatstbedoeld college is eenige jaren geleden opgeheven.

Dokter Hefting was Ridder in de Orde van den Nederlandsche Leeuw en Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

De teraardebestelling zal Woensdag 8 Januari op de algemeene begraafplaats aan de Kerkhoflaan te 's-Gravenhage geschieden.

WIJZIGING GEMEENTEGRENZEN IN N.O.-OVERIJSSSEL

Openbare vergadering te Ambt-Hardenberg

Ten gemeentehuize van Ambt-Hardenberg was Vrijdagochtend een openbare vergadering belegd door Ged. Staten, waar bezwaren konden worden ingebracht tegen het voorstel van hun college om de gemeenten Stad- en Ambt-Hardenberg samen te voegen en het Noordelijk deel van Ambt-Hardenberg bij Gramsbergen te voegen.

Deze vergadering stond onder leiding van Gedeputeerde mr. dr. J. W. Schneider en werd bijgewoond door de voltallige dagelijkse besturen van de drie betrokken gemeenten.

Verscheidene sprekers voerden hierbij het woord en brachten met klem hun bezwaren naar voren, speciaal tegen dat deel van het voorstel om het Noorden van Ambt-Hardenberg bij de gemeente Gramsbergen te voegen. Uit deze gewesten voerden verscheidene sprekers het woord, terwijl ook de afgevaardigde van de raadscommissie in dien geest sprak, evenals de afgevaardigde van de Hardenberger Handelsvereniging. Alleen de heer Habers uit Gramsbergen sprak namens de Middenstandsvereniging uit die plaats zijn sympathie uit met het voorstel. Hij was van meening, dat het Noordelijk deel van Ambt-Hardenberg heel goed bij Gramsbergen paste.

De voorzitter bereidde de vergadering nog een verrassing door mede te deelen, dat uit Avereest een actie is ingezet om Slagharen en Lutter bij de gemeente in te deelen. Men verklaarde daar, dat die beide plaatsen eigenlijk bij Avereest behooren. Spr. vroeg ook hierover de meening der aanwezigen. Verschillen de aanwezigen verklaarden, dat ook zulke regeling voor hen zeer bezwaarlijk wordt geacht. Veel beter leek het hun om de drie gemeenten: Stad Hardenberg, Ambt-Hardenberg en Gramsbergen samen te voegen tot één groote gemeente.

Tenslotte verklaarde de voorzitter, dat men een beslissing hoopt te nemen na rijp beraad welke kan zijn in het belang van de betrokken gebiedsdeelen. Hij verwachtte een spoedige beslissing.

„PROFESSOR WITKIEL” IN CINEMA PALACE

Piet Köhler in de hoofdrol

Na het voor eenige maanden succesvol optreden van den oud-Groninger artist Piet Köhler in de Boemelbaron zal de Nederlandsche Operette volgende week wederom in Groningen met een nieuw successtuk verschijnen, n.l. Professor Witkiel, waarin Piet Köhler de hoofdrol zal vervullen.

Het komische stuk werd geschreven door Hans Nesna, terwijl de muziek geschreven is door Louis Noiret en de leiding berust bij Kees van Dam. Naast Piet Köhler treden er in op: Henk Diadama, Marthe Posno, Cor Smit, Frans Bogaert, Kaman Knaak, Tini Visser en John Philip Kelby. Een aantal danseressen zal eveneens te bewonderen vallen.

Aardige liedjes op teksten van Rienus Driesen, die gemakkelijk in het gehoor liggen.

De operette gaat van Vrijdag 10 Januari af in Cinema, Vrijdagavond voor het eerst en voorts elken dag één middag- en één avondvoorstelling resp. 2 uur 30 en 8 uur, ook des Zondags.

DE VOLKSZEDE EN DE VERDUISTERING

De volkszede is taal en haar modernste be- lager is de politie-agent ten plattelande, die er op moet toezien, dat de verduisteringsvoorschriften stipt worden nageleefd. En zoo gebeurt het, dat dienaren van de volkszede de dienaren der wet in het nachtelijk duister op verrassende wijze ontmoeten en dat het naspel der ontmoeting zich afspeelt voor den kantonnier.

Aldus geschiedde het ook in Friesland, waar de volkszede ditmaal gerepresenteerd werd door een minnaar en een bunzingjager, die beiden in overtreding waren. De grondwerker Foeke van Harkema-Opeinde was uit vrijen gegaan en had des nachts héél laat — de kantonnier had het zwart op wit voor zich, dat het drie uur in den morgen was geweest! — de vrijheid van zijn meisje terug gekregen. Toen was Foeke op de fiets gestapt, gelijk al eeuwenlang Friesche vrijers in het nachtelijk duister op de fiets zijn gestapt en nog altijd stappen, naar hun dulcinea's en van de geliefden naar huis terug.

Maar 't was verboden tijd. Foeke werd on derweg aangehouden en ging op den bon. Hij hoorde drie gulden boete of drie dagen hechtenis tegen zich eischen.

Ook de bunzingjager Pieter van Noordbergum oftewel Bergumerheide, gelijk de streek vroeger bekend en berucht was, heeft het gewoonterecht om des nachts bunzingen te vangen lets te vrij beoefend, want hij kwam tusschen 12 en 4 uur in zijn dorp terug waar hij tegen de lamp liep. Hij kwam met vijf pop vrij, tenzij Pieter er de voorkwam met geef vijf lange dagen te „zitten”....

— Benoemd tot rijksklerk der registratie en domeinen F. Brunink te Winschoten (ktr. reg. en dom.)

Onder de Rotor

6 Januari. — U kent dien klassieken mop wel van dien meneer, aan wien een goede mop werd verteld, maar die met een stalen gezicht bleef zitten kijken, toen het uit was, tot groote verbazing van den verteller, die een hartelijken lach had verwacht. Want die mop was inderdaad goed. Dit geval speelde zich in het middaguur af. Maar toen die zelfde meneer van het stalen gezicht des avonds in een schouwburg naar een treurspel zat te kijken, begon hij tot diepe verontwaardiging en ontzetting van alle aanwezigen plotseling te brullen van den lach, juist op het oogenblik, dat de heldin, doodelijk gewond, in de armen van haar stervenden minnaar viel. Hij had den mop van dien middag toen pas gesnapt.

Deze meneer zou een lastig man zijn voor mr. Broughton uit New-York, die de liefhebberij heeft moppen te verzamelen. Niet zoo maar eenvoudigweg elken mop, dien hij hoort, in een boekje opschrijven om er dan verder nooit meer naar te kijken, nee, mr. Broughton maakt er ernstig studie van en gaat weloverwogen te werk. Hij verdeelt de moppen in zes klassen en in de afdeeling „uittremendheid” oftewel de super-klasse, komen alleen maar moppen, waarom een slecht-gehumeurd mensch minstens een minuut lang lacht.

Mr. Broughton staat er met de stopwatch bij. Tien seconden lachen is een mop voor klasse F, dat zijn de slechtste. Twintig seconden klasse E, een graadje beter.

Maar zestig seconden, dat is het neusje van de zalm, het pulkje van het pulk op het gebied van moppen: klasse A.

Daarom zou die meneer van het stalen gezicht niet deugen voor mr. Broughton's onderzoekingen. Hij zou misschien een heelen dag met zijn stopwatch in de hand achter den meneer moeten aandraven, omdat deze elk oogenblik zou kunnen losbuleren.

In drie jaren tijds heeft mr. Broughton inmiddels meer dan tien duizend moppen verzameld. Tegen hem behoefte men dus niet te zeggen: „Hebt U dien al eens gehoord?” of „Kent U dezen?”, want steevast zal hij „ja” zeggen en verder opmerken: „Dat is een F-mop, niet veel bijzonders”, of „Een A-tje, daar kan je plezier aan beleven”.

Overigens is mr. Broughton in gezelschap natuurlijk een gezellig type. Vooral als hij in een goede bui is en zijn A-boekje eens opendoet. Tenminste wanneer hij ook dan niet met zijn stopwatch in handen zit om te controleren of zijn moppen zich in de super-klasse handhaven.

Want lachen op tijd lijkt mij heelemaal niet leuk....

Afscheid majoor Sjoerts

Zaterdagmiddag nam de majoor van politie J. K. Sjoerts, die den dienst met pensioen heeft verlaten, afscheid als chef van het posthuus Plan Oost. Des morgens was hij ontvangen door den fungerend hoofdcommissaris, den heer Ph. Blank, en den commissaris, den heer S. W. Moolenaar.

Bij het afscheid in het posthuus, des middags, werd majoor Sjoerts toegesproken door den agent van politie G. van der Aar, als oudste van het personeel van dit posthuus. Deze herinnerde er aan, dat majoor Sjoerts op 25 Augustus 1931 als chef van het posthuus Plan Oost werd aangewezen. Spr. getuigde van de minzame en humane wijze, waarop de scheidende steeds met het personeel omging en van de waardeering van het personeel daarvoor. Als stoffelijk blijk daarvan bood spr. majoor Sjoerts een wandelstok aan om dan te besluiten met den wensch, dat majoor Sjoerts nog vele jaren in goede gezondheid van een welverdiend pensioen zal mogen genieten.

Vervolgens sprak de oudste agent-wielrijder G. van der Sluis, die eveneens hartelijke woorden van afscheid tot majoor Sjoerts, die vroeger commandant van de afdeling wielrijders is geweest, richtte. Deze spreker bood den scheidende een vischtulgal aan.

Bij dit afscheid waren verschillende inspecteurs van politie en rechercheurs aanwezig, alsmede dr. M. de Wildt, de armendokter, en de wijkzuster in Plan Oost.

Majoor Sjoerts dankte tenslotte voor de gesproken woorden en de hem aangeboden geschenken.

Lijk van een Engelschen vlieger aangespoeld

Op het Noorderstrand van Schiermonnikoog nabij het Badhotel, is het lijk aangespoeld van een Engelschen vlieger. De vlieger droeg over zijn uitrusting nog een zwemvest. Het stoffelijk overschot zal op het kerkhof „Vredenhof” ter aarde worden besteld.

Korte berichten

— Bij den belastingdienst zijn verplaatst:

de rijksklerk P. H. Dopper van Veendam (insp. D. B.) naar Berlicum;

de schrijver 2e klasse E. J. Goed van Rotterdam naar Veendam (insp. D. B.);

de rijksklerk der registratie en domeinen H. Wychman van Groningen (insp. 1e afd.) naar Zuidhorn (ktr. R. en D.);

de verificateur H. Pool van Delfzijl naar Groningen;

de assistent E. A. J. van Halsema van Ter Apel naar Bourlange;

de assistent S. J. Hoving van Amsterdam naar Hoogkerk;

de commies J. Doeve van Groningen (inspectie reg. en dom. 1e afd.) naar Groningen (inspectie reg. en dom.);

de commies J. Luursema van Assen (insp. R. D.) naar Assen (insp. dir. bel.);

De verplaatsing van den assistent W. van Manen van Borger naar Hoogkerk is ingetrokken.

— Bij beschikking van den secretaris-generaal van het Departement van Financiën zijn verplaatst: de inspecteur der registratie en domeinen A. A. van der Poel van Groningen (insp. Reg. en Dom. 1e afd.) naar Groningen (insp. Registratie); de inspecteur der registratie-domeinen P. N. Roggeveen van Leeuwarden (insp. reg. dom. 1e afd.) naar Leeuwarden (inspectie Registratie).

De Winter

De vorst blijft doorzetten en om het wintersch beeld volkomen te maken, begon het gistermiddag te sneeuwen, zoodat tegen den avond de straten met een behoorlijk laagje waren bedekt. De Gemeentereiniging was echter op haar post, zoodat het verkeer op de hoofdwegen op den eersten werkdag van de week zoo weinig mogelijk nadeel van de sneeuw heeft ondervonden. In het pikkedonker, vanmorgen om vijf uur, liet zij vier auto's met zout uitrukken, die tot tien uur hebben doorgewerkt. Zoo waren om acht uur de Heereweg en de rijwielpaden daar en verschilden de andere hoofdwegen al volkomen ontdooid. Dat was prachtig werk van de Gemeentereiniging, welke taak in dezen door de dienst niet onaanvaardig werd bemoeit. Om tien uur behoefde niet meer te worden uitgevuld, het voornaamste werk was gedaan. Maar op dit tijdstip stonden de auto's, toch ook weer met zout geladen, gereed om na een eventueel nieuwe sneeuwval van Koning Winter weer onmiddellijk uit te rukken.

De surseance-aanvraag mr. M. S. Kalma

Behandeling in hooger beroep

De Civiele Kamer van het Gerechtshof te Leeuwarden onder presidium van mr. J. A. Stoop, behandelde hedenmorgen het hooger beroep, dat mr. M. S. Kalma te Assen heeft ingesteld tegen het vonnis der Arr. Rechtbank te Assen van 26 November j.l. waarbij zijn verzoek tot surseance van betaling is afgewezen.

Gelijk bekend heeft de Asser rechtbank den heer Kalma in staat van faillissement verklaard. Als advocaat van den heer K. trad op mr. D. N. Breukelaar van Groningen, als procureur mr. Okma te Leeuwarden. De behandeling van het hooger beroep geschiedde in raadkamer. Het Hof zal later arrest wijzen.

Treinenloop gewijzigd

Bezuiniging op verschillende lijnen

Met ingang van gisteren is er een wijziging gekomen in den treinenloop. De veranderingen zijn over het geheele land genomen en niet van al te zeer ingrijpenden aard, maar toch is er op tal van lijnen een bezuiniging ingevoerd. Tevens hebben in verband hiermede de vertrek- en aankomsttijden eenige wijzigingen ondergaan. Wij laten hier enkele bijzonderheden voor wat het Noorden betreft, volgen.

Van Groningen naar Zwolle vertrekken thans treinen om 5.49 (alleen op werkdagen) en verder 8.01, 13.47, 16.01 en 18.01. Enkele treinen, waaronder de laatste, die om 14.44 naar Zwolle vertrok, zijn vervallen.

In omgekeerde richting, uit Zwolle, komen te Groningen treinen aan om 9.15 (alleen op werkdagen) 11.17, 15.17, 19.53 en 21.17.

Ook op het traject Groningen—Leeuwarden is de laatste trein naar Leeuwarden, die om 21.50 van Groningen vertrok, vervallen. In omgekeerde richting is eveneens een trein uitgevallen. Op Zondag rijden op dit traject in beide richtingen drie treinen, op werkdagen vijf.

Op de trajecten Groningen—Delfzijl en Groningen—Roodeschol is één trein in elke richting vervallen. Op Zondag rijden hier in beide richtingen drie treinen (werkdagen zes). Op het traject Stadskanaal—Assen vervallen twee treinen in beide richtingen. Ook hier zijn op Zondagen drie treinen in elke richting en op werkdagen vijf.

Stadskanaal—Zuidbroek heeft in beide richtingen één trein minder gekregen. Ook hier op werkdagen vijf en op Zondagen drie verbindings in iedere richting.

Op werkdagen zijn er naar en van Win-schoten zeven treinen en op Zondag zes. Naar Zuidbroek rijden op werkdagen negen treinen, op Zondag zeven. Van Zuidbroek naar Groningen op werkdagen eveneens negen en 's Zondags zeven.

Tenslotte is op de lijn Groningen—Delfzijl via Slochteren een vrij aanzienlijke bezuiniging toegepast. Reden er toe is in iedere richting dagelijks vijf treinen, thans is dit aantal teruggebracht op drie treinen heen en vier terug, waarvan een van Siddeburen af, terwijl dit aantal des Zondags nog verminderd is tot twee.

Bijzondere aandacht verdient nog, dat op het traject naar Nieuweschans de trein, die tot dusverre van Groningen vertrok om 9.49, thans om 9.25 vertrekt, dus 24 minuten eerder.

Tenslotte zij nog vermeld, dat de meest aanbevelenswaardige wijze om naar Holland te reizen is per trein van 8.01 uit Groningen. Terug uit Holland zijn er meer mogelijkheden. De Hollandsche snelreinen komen te Groningen aan om 11.17, 15.17 en 21.17.

Cassatie verworpen

Naar wij vernemen heeft de Hoge Raad der Nederlanden het cassatieberoep verworpen, dat de makelaar Jan Warmolt B. te Winschoten, had ingesteld tegen het arrest van het Gerechtshof te Leeuwarden van 22 Augustus j.l., waarbij hij overeenkomstig het vonnis der Groninger Rechtbank veroordeeld was wegens medeplichtigheid aan valsheid in geschrifte tot zes maanden gevangenisstraf.

— Op de ijsbaan „Groningen“ is gistermiddag het 12-jarig meisje F. D. zoodanig komen te vallen, dat zij een lichte hersenschudding opliep. Op advies van dokter W. E. Jak werd het kind per ziekenauto naar haar huis vervoerd.

AGENDA voor Groningen

DINSDAG 7 Januari.

11 uur Stadsparc: Voorjaarskeuring van hengsten van het Nederlandsche Trekpaard. Eerst verplichte keuring, daarna premiekeuring.

7½ uur Harmonie: Volkscoraleconcert. Uitgevoerd wordt o.a. de „Mis in F“ van Bruckner, met medewerking van „Bekker“. Solisten: Corry Bijster, sopraan; Suze Luger, alt; Louis van Tulder, tenor en Lucien Louman, bas.

WOENSDAG 8 Januari.

7½ uur Harmonie: De G.O.V. geeft in samenwerking met het Toonkunstkoor „Bekker“ uitvoering van de „Mis in F“ van Bruckner. Solisten zijn: Corry Bijster, sopraan; Suze Luger, alt; Louis van Tulder, tenor en Lucien Louman, bas.

Het programma der bioscopen van 3 t/m 9 Januari.

Cinema Palace: „Trenck de Pandoer“ met Hans Albers en Sybille Schmitz geprolongerd. Toegang alle leeftijden.

Luxor Theater: „De Amateu-Jockey“ met Heinz Rühmann. Toegang elken leeftijd.

Beurs Theater: „Het mysterie van de Mondschijnsonate“, een Nederlandsche detective-film. Toegang boven 14 jaar.

Grand Theatre: Van je familie moet je 't maar hebben“ met Heinz Sailer en Elise van Mollen-dorf in de hoofdrollen. Toegang elken leeftijd.

DE VERPLICHTE HENGSTENKEURING TYPE TREKPAARD

Men verzoekt ons te verwijzen naar de advertentie in het nummer van j.l. Zaterdag, waarin de verplichte hengstenkeuring, type trekpaard, wordt aangekondigd en welke aanvaangt te 11 uur en niet om 10 uur zoals in den catalogus staat aangegeven.

Culturele Werkloozenzorg

Men schrijft ons: Vrijdagmiddag j.l. hebben de oudere en jeugdige werklozen weer een goede filmmiddag gehad. De heer G. R. Tiddens was bereid gevonden eenige culturele en komische films te draaien, o.a. Groningen 900 jaar stad, Reis door Nederland, New-York, Zuidlaardermarkt, Jimmy tusschen de boortorens, enz. Op ieder nummer volgde een hartelijk applaus.

Nogmaals willen wij iedere werkloze wijzen op het volgende:

1e. Jeugdigen menschen van 14—25 jaar, gehuwd of ongehuwd, staat de Centrale Werkplaats aan het Winschoterdiep elken dag open om daar praktische en theoretische kennis op te doen; aanmelding iedereen dat mogelijk in de Centrale Werkplaats. Inlichtingen bij den secretaris, J. C. Kapteijnlaan 31a.

2e. De oudere werklozen wijzen wij op het ontwikkelingsgebouw, Folkgestraat 44, waar verschillende cursussen kunnen worden gegeven en waar de leestafel ter beschikking staat.

„Vereeniging van opleidsters voor de Nuttige Handwerken“

Men schrijft ons: In de Kerstvacantie werd te Zwolle de jaarlijksche ledenvergadering gehouden van de „Vereeniging van opleidsters voor de nuttige handwerken in de derde hoofdspectie van het lager onderwijs“.

Bij de gehouden bestuursverkiezing werd, wegens periodiek aftreden van mej. N. Lienenberg te Dokkum, tot secretaresse gekozen mej. T. van der Vegte te Groningen. Daarna besprak mej. C. Lang te Deventer op de haar eigen, prettige leerzame wijze de opgaven van het laatst gehouden examen nuttige handwerken te Groningen. Het was gebleken, dat de candidaten over het geheel te weinig vaardigheid hebben in kleurbreien, versierend haken en afwerken van voorwerpen. Het knippen bracht weinig variatie in modellen. Voor een volgend examen kwam nu ter sprake het geven van opgaven waar-aan zoowel hand- als machinaal kunnen worden uitgevoerd. De opleidingscursus worden wel is waar eenigszins verzwaard, maar daardoor meer aan de praktijk aangepast, hetgeen een verbetering mag worden genoemd. Door de veranderde tijdsomstandigheden moeten ingrijpende vernieuwingen voorloopig achterwege blijven.

Na de pauze deed mej. Lang eenige mededeelingen over de besturen-vergadering en over het leerplan voor de nuttige handwerken op de lagere school, dat door een commissie uit de besturen-vergadering is ontworpen. Het nieuwe leerplan geeft voor het 7e leerjaar 3—6 lesuren per week en is opgenomen in het „rapport van de commissie van advies inzake het 7e en de hogere leerjaren van de school voor G. L. O.“ uitgegeven door de Landsdrukkerij. Aan mej. Lang werd hartelijk dank gebracht voor het vele werk, dat zij dit jaar weer voor onze vereeniging had gedaan en voor de duidelijke bespreking der verschillende voorwerpen. De inspectrice van het L. O., mevrouw A. Keuning, zette nog nader uiteen het ontwerp van het nieuwe examen-programma, waarbij ze een zeer aandachtig gehoor vond.

Een der leden was op het idee gekomen om inplaats van stof, papier te gebruiken voor de machine-opgaven. De buitengewoon aardige modellen werden bekeken en bewonderd.

Arenden op het IJsselmeer waargenomen

Twee jongelui, afkomstig uit het Friese dorpje Mirns, hebben dezer dagen tijdens een wandeling op het ijs langs de kust van het IJsselmeer een tweetal arenden gezien, die geruimen tijd op het ijs liepen en daarna in Noord-Oostelijke richting verdwenen.

LAATSTE BERICHTEN

Uit de Staatscourant

Hooger onderwijs.

Bij beschikking van den secretaris-generaal van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming zijn voor het jaar 1941 wederom benoemd aan de rijksuniversiteit te Utrecht: a. tot conservatrice bij de verloskunde meijuffrouw dr. J. A. Stroink; b. tot conservator bij de veterinaire schelkunde dr. E. Havinga; c. tot conservator bij de veterinaire inwendige geneeskunde K. F. Joling.

Is voor het jaar 1941 benoemd tot prosector bij de anatomie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht: dr. J. Auer.

Is dr. H. A. Snellen, te Leiden, tot wederopzeggens toegelaten als privaatscandocent in de faculteit der geneeskunde aan de rijksuniversiteit te Leiden om onderwijs te geven in hart- en vaatziekten.

Belastingen.

Bij besluit van den secretaris-generaal van het departement van financiën is, gerekend te zijn ingegaan 1 Januari 1941, benoemd tot directeur-generaal der belastingen, H. Postma, thans raadsadviseur.

Scheepvaartinspectie.

Bij beschikking van den secretaris-generaal van het Departement van Waterstaat zijn benoemd:

1. te rekenen van 1 September 1940 tot expert bij de Scheepvaartinspectie in vasten dienst: W. H. Vogelenzang.

2. te rekenen van 1 Dec. 1940 tot expert bij de Scheepvaartinspectie in vasten dienst: P. J. Harinck.

3. te rekenen van 1 December 1940 tot adjunct-expert bij de Scheepvaartinspectie in vasten dienst: Ch. M. Tuntler en C. R. Rook.

Griekenland

HET BOMBARDEMENT OP SALONIKI

BELGRADO, 6 Jan. (D.N.B.) Naar de Vreme uit Leskovitsje bericht, is de door het jongste Italiaansche bombardement op Saloniki aangerichte schade zeer aanzienlijk geweest. De door dit bombardement veroorzaakte schade wordt geraamd op in totaal meer dan een miljard drachmen. Het blad legt er den nadruk op, dat bij alle bombardementen het gebied van de Joego-Slavische vrijhaven niet geschonden is.

M. J. Brusse overleden

De geestelijke vader van „Boefje“

De bekende journalist en schrijver M. J. Brusse is vandaag op 67-jarigen leeftijd te Schoorl gestorven.

Marie Joseph Brusse werd te Amsterdam geboren, bezocht de H.B.S. aldaar en begon zijn loopbaan als journalist bij „De Amsterdammer“. In 1893 werd Brusse verbonden aan de „Nieuwe Rotterdamse Courant“ in welk blad hij de groote reportages en de rubriek „Onder de menschen“ verzorgde. Brusse was een der beste krachten onder de journalisten. Ook op letterkundig gebied heeft hij naam gemaakt. Zijn bekendste werk is het in 1903 uitgegeven boekje „Boefje“, dat veel herdrukken beleefde en dat als toneelstuk in Nederland en België zeer groot succes oogstte.

M. J. Brusse.

Foto Archief.

Brusse was een geboren Amsterdammer, maar hij kon in de Maasstad uitstekend wonen, hetgeen zijn talrijke publicaties over Rotterdam bewijzen. Brusse was een journalist, die gaarne onder de menschen was en met hen medeleefde. Hij ging met hen de zee op en zwierf door het land en na elken tocht beschreef hij zijn belevenissen en ervaringen met een fijn gevoel voor humor en een diepen kijk in de menschenzijl. Vooral ook met den kleinen man leefde hij mede en met een bijzondere belangstelling, getuige o.a. zijn vele feuilletons over het leven langs de straat, in kroegen en andere plaatsen, waar het leven bruisst.

Behalve „Boefje“ schreef hij o.a. nog „Een Dierenkolonie in een groote stad“, „Van af- en aanmonsteren“, „Landlooperij“, „Het rosse leven en sterven van de Zandstraat“, „Vijf en twintig jaar onder de menschen“, „Lodgevallen van den ouwen heer Dorus“ en „Jonker Johnny“.

De laatste jaren had Brusse zich uit het krantenleven teruggetrokken te Schoorl, en schreef hij nog slechts feuilletons. Hij was eere lid van den Ned. Journalisten Kring en lid van de Nederlandsche Maatschappij van Letterkunde.

De begrafenis geschiedt Donderdag a.s. om kwart over twaalf op de algemeene begraafplaats te Schoorl.

Duitsland

Het Deutsche Weermachtsbericht van heden

Het opperbevel der Duitsche weermacht maakt heden bekend:

De duikboot, omtrent welke tot dusverre reeds bekend gemaakt werd, dat zij 13.300 brt. tot zinken had gebracht, kon haar succes opvoeren tot in totaal 20.600 brt. vijandelijke koopvaardijruimte.

Binnen het kader van de bewapende verkenning heeft het luchtwapen verschillende succesvolle afzonderlijke aanvallen op voor den oorlog belangrijke installaties in Zuid-Engeland en op scheepsdoelen in het Britsche kustgebied voortgezet. Bij Southend hebben twee bommen van middelgroot kaliber een in conval varend vijandelijk koopvaardij-schip van 3 tot 4000 ton getroffen. Het schip bleef met slagzij in zinkenden toestand liggen. Voorts werden twee Britsche patrouilleboten en een gewapend vijandelijk koopvaardij-schip met succes aangevallen.

Londen werd in den loop van den dag ondanks ongunstige weersomstandigheden bestookt met brand- en brandbommen van verschillend kaliber. Gevechtsvliegtuigen vielen verder, deels in scheervluchten fabrieken en rails, benevens een sterk vliegveld in Zuid-Engeland met effect aan.

In den loop van den vorigen nacht hebben vrij zwakke eenheden gevechtsvliegtuigen de Britsche hoofdstad wederom aangevallen.

De vijand heeft in den nacht van 5 op 6 Januari geen vluchten gemaakt naar Duitsch rijksgebied. Eenige vijandelijke toestellen poogden in den loop van gisteren het bezette gebied binnen te dringen, zij werden echter tijdig ontdekt en met afweergeschut afge-weerd.

Twee vijandelijke bommenwerpers zijn niet ver van de Franche kust in zee gestort. Eigen verliezen zijn niet ontstaan.

Italië

Het Italiaansche Weermachts-bericht van heden

Het 213de Italiaansche Weermachtsbericht luidt:

Aan het front van Bardia heeft de slag gisteren van den morgen tot den avond hardnekkig voortgeduurd. Wederom vielen punten, waar tegenstand geboden werd, na heldhaftig verzet van onze troepen, die den vijand aanzienlijke verliezen berokkendden. De luchtmacht bleef volkomen samenwerken met de operaties op den beganen grond. Vijandelijke vliegtuigen bombardeerden onze bases zonder schade aan te richten. Een onzer vliegtuigen is niet teruggekeerd.

Aan het Grieksche front acties van lokaal karakter. In het verloop daarvan werden den vijand gevoelige verliezen toegebracht en wape-

nen en gevangenen werden vermeersterd.

In Oost-Afrika beschoten vijandelijke schepen de kust van Somaliland. Onze vliegtuigen kwamen terstond tusschenbeide en bombardeerden twee kruisers en een hulpvaartuig. Vijandelijke vliegtuigen vielen onze bases in Erythrae en Somaliland aan zonder schade aan te richten. Een vijandelijk vliegtuig werd neergeschoten. Aan het Soedanfront werd een vijandelijke patrouille teruggeslagen na verliezen geleden te hebben. Een der verkenningsvliegtuigen van onze marine werd door twee Blenheims aangevallen, waarvan het er een neerschoot en de andere op de vlucht dreef.

KUNST EN WETENSCHAP

G.O.V.-CONCERTEN

Men schrijft ons:

Dinsdag- en Woensdagavond a.s. geeft de G. O. V. een volks- en abonnements-concert met geheel hetzelfde programma, welk concert een bijzonder karakter draagt. Het betreft hier een eenigszins verlate „Kerst-uitvoering“ met de traditioneele medewerking van het Toonkunstkoor „Bekker“. Was het andere jaren gebruik, om deze kooruitvoering een betrekkelijk bescheiden karakter te geven in verhouding tot de slotuitvoering, die aan het einde van het seizoen door „Bekker“ en de G. O. V. pleegt te worden gegeven, dit jaar is het — dank zij een zeer gewaardeerd subsidie van Toonkunst — mogelijk gebleken ter gelegenheid van deze z.g. „Kerstuitvoering“ een werk voor koor en orkest te geven, waarbij niet minder dan 4 solisten optreden. Men koos hiervoor de „Mis in F. kl. t.“ van Anton Bruckner, een van de mooiste werken in dit genre, dat in jaren niet te Groningen was uitgevoerd. Het is een prachtige compositie, die onder de beproefde leiding van Kuiler en met de solisten Corry Bijster, Suze Luger, Van Tulder en Lucien Louman, ongewijfeld een indrukwekkende uitvoering beo-luoft te worden.

Ook overigens is het programma buitengewoon interessant. Van het symphonisch gedicht van Respighi „Pini di Roma“ wordt een eerste uitvoering gegeven, terwijl Van Tulder met het orkest 3 liederen van Duparc ten gehoor zal brengen.

Het bestuur der G. O. V. heeft gemeend dit bijzonder mooie concert geheel ongewijzigd en met dezelfde solisten ook als volksconcert te moeten uitvoeren. De G. O. V. voert haar volksconcerten nog steeds naar een hooger peil op en de klimmende belangstelling van de volksconcert-bezoekers is het bestuur een aansporing, om op dezen weg voort te gaan.

Zoals de kalender aanwijst mag men Dinsdag- en Woensdagavond een goede maanverlichting verwachten, zoodat de groote zaal van de Harmonie die beide avonden wel geheel gevuld zal zijn.

Louis van Tulder vervangt Jan Schipper

Het bestuur der G. O. V. bericht ons, dat op het laatste oogenblik de tenor-zanger Jan Schipper heeft moeten afzeggen wegens ziekte. Het bestuur is er echter in geslaagd den bekenden zanger Louis van Tulder bereid te vinden de partijen van Jan Schipper over te nemen voor de beide concerten op Dinsdag en Woensdagavond.

De uitvoering van Bruckners prachtige „Mis“ zal door dit inconvenient zeker geen schade lijden. De Groninger concertbezoekers zullen het onverwachte optreden van Van Tulder stellig bijzonder waardeeren.

GEMENGDE BERICHTEN

Nieuwjaarsbijeenkomst Nationaal Front. De persdienst van Nationaal Front bericht: Op Zaterdagmiddag, 4 Januari, hebben de leden van den politieke raad, de culturele en de sociaal-economische kamer van Nationaal Front te 's-Gravenhage hun wenschen ter gelegenheid van de jaarwisseling aan den leider aangeboden. De leider heeft aan de leden der genoemde lichamen zijn dank betuigd en tevens de verwachting uitgesproken, dat Nationaal Front, evenals in het afgelopen jaar, ook in 1941 in steeds krachtiger mate voor de belangen van de Nederlandsche volksgemeenschap op de bres zal staan.

J. Ente overleden. In den ouderdom van 54 jaar is gisteren te Utrecht plotseling overleden, de heer J. Ente, die bij de Nederlandsche Spoorwegen als een buitengewoon begaafd ambtenaar bekend stond, die met name een groot aandeel heeft gehad in de reorganisatie van het goederensnelverkeer.

Nederlandsche commissie naar Duitsland. Naar het A.N.P. uit goede bron verneemt zal binnenkort een Nederlandsche commissie naar Duitsland reizen om zich op de hoogte te stellen van arbeidsvoorwaarden en levensomstandigheden van de Nederlandsche arbeiders in Duitsland en de maatregelen te bestudeeren, welke eventueel in het belang van deze arbeiders wenschelijk zouden kunnen blijken.

Grieksche vulkaan in werking. Op het Grieksche eiland Santorina is de vulkaan Thira hevig in werking getreden. Na een rustperiode van meer dan duizend jaar was deze vulkaan pas anderhalf jaar geleden teekenen van activiteit gaan vertoonen. Tijdens de huidige activiteit heeft zich op het eiland St. George een krater gevormd waaruit een groote hoeveelheid asch en gloeiende lava opsteeg. Deze lavamassa's hebben om den krater een heuvel gevormd.

Departement van volksvoorlichting en Kunsten. Van heden af is het departement van volksvoorlichting en kunsten gevestigd Prinsessegracht 21, Den Haag. Het telefoonnummer is voorloopig 115994.

Aangekondigde IJwedstrijden

DINSDAG 7 JANUARI.

Groningen (Het Noorden). Vrouwen om het kampioenschap van Nederland. Prijzen f100, f60, f40, f20, f10 en f5 plus gouden kampioensmedaille.

IJvereren. Zuidbroek. Mannen. Prijzen f30, f15, f7.50 en f2.50.

IJscel. Lageland Hamweg. Mannen. Prijzen f20, f10, f5, f2.50.

IJscel. Eengezinde Westerveld. Mannen. Prijzen f20, f10, f5, f2.50.

IJscel. Reideren. Gasterwed. Estafetterijderij (2 heeren, 1 dame). Prijzen f18, f12, f6.

IJscel. Volharding. Sebaldeburen. Jongens t/m 19 jaar. Prijzen f10, f5, f2.50 f1.

IJscel. Holwerder. Kortebaanrijderij om het kampioenschap van Friesland.

IJscel. Noorderdrecht Noordwijk. Ledenrijderij om kunstvoorwerpen.

VOORNAAMSTE NIEUWS

De gevechten in Albanië. pag. 1

De strijd aan de Noord Afrikaansche kust hervat. pag. 1

De verwoestingen in de Londensche City. pag. 1

De aanvallen op Engeland. pag. 1

Frans Indo-China autonoom. pag. 1

Amerika en de oorlog. pag. 1

Lou Bandy 25 jaar artist. pag. 2

Arts J. D. Hefting overleden. pag. 2

M. J. Brusse overleden. pag. 3

Treinenloop gewijzigd. pag. 3

Nationaal plan voor ontginningwerk gevraagd. pag. 5

Het opvoedersgilde. pag. 5

Groote dijkval op Noord-Beveland. pag. 5

Goede tijding voor de lagere voetbalclubs. pag. 7

ARTIKEL EN VERSLAGEN

Schaatskoninginnen komen en gaan. pag. 7

De tweede veldloop in de Appellbergen. pag. 7

Oorlog om den Kerstboom. pag. 10

Welke distributiebussen zijn geldig? pag. 10

Buitenland in enkele regels

— De Engelsch-gezinde partij van den onlangs vermoorden Fakhri Nasjasjibi, die bijna uitsluitend uit leden van zijn groote familie bestond, heeft, naar door D.N.B. uit Jeruzalem gemeld wordt, besloten zich te onttrekken. Vrijdag werden toen onder de Arabische bevolking van Jeruzalem biljetten uitgedeeld met de mededeeling, dat het verdwijnen van Fakhri Nasjasjibi bewijst, dat de Arabische revolutie van 1936 in volen gang is. Als antwoord hierop hebben de Britsche autoriteiten den staat van beleg in Jeruzalem afgevoerd.

— Als eerste der groote luchtbeschermingsmaatregelen is het stadsbestuur van Tokio voornemens nog deze maand vier groote parken als schuilplaats in te richten. Voorts wil men schuilgelegenheden inrichten nabij vier groote verkeersknooppunten en vooral op de spoorwegstations. Ialrijke nauwe straten en steegen in Tokio zullen worden verbreed, ten einde de brandweer in staat te stellen terstond het vuur te kunnen bestrijden en het gevaar voor uitbreiding weg te nemen.

— Naar uit Londen naar New-York gemeld wordt, aldus het D.N.B., heeft de minister voor de binnenlandsche veiligheid, Morrison, verklaard, dat van de zes miljoen tellende oorlogsbepvolking van Londen minstens 1 miljoen in de openbare schuilkeiders overnacht.

— Het D.N.B. meldt: In Turkije is de diensttijd van de lichten 1935 en ouder, die zich thans in werkelijken dienst bevinden, met een jaar verlengd. In de memorie van toelichting op deze wet, die uit een eisch van den generaal staf voortvloeit, wordt verklaard, dat het leger zijn getalssterkte vermeerderd heeft, daar voor den duur van een jaar een groter kader aanwezig moet zijn, totdat de organisatie van de versterkte weermacht voltooid is.

— De „Austral-Asia-China Telegraph Company“ deelt mede, dat het kabelverkeer tusschen Hongkong en Manila gestaakt is. De kabel is waarschijnlijk in de buurt van de Philippijnen verbroken. De reden hiervan is onbekend.

— In den nacht van Zaterdag op Zondag zijn, naar het D.N.B. meldt, in de straten van Genève pamfletten rondgestrooid en op de muren geplakt. De tekst er van richt zich in felle bewoordingen tegen Engeland, dat op de Zwitsersche protesten wegens het bombardement van Bazel en Zürich nog steeds niet heeft geantwoord.

— Naar het militaire Russische orgaan Krasnaja Swjesda meldt, is bij decreet de actieve diensttijd voor soldaten en onderofficieren van het roode leger en de vloot vastgesteld op 4 jaar. Sedert September 1939 was de diensttijd voor soldaten van het roode leger 2 jaar en voor de speciale troepen en onderofficieren 3 tot 4 jaar.

— Uit Lissabon meldde gisteren het D.N.B.: Sinds Zaterdagochtend is de telefonische en telegrafische verbinding tusschen Lissabon en Londen verbroken. De Engelsche en Amerikaansche correspondenten te Lissabon hadden Zaterdagavond laat nog geen verbinding met de Britsche hoofdstad kunnen krijgen.

— Naar door D.N.B. uit Vichy wordt gemeld, is de ambassadeur der Vereenigde Staten, admiraal Leahy, gisteren om 24.00 uur te Vichy aangekomen. Ter ontvangst was aanwezig de chef van het protocol, gezant Loze.

— De Roemeensche staatsleider Antonescu heeft zeven kolonels, vier majors, negen kapiteins, twee eerste en twee tweede luitenants wegens „zedelijke ongeschiktheid“ uit den dienst bij de veldwacht ontslagen.

SPORTNIEUWS

Tafeltennis

AMSTERDAM WINT VAN GRONINGEN

Tot besluit van de training welke de Nederlandsche kampioen Cor du Buy in Groningen heeft gehouden, werd Zaterdag te Groningen een wedstrijd georganiseerd tusschen het Groninger team en een Amsterdams team. Behalve Cor du Buy bracht ook de heer Woerden een team, waarvoor de Groningers het hoofd moesten buigen. De uitslag 5—0 is daarbij niet onverwacht; van meer belang was het, hoe Trap en Cort van der Linden hun wedstrijden zouden verliezen. Zoo beschouwd moeten de resultaten van dezen wedstrijd goed genoemd worden. Tegen hun zooveel sterkere tegenstanders speelden de Groningers als nooit tevoren. Zeker moet het aan de training van Cor du Buy worden toegeschreven, dat zoowel het tempo als de vastheid van de Groningers een zooveel beteren indruk wekten dan vroeger wel het geval was.

Wat de punten betreft wist Cort van der Linden het er het best af te brengen. Zijn spel was echter hier en daar een geforceerd indruk. Niettemin zijn 12 punten in één set tegen du Buy tevoren door geen van onze spelers bereikt, en ook het afdwingen van een long set tegen Woerdenman mag als een zeer goede prestatie worden aangemerkt. De wedstrijd werd over het algemeen wat vaster. Zin wedstrijd tegen du Buy, waarbij deze laatste ook bijzonder op dreef was, werd het hoogtepunt van den avond. Het dubbelspel gaf geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

De volledige uitslagen zijn:

Woerdenman—Trap: 21—4, 21—15.

Woerdenman—Cort van der Linden: 21—12, 21—4.

Woerdenman—Cort van der Linden: 22—20, 21—19.

Du Buy—Trap: 21—8, 21—8.

Du Buy—Woerdenman—Trap—Cort van der Linden: 21—13, 21—15.

HANDEL EN MARKT

F. KAMPION—DE VRIES
en Kinderen.

**Personeel Telefoondistrict
Groningen.**

AALTJE MEIJER.
Algemeene kennisgeving.

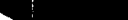

Continental

Men wordt verzocht reclames niet in te dienen, alvorens bovenbedoelde toewijzingskaart te hebben ontvangen.

ennial *oyfe* Continental

100

continenta

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 278: 1039-1044.

Nationaal plan voor ontginningswerk gevraagd

De zestiende monumentendag te Amsterdam

Te Amsterdam is Zaterdagmiddag de 16e monumentendag gehouden, welke onder auspiciën staat van de commissie voor den monumentendag, onder voorzitterschap van prof. dr. A. W. Bijvanck.

In zijn openingsrede heette de voorzitter in het bijzonder welkom den secretaris-generaal van het Departement van Opvoeding, prof. dr. J. van Dam, en de vertegenwoordigers van de Departementen van Waterstaat en Sociale Zaken en van Staatsbosbeheer.

Prof. Bijvanck zette uiteen, waarom voor deze bijeenkomst het onderwerp „landelijke bouwkunst en natuurschoon bij cultuurtechnische werken” in behandeling genomen was. Spr. bracht onder de aandacht, hoe drie eischen de deelnemers aan dezen dag, dus daarmede degenen, die aan de monumentenzorg en de natuurschoon bescherming deelnemen, moeten bezighouden. Ten eerste, dat geen vernietiging plaats vindt van onvergankelijke schoonheid, ten tweede geen vernietiging van die schoonheid, welke niet behoort te worden opgeofferd, en tenslotte geen vernietiging van die schoonheid, welke het ontstaan van nieuw schoon kan bevorderen of medebrengen.

Hierna was het woord aan den heer J. W. Verdenius, stedsbouwkundig architect te Hattem en leider van het streekplan Noordwest-Overijssel, die een voordracht hield over „vaste richtlijnen voor de bescherming van ons natuurbezit en bij het ontstaan van het nieuwe landschap”, waarin hij o.m. het volgende naar voren bracht:

De bescherming van ons natuurbezit is een stedsbouwkundig probleem, dat ten nauwste samenhangt met de volkshuisvesting ten plattelande, met het verkeer, de waterkering en niet het laatste met de werkloosheid, de voedselvoorziening en den al sterker wordenden draag onzer boeren om meer cultuurland.

De vraag of er ontgonnen moet of mag worden, en voorts waar en op welke wijze, houdt ons al meer dan dertig jaar in beroering, en wordt niet opgelost door een al of niet geslaagden strijd om een natuurmonument, noch door een al of niet geforceerde ontginning.

Uitvoerig besprak de heer Verdenius vervolgens de vraag of door ontginning aan den steeds sterker wordenden roep om meer land tegemoet gekomen kan worden. Zijn conclusie was, dat dit in verhouding tot de vraag, zelfs al werd alle natuurruimte geofferd, niet mogelijk is. In verband daarmede is het een nationaal belang het probleem zonder of met weinig grond in studie te nemen, temeer daar de nieuw ontgonnen en de op de zee gewonnen gronden vrijwel geheel voor groot-bedrijf gereserveerd worden.

Zoo zijn er b.v. 167.000 grondgebruikers, die een landbouwbedrijf exploiteeren, met minder dan 1 H.A. grond, 63.000 minder dan 5 H.A., 50.000 minder dan 10 H.A. grond en slechts 55.000 die meer dan 10 H.A. tot hun beschikking hebben. Slechts 1 van de 6 à 7 boeren heeft genoeg land om op te kunnen bestaan. En van jaar tot jaar wordt de achterstand groot.

Daarom bepleitte spr. een nationaal plan. Het is niet juist om onder suggestie van den cultuurtechnischen dienst ons te troosten met de gedachte, dat wij er al ontginning en in-polderende wel zullen komen. Wij waren eenmaal een agrarisch land, maar kunnen het niet meer zijn, omdat onze bevolking sindsdien met meer dan 100 pct. steeg en onze cultuurgrond slechts met circa 20 pct.

Wij dienen derhalve te erkennen, dat wij zoo doorgaande onvermijdelijk vastloopen, en zullen ons op een beteren weg moeten bezinnen. Veel natuurschoon is inmiddels geofferd, veel landschapsschoon door de versnippering onzer gronden verdwenen.

Vervolgens kwam het onderwerp ruilverkaveling ter sprake. Daar het ruilverkavelingsplan zooveel mogelijk het doel nastreeft, dat elk perceel, ook al is het nog zoo klein, aan een weg komt te liggen, verwacht spr. van de bestaande regeling weinig goeds voor de volkshuisvesting en het landschap belde, tenzij aan het ruilverkavelingsplan vooraf moet gaan een uitbreidingsplan of een streekplan.

Aan de uitvoering van elk cultuurtechnisch werk behoort trouwens deze voorwaarde te worden gesteld. De regering overweegt maatregelen om de verdere versnippering van het landelijk gebied tegen te gaan, en zie de mogelijkheid van samenvoeging van kleine percelen onder het oog.

Spr. betreurde, dat nog steeds niet voldoende de regeling wordt opgetreden ten aanzien van de bebouwing. In talrijke gemeenten, waar onder vele van meer dan 10.000 inwoners, bouwt men maar in het landelijk gebied aan verharde en onverharde wegen, in bosch en veld tusschen de agrarische bedrijven in, tot groote schade van de cultuurwaarde onzer gronden. Hij vestigde te dezen aanzien de aandacht op de randgebieden der Veluwe en Twente, waar reeds honderden H.A. bosch door bebouwing zijn bedorven.

Spr. deed een ernstig beroep op de gemeentelijke overheid om in dezen krachtig in te grijpen. Hier helpt geen rapport streekplan, hoe voortreffelijk ook. Bebouwing en versnippering schrijden ongehinderd voort tot het plan is vastgesteld. Immers het ontwerp streekplan is onbeschermde.

Tenslotte behandelde de heer Verdenius het probleem van de cultuurtechnische werken zelf, aan de hand van verschillende kaarten en lantaarnplaatjes betoogde hij, hoe gewenscht het is, dat een cultuurtechnisch werk is een onderdeel van een groot organisch geheel.

Ook het nieuwe landschap kan een aanwinst betekenen, kan nieuwe schoonheid schenken. Daarvoor zal de hulp van een landschapsarchitect in de meeste gevallen niet kunnen worden gemist. Spr. kwam tot de volgende conclusies:

Door de vaststelling van een nationaal plan zal op grond van het algemeen belang moeten worden bepaald, welke gronden wel en welke niet, zullen mogen worden ontgonnen. De zorg voor onze natuurruimten is 'n nationaal belang, de regering streekte hierover zooveel mogelijk haar bescherming uit. Tenslotte de bebouwing vooral in onze plattelandsgemeenten zoo spoedig mogelijk te kunnen regelen, stelle de regering de nieuwe woningwet vast.

Het wettelijk streekplan worde algemeen noodzakelijk verklaard. Cultuurtechnische werken zullen alleen mogen worden uitge-

voerd mits zij getoetst zijn aan de richtlijnen van streekplan en uitbreidingsplan.

Voor alle cultuurtechnische werken zal de medewerking van een door de regering als zodanig erkend landschapsarchitect verplicht moeten worden gesteld.

Na den heer Verdenius sprak de heer J. F. Berghoef, architect over „De zorg voor de landelijke bouwkunst”.

In deze inleiding wees hij op de bescheidenheid en de onopvallendheid, welke deze kunst siert en welke haar juist doet aanvaarden als iets, dat geheel natuurlijk is. Na vervolgens een uiteenzetting te hebben gegeven, wat landelijke bouwkunst eigenlijk is en hoezeer deze zich steeds aan het boerenleven heeft aangepast, en wat in verband daarmede onder landelijke cultuur verstaan moet worden, wees spr. op de noodzakelijkheid, dat de landelijke bouwkunst zich onderscheidt door een groote soberheid en eenvoud, waarbij natuurlijk het verschillende karakter der volksgroepen streng in het oog gehouden dient te worden. De kracht van deze bouwkunst schuilt in haar natuur.

BINNENLAND

Het opvoedersgilde

Bijeenkomst te Utrecht

Zaterdagmiddag kwam te Utrecht het, onlangs opgerichte opvoedersgilde in vergadering bijeen. Voor deze bijeenkomst bestond een groote belangstelling. Na een kort openingswoord van den heer W. Th. de Boer sprak allereerst de heer W. Terpstra, leider van de afdeling lager onderwijs van het opvoedersgilde over het onderwerp „Wat wil het opvoedersgilde?”

Spr. memoreerde hoe de toestand op onderwijsgebied in ons land was vóór de Meidagen. Het waren de jaren, waarin aan het onderwijs slag op slag werd toegebracht, totdat het geheel gevangen was in den greep van het internationalisme.

Er waren klassen van 50, soms 60 kinderen. Spr. kwalificeerde deze toestand als cultuuroverval. Het waren de jaren, waarin de volkskinderen, als paedagogische wangedachte signaleerde spr. den kweekeling met akte. De machthebbers van toen stelden den gaven gulden boven een gaaf menschenbesef. Hoe het stond met de lichamelijke opvoeding behoefte volgens spr. geen nader betoog. Doch nu eindelijk de tijd van het ware socialisme is gekomen, behoort men over de verschillen van politiek en godsdienst heen te stappen, opdat gezamenlijk gewerkt kan worden aan een beter gefundeerde opvoeding van de kinderen, van ons geheele volk. De verhouding tusschen de opvoeders van nature en die van professie moet verbeterd worden, dat is wel de allereerste zorg van het Opvoedersgilde. Er is reeds een krachtige kern gevormd, welke welbewust koerst naar de nieuwe richting op onderwijsgebied. Welnu, deze kern begrijpt, dat men de volksgemeenschap schaaft als men bij het kind de haat kweekt van het standverschil.

Het opvoedersgilde wil zijn een samenbinding van krachten, opdat met vereende krachten die levenssappen uit den Germaanschen bodem kunnen worden gewonnen, welke erin zijn.

Onze Nederlandsche cultuur heeft recht op ons aller belangstelling en voorreest moet men de interesse voor deze cultuur bij het kind aankweeken.

Het opvoedersgilde, aldus besloot spr. zijn rede, staat open voor een ieder die van goeden wil is. Er wordt in dit gilde gestreefd naar een zoo effectief mogelijk resultaat. Eindelijk zal het juiste woord in de juiste daad worden omgezet.

Met een opwekking tot de aanwezigen om in wijden kring doel en streven van het opvoedersgilde te verbreiden, besloot spr. zijn rede.

Na den heer Terpstra sprak het hoofd van het opvoedersgilde, dr. R. van Genechten, over „De opvoeding der Toekomst” een rede uit.

BELASTING OP AUTO-RADIO'S

Houders van auto-radio's zij er op gewezen, dat ook zij verplicht zijn de „luisterbijdrage” voor het kalenderjaar 1941 (groot f 9.—) voor deze ontvanginrichtingen te voldoen in jaarlijksche, halfjaarlijksche, driemaandelijksche of maandelijksche termijnen, aldus de K.N.A.C. De aangifte van de ontvanginrichting dient te geschieden vóór 15 Januari 1941 op daartoe bestemde formulieren, welke bij de postkantoren kosteloos verkrijgbaar zijn.

Op grond van de gepubliceerde besluiten zal de radio-belasting ook moeten worden betaald voor radio's in opgelegde motorrijtuigen. Aangezien de houders van opgelegde motorrijtuigen reeds zoovele kosten hebben voor garageruimte, onderhoud, enz., en uiteraard toch van de auto-radio geen gebruik kunnen maken, heeft de K.N.A.C. aan den Directeur-Generaal der P. T. en T. verzocht voorloopig voor deze ontvanginrichtingen ontheffing te verleenen.

In afwachting van de beslissing hierop dient echter toch aangifte te geschieden, alsmede betaling der termijnen.

Groote dijkval op Noord-Beveland

Ernstig gevaar voor een polder
Schade reeds meer dan een ton

Vrijdagochtend is de dijk van den camaliteuzen Leendert Abraham-polder te Kats op Noord-Beveland, door een grooten dijkval gedeeltelijk vernield. De val strekt zich een 200 meter langs den dijk en tot 300 meter in zee uit.

Het betreft hier de inlaagdijk, die in 1886 werd gelegd, toen de groote waterkering wegens eenige gevallen reeds gevaar begon te loopen. Nadien is de hoofddijk geleidelijk geheel weggevreten. Sinds 1916 vormt de oude inlaagdijk van 1886 dan ook de enige hoofdwaterkering voor genoemden polder, zoodat deze polder, die 146 bunders groot is, in groot gevaar is komen te verkeren. Niet alleen de voet van den dijk is geheel verzakt, maar ook de kruin is voor het grootste gedeelte verdwenen, terwijl over een lengte van 100 meter een steenglooiing in het water verdwenen is. Intusschen heeft de val zich nog over enkele gedeelten voortgezet. Het zal dan ook van het verdere verloop van den val afhangen of de polder behouden kan blijven. Alle boerenarbeiders uit de omgeving zijn naar den dijk geroepen om te trachten met het materiaal, dat aanwezig is en dat men nog hoopt aan te voeren, het meest bedreigde punt af te dammen.

Ruim 30 personen waren Zaterdag reeds bezig het geslagen gat te dichten. Op de binnendijk langs de dijkloot wordt een dam van zandzakken opgeworpen. Aan de zeezijde wordt de dam met schorgrond versterkt en daarna zal getracht worden den schorgrond aan de buitenzijde van den dijk te bekleden met ruisbeslag. Alles wordt ingezet om te probeeren op den dijk een waterkering tot stand te brengen van 1.50 boven dagelijkse hoogwaterpeil. Het werk vordert echter langzaam, daar de schorgrond van yer met door paarden getrokken wagens moet worden aangevoerd. De vorst heeft n.l. den kleigrond bij den dijk zoo hard gemaakt, dat deze voor dichten van het gat niet gebruikt kan worden. Door den dijkval worden 12 huizen en 5 landbouwshuren bedreigd. Als de val zich mocht voortzetten loopt zelfs het dorp Kats nog eenig gevaar.

Voor Kats biedt deze val een dreigenden aanblik, daar de gemeente slechts een kilometer achter den afbrokkelenden dijk ligt. De kom van Kats zelf ligt echter juist binnen den inlaagdijk van den Oud-Noord-Beveland polder, zoodat deze gemeente bij een eventuele doorbraak wel geen gevaar zal loopen.

De hoofdinspecteur van den Provinciale Waterstaat, ir. van Leeuwen, deelde aan de N. R. Crt. nog mede, toen hij juist van een inspectietoetocht naar Noord-Beveland was teruggekeerd, dat hij den toestand vrij zorgwekkend achtte. Hij zei de heele schade nog niet te kunnen overzien, omdat door het ijs dat zich voor den polder bevindt nog geen pellingen konden worden verricht.

Vast staat echter wel, dat de herstellingskosten aanzienlijk meer dan f 100.000 zullen bedragen.

Ir. van Leeuwen vestigde er de aandacht op, dat Noord-Beveland in enkele jaren tijd reeds door drie groote dijkvalen is geteisterd. Dijkvalen komen nergens ter wereld voor, behalve in Zeeland. De theoretische verklaring van den dijkval berust op de samenstelling van den ondergrond, die zeer gemakkelijk water opneemt. Door verlag van druk op den grond gaat de ondergrond verschuiven en trekt deze de bovenlagen mee. Een afdoende bestrijding is nog niet gevonden.

Het vervoer langs den weg

Reorganisatie
van de „Federation Internationale”

Men schrijft aan het A.N.P.: De Federation Internationale Transports Commerciaux Automobiles te Parijs, waarbij o.a. Frankrijk, Duitschland, Italië, Spanje, Zwitserland, Nederland, België, Hongarije en Joego-Slavië zijn aangesloten, heeft den heer Jacq Harms Tiepen, expert op autovervoergebied, uitgenodigd een rapport te ontwerpen voor reorganisatie van deze instelling. Toen de oorlog uitbrak waren juist onderhandelingen voor aansluiting geopend met Griekenland, Zweden, Noorwegen, Denemarken en de Vereenigde Staten.

De arbeid van deze instelling is vooral wetenschappelijk. Het laatste congres te Berlijn in begin 1939 in het Kroll-Opernhaus, stond onder leiding van Generaal von Schnell.

Permanent voorzitter is de heer Max Ritter van Henriquez te Weenen. De heer Jacq Harms Tiepen, die als lid van de permanente werkommissie reeds herhaaldelijk als rapporteur is opgetreden, bevindt zich, in verband met deze opdracht, reeds geruimen tijd te Parijs.

De groote toekomst, welke het vervoerlangs-den-weg tegemoet gaat, geeft aan den arbeid van deze instelling en de tot stand te brengen reorganisatie een groote betekenis.

De invoer van cellulose. Van bevoegde zijde wordt er de aandacht op gevestigd, dat de in de pers geuite vrees, dat de voor invoer van cellulose uit Scandinavië naar Nederland gestelde contingenten om redenen van deviezenpolitiek niet zouden kunnen worden gebruikt ongegrond is. De vastgestelde contingenten cellulose zijn intengedeel geheel door betalingsmogelijkheden gedekt.

Betalingsverkeer met Noorwegen

Afwikkeling geschiedt binnen het kader der
Nederlandsch-Duitsche en Noorsch-Duitsche
clearing

Het Nederlandsch clearinginstituut deelt betreffende het betalingsverkeer met Noorwegen mede, dat de afwikkeling van het betalingsverkeer met Noorwegen voortaan geschiedt binnen het kader der Nederlandsch-Duitsche en Duitsch-Noorsche clearing.

Onder de regeling vallen alle wederzijdsche verplichtingen, onverschillig het tijdstip van ontstaan daarvan, wegens:

- den invoer van goederen uit Noorwegen in Nederland en van goederen uit Nederland in Noorwegen;
- nevenkosten in het Noorsch-Nederlandsche goederenverkeer;
- zeeverrachten, charterkosten en kosten der zeescheepvaart van Noorsche en Nederlandsche schepen ook dan, indien deze kosten in het transitoverkeer en in het goederenverkeer met derde landen ontstaan;
- octrooirechten, licenties en soortgelijke ideeële prestaties;
- veredelings- en reparatiekosten;
- saldi, ontstaan uit verrekeningen tusschen de administraties van het Noorsche en Nederlandsche spoorweg-, post- en telegraafverkeer, met uitzondering van de aandelen daarin van derde landen;
- ondersteuning, pensioenen en dergelijke;
- andere betalingen volgens bijzondere afspraak tusschen de betrokken instanties.

Vooruitbetalingen, voor zoover uitsluitend, zijn toegestaan. Particuliere compensaties zijn niet toegestaan.

Voor storting in de clearing is een vergoeding van het deviezeninstituut te 's-Gravenhage vereischt.

Voor den export naar Noorwegen is, voorzover deze heeft plaats gevonden resp. zal plaats vinden na 30 November 1940, een vereffeningscertificaat vereischt.

Een leidraad voor het betalingsverkeer met Noorwegen is binnenkort bij het Nederlandsch clearinginstituut, Anna Paulownastraat 6, 's-Gravenhage, verkrijgbaar.

Het vereffeningscertificaat kan bij het crisis-uitvoerbureau worden aangevraagd op de voor Duitschland gebruikelijke wijze.

Bij den Economischen Voorlichtingsdienst en de Kamers van Koophandel en Fabrieken zal binnen enkele dagen een landleiding voor de invulling van het vereichte aanvraagformulier beschikbaar zijn.

Houten hulperk te Arnhem verbrand

Tijdens den dienst ontdekte men vlammen

Gistermorgen is de houten hulperk der Nederduitsch Hervormde Gemeente in Arnhem-Zuid door brand verwoest. In verband met de uitbreiding van de gemeente Arnhem in dit stadsdeel en in afwachting van den bouw van een definitief kerkgebouw, had de Nederduitsch Hervormde Gemeente van Arnhem in dit gedeelte van de stad een houten hulperk laten plaatsen, welke p.l.m. 200 personen kon bevatten. Gistermorgen tijdens den dienst, welke door ds. A. Drost, emeritus-predikant te Arnhem, werd geleid, bemerkte een der aanwezigen, dat een houten koker, welke om een met asbest beveligde kachelpijp was aangebracht, vlam had gevat. Hij waarschuwde den koster, die met behulp van een snelbuscher het vuur tevergeefs trachtte te dooven. Onderwijl werd de dienst onderbroken en verlieten de aanwezigen, zonder eenige paniek, het kerkgebouw.

Men alarmeerde de brandweer, die na eenigen tijd verscheen en met een paar stralen den strijd tegen het vuur aanbond. De vlammen hadden echter inmiddels gretig voedsel gevonden in het geheel uit hout opgetrokken gebouw, dat dan ook tot den grond toe afbrandde. Het dak stond spoedig in lichterlaaie en hoog sloegen de vlammen boven het gebouw uit. In ongeveer een half uur tijds was het kerkje in een hoop smeulende asch veranderd. Slechts een gedeelte van een aan de achterzijde gelegen zaaltje is, hoewel zwaar beschadigd, blijven staan. De stoelen heeft men nog kunnen redden, alsmede een fraaien ouden statenbijbel, welke op het spreekgestoelte lag. Doch het orgel (een groot harmonium), alsmede een bronzen luiklokje, ging verloren.

De schade wordt op ruim 100.000 gulden geraamd.

Het gebouw was tegen brand verzekerd. Het was eerst eenige maanden geleden in gebruik genomen.

Ernstig geval van overtreding Hamsterwet

Verschillende arrestaties

Het is de Alkmaarsche politie en den ambtenaren van den Centralen Crisisdienst gelukt een belangrijk geval van ontduiking der distributie- en hamsterbepalingen aan het licht te brengen. Bij den Alkmaarschen caféhouder T. H. v. G., die een uitgebreiden handel in levensmiddelen dreef, werd een groote partij koffie, zeep en meel in beslag genomen. Van G. legde een volledige bekentenis af. Men heeft procesverbaal tegen hem opgemaakt, evenals tegen den Alkmaarschen winkelier S. M. H., den filiaalhouder S. uit den Helder en enkele tusschenpersonen, die allen bij deze zaak betrokken waren.

Voorts bleek, dat de fabrikant 100.000 kg. graanproducten in strijd met de Landbouwcrisiswet voorhanden had. Ook tegen hem werd procesverbaal opgemaakt.

WINTERHULP NEDERLAND

Postgiro-no's van de Winterhulp-Nederland

Winterhulp Nederland, giro no. 5553.
Als bank der Winterhulp Nederland is aangewezen de Kasvereniging N.V., Amsterdam, giro no. 877.

Stort op

5553 of 877

Ge brengt geluk in veler leven

Rotterdam heeft ruim f 27 miljoen tekort

Havenbedrijf het zwaarst getroffen

Zaterdag is de geleidebrief bij de gemeentebegroting van Rotterdam verschenen.

Deze ontwerp-begroting doet verwachten, dat de dienst een nadeelig saldo zal toonen van f 27.300.000, ongeveer 18.000.000 gulden wegens derving van inkomsten en 5.000.000 gulden wegens hogere uitgaven.

Hoe ernstig de schok was, welke Rotterdam te doorstaan kreeg, aldus B. en W., de Rotterdamse energie werd niet gedooft. Alom zet men zich tot daden van herstel. Daaruit blijkt, dat de wil om Rotterdam opnieuw tot bloei te brengen, den nood overheerscht. De omstandigheden, waarin Rotterdam verkeert, hebben uiteraard grootten invloed op haar financieel bestel. Terwijl de oorlogstoestand voornamelijk door den achteruitgang in het scheepvaartverkeer het vorige jaar reeds zijn stempel op de begroting drukte, moet thans rekening worden gehouden met nieuwe uitgaven tot herstel en wederopbouw van gemeentelijke diensten en bedrijven, maar voornamelijk met een sterke vermindering van de inkomsten.

Teruggang van de middelen moet deels worden toegeschreven aan algemeene factoren, die tot uitdrukking komen in de lagere uitkeering uit het gemeentefonds, deels aan invloeden van plaatselijke aard, zoals verlies van belangrijke objecten en aarzelen gebieden voor de gemeentelijke bedrijven. Voor een minder groot deel is het becijferde tekort aan hogere uitgaven te wijten. De werkelijk groote kosten, verbonden aan het herstel van oorlogsschade zijn echter nog niet in den gewonen dienst opgenomen, omdat deze, of door den staat worden gefinancierd, of — voor zoover zij nu reeds kunnen worden genoemd — bij den kapitaaldienst zullen worden ondergebracht.

Niettemin ondergaan veel groepen van uitgaven den invloed van de bijzondere omstandigheden, waaronder de dienst thans wordt gevoerd. De uitkomst van de bedrijven is nog nimmer zoo teleurstellend geweest.

Natuurlijk is het havenbedrijf het zwaarst getroffen. Het nadeelige saldo is van f 744.498 tot f 5.078.235 opgelopen. Veel werken, ook die, welke niet met herstel van oorlogsgeweldschade verband houden, zullen moeten worden uitgevoerd. Slechts met het oog op een betere toekomst zal het tijdelijke groote tekort op de begroting kunnen worden aanvaard.

T.B.C. BIJ SCHOOLKINDEREN

Oorzaak der besmetting opgespoord

Op advies van dokter Hermans uit Schimmert (L.) is dezer dagen een aantal kinderen, bij het onderzoek op school, teruggezonden met de mededeeling, dat zij zich onder doktersbehandeling moesten stellen. In totaal werd bij elf leerplichtige kinderen t.b.c. geconstateerd, zoodat men het raadzaam achtte, hen naar het sanatorium Maria Auxiliatrix te Venlo over te brengen. Twee personen van omstreeks twintig jaar zijn met T.B.C. in het sanatorium te Horn opgenomen. Bovendien zijn er nog eenige kinderen, die voorloopig thuis moeten blijven, omdat de dokter vermoedt, dat zij de ziekte onder de leden hebben.

Men heeft onmiddellijk na de ontdekking in het dorp een onderzoek ingesteld en gelukkig slaagde men er spoedig in den haard der besmetting op te sporen. Het is n.l. gebleken, dat een persoon, die reeds jarenlang aan T.B.C. lijdt vaak een kinderrijk gezin bezocht. De kinderen hebben vermoedelijk de ziekte op school gebracht met het noodlottige gevolg.

GEMENGDE BERICHTEN

De heer A. A. de Jongh overleden. In 84-jarigen ouderdom is te Den Haag overleden de heer A. A. de Jongh, oud-hoofdspecteur der opiumregie in Ned.-Indië en oud-burgemeester van Hoorn.

Hotel „t'Lisse Hoes” door brand verwoest. Zaterdagmiddag is het bekende hotel „t'Lisse Hoes”, staande op den Holterberg te Holten, door tot nu toe onbekende oorzaak door brand verwoest. Het hotel was eigendom van den heer Metzger. Op het moment dat de brand uitbrak, bevonden zich geen gasten in het hotel.

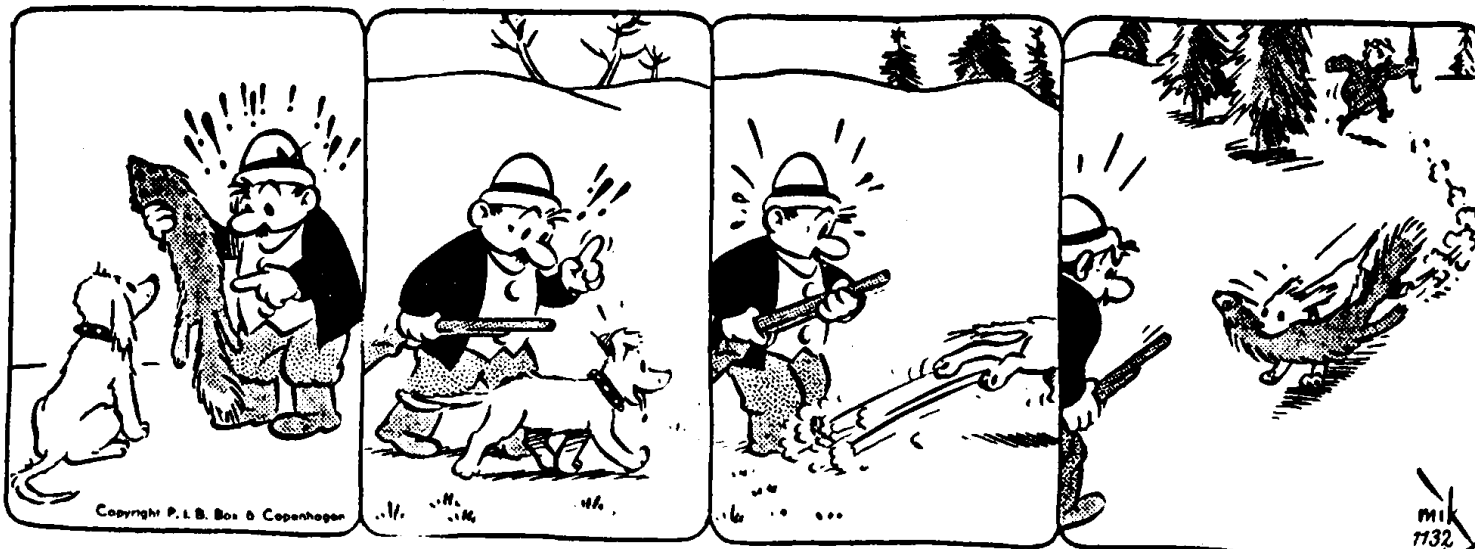
Mr. J. C. L. M. van Gils overleden. In 70-jarigen ouderdom is te Den Haag overleden mr. J. C. L. M. van Gils, commissaris van de Vaderlandsche Hypotheekbank en van de Vaderlandsche Bank voor belaste waarden.

Gep. generaal-majoor J. L. M. van den Brandhof overleden. Na een kortstondige ziekte is in 68-jarigen ouderdom te Den Haag overleden de heer J. L. M. van den Brandhof, gep. generaal-majoor der infanterie.

Hij was Officier in de Orde van Oranje Nassau en drager van het Ridderkruis 1e klasse der Orde van St. Olaf van Noorwegen en van het eeretekken voor belangrijke krijgsbedrijven in Atjeh.

Tragisch vliegongeluk. Uit Lissabon meldt het D.N.B.: Op het militaire vliegveld Tancos had een officier-vlieger de zuster van een kameraad, een meisje van negentien jaar, voor een eerste vlucht uitgenodigd. Na een normaal verloopende rondje boven het vliegveld stortte het toestel van groote hoogte neer en belde inzittenden werden dood onder de wrakstukken uitgethaald.

Vliegongeluk in de Vereenigde Staten. Een transportvliegtuig der Amerikaanse marine is in de nabijheid van San Diego (Californië) neergestort. De elf inzittenden, die tot den marineluchtvaartdienst behoorden, werden gedood.

Ferd'nand's hond vergist zich

SPORT

Voetbal

Goede tijding voor de lagere clubs
Gedelijke steun in verband met extra-reis-kosten

De belangstelling in de sportwereld mag dit week-end dan tijdelijk van voetbal op de schaats-sport zijn overgegaan, ongetwijfeld zal toch menig clubbestuur met voldoening de tijding vernemen, dat de N.V.B. gunstig heeft beschikt op het verzoek van het districtbestuur, financieel steun te verlenen aan de lagere verenigingen, welke door de huidige, slecht verbanden voor extra-uitgaven aan reiskosten zijn geplaatst.

Zoo zullen de verenigingen in de derde klasse A, die in hun uitwedstrijd tegen Olypha, Oosterwoide, deze plaats niet kunnen bereiken, en van het ditsbij-gelegen station moeten fietsen, vergoeding ontvangen voor het vervoer van de benodigde rijtellen.

Uiteraard is deze tegemoetkoming niet zoo groot als die, welke wordt verleend aan de clubs, die uitkomen in de derde klasse D. Door het opheffen van de N.O.L.S. en het gemis aan andere, behoorlijke verbanden zijn hier soms reizen met taxi's en auto-bussen onvermijdelijk, wil men het programma regelmatig afwerken. Hier zal de steun, van Bondswege verleend, het bedrag belopen, dat elke vereniging in dit seizoen meer voor haar uitwedstrijden zal uitgeven dan in het vorige, normale seizoen. Het is een verheugend feit, dat de lagere clubs, na het instellen van een normale competitie — waarop voornamelijk door de grote en sterke verenigingen was aangedrongen — op deze wijze zullen worden gesteund, en niet het slachtoffer zullen worden van de bijzondere, financiële opofferingen, welke zij in dezen abnormale tijd zijn gedwongen, voor de sport uit te leggen.

Met dezen steun aan de zwakkeren gaat evenwel de hulp van de krachtige en sportief-sterke ploegen gepaard: Het ligt n.l. in de bedoeling dat de gelden, benodigd voor deze Bondsuitkeeringen, worden onttrokken aan

enkele extra-wedstrijden, die de prominente Noordelijke voetballers in den loop van dit seizoen zullen spelen tegen een tweetal Westelijke elftallen.

Dit plan, dat zeker allerwege met sympathie zal worden begroet, is nog niet vast omlijnd. Misschien valt het samen met den Technischen Dag, die in de volgende maand zal worden gehouden, mogelijk ook worden andere data bepaald. Dit is afhankelijk van de wegen waarop de Westelijke tegenstanders beschikbaar zullen blijken te zijn. Juist in dit seizoen, en bij de gebrekkige verbanden, nu het voor onze voetballers zoo buitengewoon moeilijk is, ontmoetingen tegen tegenstanders van elders op touw te zetten, is dit Bonds-initiatief van buitengewone betekenis. Waar de financiële opbrengst zoo groot mogelijk dient te zijn, zullen de beide wedstrijden Noord-West, eventueel Groningen/Drenthe-Westelijk elftal en Friesland/Leeuwarden-Westelijk elftal in Groningen en in Leeuwarden worden georganiseerd.

Athletiek

De tweede veldloop in de Appelbergen

De woordspeling is schoon, ofschoon iets overdreven, maar men kon bijna zeggen: "Wat de liefhebbers en liefhebsters betreft van de Appelbergen, en... liefhebsters van de Appelbergen waren. Geen ideaal weer, geen ideaal terrein, want de bodem was keihard bevroren, en toch een kleine honderd deelnemers aan dezen tweeden veldloop waaronder — en van Groningen begint de victorie — zeven en twintig dames. Er was een "Sprinter", er waren zeven Brunnhilders en negentien albekoorlijkste meisjes, uitkomende onder den goeioeghele naam "Onder Ons". Verder de bekende gezichten; zij hier opgemerkt dat ook onbekenden of juist gezegd: nog onbekenden, welkom zijn.

Het succes van dezen kouden Januariafdag maakte ons warm, en a.s. Zondagmorgen wordt de derde loop gehouden, de 19de Jan. blijft dan gereserveerd voor hen, die een van deze drie veldlopen hebben gemist. Dan zal ook de herinnering aan deze serie veldlopen worden uitgereikt en ook dat zal schoon zijn, want het Noordelijk district der K.N.A.U. beschikt niet enkel en alleen over vlotte loopers, maar ook over niet minder vlotte sprekers. En er is nog wel 't een en ander te zeggen. Maar wat de hoofdzak is, is dit: wij zijn nu op den goeden weg, de opzet is goed, de atleten zijn goed en, het best — de leiding is goed. Een drie-eenheid waaraan weinig of niets ontbreekt. Wat wij nu bijleken hebben, moet ook bijleken blijven, en verder uitgebouwd worden, langzaam maar zeker, en om het nu maar eens mooi te zeggen: "lang's lijnen v an geleidelijkheid".

Wie hier komt, is het soort dat wij noodig hebben, gezonde menschen — geen zoogenoemde en ook niet gewenschte, "mooi-veer atleten". "Sportmenschen" in de juiste betekenis van dit nog maar al te dikwijls misverstande woord. Onze stad geeft in dezen lichtend voorbeeld, en wanneer wij nog behoeft zouden mogen hebben aan deze vereniging, een toepassing naam, dan is ook dat in orde. E. N. V. Dat is een naam die de richtlijn inhoudt waarnaar wij ons hebben te richten.

Duidelijker gezegd: "En Nu Verder".

Nog eens kort samenvatting: Het was een goede dag in ieder opzicht.

Van Swinderen.

Schaatsen

Jan Langedijk eerste te Warmenhuizen

Voor de tweede maal is in dit seizoen Jan Langedijk er in geslaagd de eerste plaats te bezetten bij de wedstrijden te Warmenhuizen. Op alle afstanden wist hij zich als eerste te kwalificeren. De tegenstand was niet zoo groot als men verwacht had, want verschillende bekende rijders ontbraken op het appel.

De uitslagen luiden: 1. Jan Langedijk (Oudkarspel) 49.5 sec. 2. S. van Hoorn (Zaandijk) 50.7. 3. A. A. Schouten (Warnswijk) 50.8 sec.

1500 meter: 1. Jan Langedijk 2 min. 43.6 sec. 2. S. van Hoorn 2 min. 43.9 sec. 3. J. Akerman (Bergen N. H.) 2 min. 50.3 sec.

3000 meter: 1. J. Langedijk 5 min. 38.7 sec. 2. M. Strijbs (Harenkarspel) 5 min. 44.3 sec. 3. S. van Hoorn 5 min. 47.1 sec.

Totaaluitslag: 1. Jan Langedijk, 2. S. van Hoorn, 3. H. Strijbs.

Mej. Pasveer verliest te Sneek

Zaterdagmiddag heeft de ijsclub "Friso" te Sneek hardrijderij voor dames georganiseerd op de korte baan over 140 meter.

De uitslagen luiden: 1. f. 50 mej. Nienhuis, Makkinga, f. 30 mej. Sietsema, Akkum, f. 15 mej. Dijksterhuis, Wommie. Medaille voor den snelsten rit mej. Fokke v. d. Velde, Marssum in 15.5 sec.

Uitslagen afvalwedstrijd: 1. 30 mej. Fokke v. d. Velde, 33.4 sec. in twee ritten. Bovendien kreeg zij f. 10 voor den snelsten rit, f. 20 mej. Tijpke Hijkema, Langerwaag, f. 10 mej. Duonke Jellema, Rhen.

Buyen wint den Bamestra-beker

Op de banen van de ijsclub Bamestra te Beemster werden gisteren de wedstrijden om den Bamestrabeker gehouden. Er verschenen 28 deelnemers aan den start. Door de minder goede conditie van het ijs en door den stevigen oostenwind werden de tijden ongunstig beïnvloed. Op de 500 meter leverde W. S. Blaise een goede prestatie door in 50.4 sec. te winnen. De 1500 en 3000 meter waren echter onbedreigd voor Buyen, die vooraf de 3000 meter in zeer fraaie stijl reed. Zijn tijden waren 2 min. 44.2 sec. en 5 min. 45.3 sec. Een verrassing was het rijden van den jeugdigen Muts

uit Jisp, die op de 1500 en 3000 meter beide malen de tweede plaats bezette, en daarmee zelfs bekende rijders als Ekelschot en Kremer achter zich liet. In het totaal klassement werd hij dan ook een goede tweede achter Buyen. De bekerwinnaar van het vorige jaar, R. Kremer, moest zich ditmaal met de vierde plaats tevreden stellen.

NIEUWE ZEGE VAN MEJ. KOOPMANS

Thans te Eelde

Gisteren heeft Eelde weer een groote rijderij gehouden, ditmaal voor vrouwen. Vijftien deelnemers verschenen aan den start, doch veertien kwamen aan den eersten prijs niet te pas. Mej. Koopmans was, mede door 'ontbreken van de dames Pasveer, Sietsema, v. d. Velde, Nienhuis, veruit de beste. In de eerste ronde vielen af B. Helder, Paterswolde, F. Steunbrink Groningen, de gezusters Westerdijk Eelde, E. Zuiderveld Norg, B. Talens Eelde en B. Brink Norg, in den tweeden afvalster den vijftiende prijs zag toegewezen. In de demifinale won Antje Koopmans van A. Hummel, Annie Heersma van de 17-jarige A. Lammer. Dit jonge meisje belooft echter een goed rijder te worden. In de finale won Antje Koopmans in twee ritten gedeeld door Annie Heersma. De uitslag luidt: 1. f. 60 A. Koopmans Oosterwoide; 2. f. 30 A. Heersma, Hoogkerk; 3. f. 15 A. Lammer, Tinearlo; 4. f. 10 A. Hummel, Nw. Roden; 5. f. 5 T. Timmer Ide.

Voor dezen wedstrijd bestond enorme belangstelling; naar schatting waren er 2500 tot 3000 menschen aan de baan. En het publiek heeft waar voor z'n geld gekregen. Vooral de eerste omloop gaf de nodige spanning. Verbitterd werd gestreden door mej. Lammer en nog feller ging het toe tusschen mej. A. Meeter van Marum en mej. G. Brink te Norg. In vijf ritten werd dit deel ten gunste van mej. Meeter beslist. De snelste ritten, 17 sec. werden gemaakt door de dames Koopmans, en Betsy Helder. Mej. Helder kon het tegen de kampioene niet bolwerken en werd in twee ritten uitgeschakeld.

Uitslagen IJswedstrijden

Niekerk, "Strijdlust", Mannen: 1. f. 1250 R. Venema, Groningen; f. 750 B. de Goe, Groningen; 3. f. 15 P. Pool, Westerbroek; 4. f. 250 A. Huijzinga, Foxham.

Niehoeve: IJssvereniging "De Schaats", mannen: 1. f. 10 J. Zijlstra, Aduard; 2. f. 5 M. Tillema, Zoutkamp; 3. f. 250 A. Bel, Groningen en 4 f. 1 S. Snaak, Niehoeve.

Odoorn, Vrouwen (17). Prijzen f. 25, f. 1250, f. 750, f. 5 en f. 250. 1. Mej. M. Krikke, 2. mej. H. Gortmaker, 3. mej. A. Krikke, 4. mej. M. Bloemsmá-Klok, 5. mej. G. Bruning.

JEURS VAN AMSTERDAM
Overzicht 6 Januari

Na nauwelijks prijshoudende opening teruglopende koersen. — Amerika fractioneel lager. — Beleggingen vast.

AMSTERDAM, 6 Januari. De handel op de Amsterdamsche effectenbeurs was op den eersten dag der nieuwe week van weinig beteekenis. De hoekleden klaagden, behoudens een enkele uitzondering, zooals in den Scheepvaarthoek, vrijwel over het algemeen over gebrek aan affaire.

Men ontkomt ter beurze niet aan den indruk, dat het tegenwoordige niveau bij het publiek de neiging heeft doen postvatten, voorerst den gang van zaken en het verloop der gebeurtenissen af te wachten, alvorens men er toe overgaat, zich weer actief aan den handel te interesseren. Daarbij blijft men echter niettemin het koersverloop nauwlettend gadeslaan en in het oog houden, hetgeen mede blijkt uit het feit, dat door tal van hoekleden gewag wordt gemaakt, dat vrij wat kooporders op lagere limites aanwezig zijn.

Voor locale fondsen was de stemming heden iets luel. Weliswaar werd over de geheele linie vrijwel omstreeks het vorige peil geopend, maar tegen het midden van de beurs sloegen de noteringen gedeeld door een benedenwaartsche richting in. A.K.U.'s openden op het vorig slot, maar zakt in tot beneden de 110 procent, om per saldo tot 109 % te dalen. Het koersverlies voor aandelen Philips was met 1½ procent van geringen aard. Dit fonds noteerde 209½ %, Unilevers waren aan den gedrukten kant met een daling van 3 punten tot omstreeks 126 %.

Cultuurwaarden waren heden aan den flauwen kant, in den Rubberhoek opende Amsterdam Rubber met 287 %, 2 punten lager, maar zakte vervolgens langzaam in tot 281 %, waar op de 280-grens nogal wat limites lagen, werd de daling tot staan gebracht. De minder courante Rubberwaarden moesten eveneens eenige punten prijs geven. Van Suikeraandelen sloegen H.V.A.'s na een opening van even boven de 450 pct., al dadelijk een dalende richting in. Omstreeks 446 werd eenige steun verleend, maar per saldo werd een verlies van ruim 7 punten geleden. Tabaksfondsen lagen verlaten in de markt. De koersafwijkingen waren hier naar verhouding iets hooger dan bij de andere Cultuurfondsen. Het sterkst kwam dit tot uiting bij Deli Maatschappij, die bijna 7 % verloren.

Van Scheepvaart aandelen kan worden gezegd dat hier de handel iets levendiger was dan in de andere hoeken het geval was. Het koersverlies in deze afdeling was naar verhouding zeer beperkt. Holland-Amerika Lijn verloren met 12½ % een vol punt. Booten daalden van 165 tot 163 %, en Scheepvaartunie moest zich een verlies van drie punten getroosten tot 186½ %.

De handel in Olle's was van kalmen aard, echter kon men ook hier een geleidelijke daling van den koers onder beurs waarnemen. Het slot kwam op een niveau van even beneden de 272 %.

Voor Amerikaanse Fondsen bestond geringe attentie. De iets hogere koersen die Wallstreet Zaterdag seinde, werden ten onzent niet overgenomen. Zoowel Staal als Koperfondsen noteerden heden fractioneel lager. Eenige belangstelling ontmoetten American Car, die dan ook goed prijshoudend in de markt lagen.

Op de beleggingsmarkt bestond een gedeeld vaste stemming voor Nederlandsche Staatsfondsen. Goede kooplust had tot oorzak dat vrijwel alle obligaties in deze afdeling op een hooger peil kwamen te liggen. Ook voor gemeentelijke obligaties en pandbrieven kwamen ten slotte hogere koersen tot stand. Prolongatie 2½ %.

Noteeringen 6 Januari

OBLIGATIEN, PANDBRIEVEN, PREMIE-LEENINGEN

Prov en Gem Leeningen.

	oct.	V.K.	Heden
Rotterdam	1938 (34) 3	84	84½
Bk v. Ned. Gem. 2e Ing	1937 34	95½	95½
Bk v. Ned. Gem. 2e Ing	1938 3	91	90½
Bank v. Ont. Zakar	1937 4	—	88½
Gem. Cred. 9001-33000 O	(5) 4	65	65½
Ned. Bankinstell.			

	oct.	V.K.	Heden
Alig. Fr. Hb. m. 2 % vrpl. utl. Pb	34	91½	92
Amsterd. Hyp. bank	4	99½	99½
Amsterd. Hyp. bank	34	89½	90
Amst. Hyp. Bk. serie EF pd.	34	93	93
Bataafsche Hyp. Bk. CD	34	86½	86½
Dordr. Hyp. Bk.	Pandbr. 34	—	89
Friesch Gron. Hyp. Bk. Pandr	4	—	101½
Fr. Gr. Hb. serie DA en VA	Pb 34	95	95
Fr. Gr. Hb. serie DA en VA	(34) 3	—	88½
Gron. Hyp. Bank	Pandbr 34	87½	88½
Haar. Hyp. Bk. serie B en D	Pb 34	97½	97½
Haar. Hyp. Bk.	Pb 34	89½	89½
Hyp. v. Ned. serie M.	Pdbr 34	88½	89
Mij. v. H. Cred. m. 2 % vrpl. utl.	34	—	95½
Mij. v. H. Cred. m. 2 % vrpl. utl.	34	86½	87
Ned. Hvb. Veendam serie K	34	94½	94
Noordwest. Hyp. Bk.	Pandbr 34	—	98½
Overseesche Hyp. bank	Pandbr 34	91	91½
Rotterd. Hyp. bank	Pandbr 34	83½	84
Westl. Hvb. bank (EEFF)	34	—	92½
Eerste Ned. Sch. verb.	Pandbr 4	—	90½

	oct.	V.K.	Heden
Alig. Kunstz. Unie	Obl. 54	104½	104½
Alig. Kunstz. Unie	Obl. 34	89½	89½
Lever's Zeep Mij.	Obl. 4	101½	101½
Werkspoor	Obl. 4	101½	101½
Wilton's Machinefabr.	Obl. 4	102½	102½
Bataafsche Petr. Mij.	Obl. 4	99½	99½
Bataafsche Petr. Mij.	Obl. 34	82½	83
S. v. Nederland	Obl. 4	101½	101½
Overseesche Hyp. bank	Ond. 4	—	87½
Ned. Grondbriefbank	Ond. 4	—	90½
Ned. Ind. Spoorw.	1902 34	76½	77
Oost Java Stoomtr.	Obl. 5	37	37½
Samarang-Joana 1892-1901	Obl. 4	34½	35

AANDELEN WINSTBEW. e. d.

	oct.	V.K.	Heden
Amsterdamsche Bank	Aand	118½	120
Holl. Bank Unie	Aand	100	101½
Incaso Bank	Aand	110½	110½
Javasche Bank	Cert. 500 A	—	27½
Kasvereeniging	Aand	121	122
Ned.-Ind. Escompto Mij.	Aand	90½	90
Nederl. Bank	Aand	—	148½
Ned. Bnk v. Z.-Afrika	f. 500 A	114½	114½
Rotterd. Bankvereeniging	Aand	124½	124½
Twentsche Bank Serie A	Aand	126½	128

Bank- en Credietinstellingen.

	oct.	V.K.	Heden
Amsterdamsche Bank	Aand	118½	120
Holl. Bank Unie	Aand	100	101½
Incaso Bank	Aand	110½	110½
Javasche Bank	Cert. 500 A	—	27½
Kasvereeniging	Aand	121	122
Ned.-Ind. Escompto Mij.	Aand	90½	90
Nederl. Bank	Aand	—	148½
Ned. Bnk v. Z.-Afrika	f. 500 A	114½	114½
Rotterd. Bankvereeniging	Aand	124½	124½
Twentsche Bank Serie A	Aand	126½	128

Industrielele Ondernemingen.

	oct.	V.K.	Heden
Amsterd. Droogdok Mij.	Aand	210	208
Amsterd. Superfosf. fabr.	Aand	105	106
Automat. Screw Works	Aand	110	110
Batavia Marg. Fabr.	Aand	100	100
Berg's & J. v. d. f. 250-1000 G.A.	Aand	179	178
Berkel's Patent	Afg. C.v.A.	—	51½
Gouda Stearinefabr.	Aand	—	548
Gruvter & Zoon A. pref	Aand	—	149½
Gruvter & Zoon B. Windst pr A	Aand	—	154½
Heineken's Bierb.	Aand	201	204½
Hero Conserven	Aand	145	143
Holland Stm.fabr.	Aand	171½	173
Hollandia Melkprod.	Aand	—	219½
Holl. Beton Mij.	Aand	352	350
Holl. Draad- en Kabelfabr.	Aand	249	248
Holl. Kunstzide Ind.	Aand	141	144½
Intern. Gew. Betonbouw	Aand	143½	144½
Internationale Viscose Cy	Aand	66	66½
Kon. Fabr. Beines	Aand	108½	105
Kon. Ned. Edm.bedr.	Aand	47½	47½
Kon. Ned. Edm.bedr.	Prei.	46½	46½
Kon. Ned. Grootovens	Aand	139	140
Kon. Pharm. Broc. Steenman A	Aand	264	262
Lever Br & Unil. Ct f. 100 C. pr A	Aand	130	116½
Lever Br & Unil. f. 100 C. pr A	Aand	119	117½
Lever Br & Unil. f. 100 C. pr A	Aand	113½	112½
Lever Br & Unil. f. 100 C. pr A	Aand	112½	110½
Lympf Leeuw. IJss- en M.fbr.	Aand	186	187
Melchior Ned. Bakk. C. v. A.	Aand	278	279½
Ned. Kabelfabr.	Aand	424½	424½

Schaats-koninginnen komen en gaan....

Sterren, die nimmer verbleekten

Julcht Friezen, weest vrolijk, deez' heuglijke stond

Bij 't volksfeest, 't welk gij mogt verkiezen; Geen ijsvermaak, hoe en 't elders bestond Kan halen bij dit Friezen.

In wedstrijden, neen, haalt het geen strijd hierbij, neen! Den strijd, dien men hier komt te aanschouwen.

Aan de Friezen hoort d's eere, ja, eenig, alleen! Des wedloopen van mannen en vrouwen.

Zóó luidde, in 1840, een eenvoudig gedicht boven een lijst van deelnemers aan een rijderij, die met vijftien gouden Willems als inzet in de Friese hoofdstad werd gehouden, en hoewel wij thans honderd jaar verder zijn, is, de geestdrijf voor den strijd op de kortebaan in het Noorden nog onverminderd. De tweekamp der mannen en vrouwen, vol historie en traditie, is populair gebleven, en de roem van oude sterren op de banen, leeft voort bij het volk, dat — in tijden, waarin een nieuwe vorstperiode de schaatsensport nieuw mogelijkheids biedt — niet uitgepraat raakt over de verrichtingen van hen, die eenmaal aan den spits gingen.

Weér worden thans de athletes, de kampioenen op de 140 meter aan den start geroepen, weér is de strijd om de hegemonie tusschen oude en nieuwe sterren losgebroken, weér ook zullen de Friese rijders het tegen haar Groninger tegenstanders moeten opnemen.

Laten wij vooropstellen, dat — evenmin als in het kamp der profs — de Groninger rijders zich vaak met volledig succes tegen de rappe, geestdriftige en pittige Friezenlingen hebben kunnen meten. Reeds voor den geweldigen winter van 1929 waren het Gelske Brouwer en Martha Hemminga, twee Friese rijders, die in de race om prijs en premie de beslissende rol vervulden, en latere seizoenen deden telkens opnieuw uitkomen, dat Friesland practisch niet viel te overtreffen.

Een amateur aan de spits

Het was in den winter van 1928, dat een zuivere amateur in deze wereld van beroepsrijders een ware revolutie ontdekte, door de sterkste cracks stuk voor stuk de hiel en laten zien. Wie het was, dat die teze even ongewone als fraaie prestatie in staat bleek? Een gymnaste en athlete, destijds Annie Zondervan, thans mevrouw de Jong-Zondervan geheten. Een lid van de Leeuwarder turnvereniging Quick, dat — allerminst belust op het verdienen van de overigens in die tijden nog hooge geldprizen — het er louter en alleen om begonnen was, haar sportieve krachten te toetsen aan die van rijders van naam en professe: Martha Hemminga en Janna van der Meulen. Het begon in Hardegarijp, waar deze ondernemende amateur eens was heengetrokken om — het eens te probeeren. Bijster vast reed zij niet, maar dat zij wat in haar mars had, bleek uit de onmiddellijk behaalde overwinning, waarbij de bekende Marie de Groot uit Warga het loodje moest leggen. Meteen had de Leeuwarder turnster den smaak te pakken, en terwijl zij — leerend van de beroepsrijders — haar slag geleidelijk verbeterde, en zich ook op den start specialiseerde, regen zich de successen aan. De 9en Februari 1929 was zonder twiifel haar glorierijkste dag: in haar woonplaats, op de Stadsgracht bij de oude Oudehove, waar de Nieuwe Leeuwarder IJclub telken jare, gratis toegankelijk, een der grootste Friese rijderijen pleegt te organiseren behaalde zij voor

de tweede maal in successie — een ongekend evenement in de 40-jarige historie van de ijsclub — den eersten prijs. Tot twee keer toe had de amateur drie ritten nodig om de felle tegenstanders van zich af te schudden, doch ten leste legde zij toch beslag op de zege, die — in dit bijzondere geval — niet bestond uit f. 80, doch uit een zilveren beker van deze zelfde waarde. Na haar huwelijk verwees met Annie Zondervan een rijder van de korte banen, die daarop — zij het voor korten tijd — voor een groote sensatie had gezorgd, en menig beroepsrijder een durenden en minder aangenamen indruk had meegegeven van het kunnen van een eenvoudig amateur....

Een meisje-kampioene op grootvaders ijsers

De wedstrijden, tusschen enkele Friese beroepsrijders en onze amateur-kampioene Gonne Donker op enkele Friese banen in den vorigen winter gehouden, daargelaten, hebben de profs haar terrein sinds het vertrek van mevr. de Jong-Zondervan volledig herwonnen. Opvolgster van de rijder, die het geld vermaade, was Geeske Woudstra, een pas 17-jarig meisje uit Doniaga, dat in enkele weken tijds een formidabele reeks van overwinningen boekte in het geheele Noorden, en zich ongenakbaar aan den kop plaatste tusschen der tientallen gerouteneerde vrouwen, die dag-in, dag-uit op verdienste uitwaren. 't seizoen van 1929 leverde haar niet alleen een respectabel bedrag aan prijzen op — welgeteld f. 1380 — doch bovendien veroverde zij in Leeuwarden een zilveren koninklijke medaille, in Onderdendam een gouden collier, en in de Leek de gebruikelijke Leekster tak.

Friese rijders en rijders komen in den regel uit geslachten van hardrijders, van vader op zoon, van moeder op dochter. Zoo ook deze kampioene van tien jaar geleden, die de hardrijdschaatsen van haar grootvader had geërfd, en de beste en duurste schaatsen van moderne makelij niet voor deze oude ijsers wilde ruilen. Daarop alleen kon zij voort, zoo hard zij wilde! Eenmaal, toen de Friezin in Grijskerk zou starten, bleek een der schaatsen verloren te zijn. Noodgedwongen bond zij een ander paar onder, doch — was het gemis aan zelfvertrouwen? — meteen was de zekerheid van de matadore gevestigd, en verder dan den tweeden prijs kon zij het niet brengen. Gelukkig voor haar werd de vermiste schaats later teruggevonden, en zoo hield zich Doniaga's ster bij grootvaders "redens" — zelfs toen een Friesch fabrikant haar, overigens met reclame-doelende, een paar goednieuwe exemplaren uit zijn gerenommeerde werkplaats aanbood.

De ster van Geeske Woudstra is intusschen al lang weer ondergegaan. Het schijnt met hardrijders op de schaats enigszins te gaan als met onze zwemsters: Als leudig meisje behalen zij haar grootste overwinningen. Slechte nog niet, in het vorig jaar, een 14-jarige rijder uit Heerenveen, Geeske Sierdsma, in juniorewedstrijden als 5 eerste

OFFICIËLE PUBLICATIE

Uitreiking van Distributiekaarten

De Burgemeester van Groningen
maakt bekend

dat van Dinsdag 7 Januari tot en met Zaterdag 18 Januari dagelijks van 9.45-16.30 uur voor de daartoe gerechtigden de navolgende distributiebescheiden zullen worden uitgereikt: algemeene bonkaarten, bloemkaarten, heele en halve brood- en vleeschkaarten, 1/5 broodkaarten, kinderpapkaarten, rantsoenbonnen zeep en toiletzeep. De uitreiking heeft plaats voor hen, wier geslachtsnaam (van het gezinshoofd) begint met de letters:

A tot en met Boender	op Dinsdag 7 Januari
Boer tot en met O	op Woensdag 8 Januari
D tot en met F	op Donderdag 9 Januari
G tot en met Hokee	op Vrijdag 10 Januari
Hol tot en met Kle	op Zaterdag 11 Januari
Kil tot en met L	op Maandag 13 Januari
M tot en met N	op Dinsdag 14 Januari
O tot en met R	op Woensdag 15 Januari
S	op Donderdag 16 Januari
T tot en met V	op Vrijdag 17 Januari
W tot en met Z	op Zaterdag 18 Januari

De stad is verdeeld in DEZELFDE WIJKEN als bij de laatste uitreiking voor bloemkaarten. Deze wijkindeeling is aangeplakt aan den ingang van de Distributiekantoren in de Agricolastraat en aan den Schoolhof 23, alsmede aan den ingang van de verschillende uitreikingslokalen. De uitreikingslokalen zijn de volgende:

WIJK 1: O. L. School 37, Schoolstraat (vorige maal gebouw St. Maarten, Poststraat); WIJK 2: O. L. School 36, Ged. Zuiderdiep; WIJK 3: Westerbewaarschool, ingang Westerbinnensingel; WIJK 4: O. L. School 28, Witte de Withstraat (vorige maal Bad- en Zwembad, Kl. Badstraat); WIJK 5: O. L. School 4, Rabenhauptstraat; WIJK 6: O. L. School 14, Coendersweg; WIJK 7: Bad- en Waschstrich; Oosterweg, ingang Warmoesstraat; WIJK 8: O. L. School 40, Dirk Huizingastraat; WIJK 9: O. L. School 1, Olieveldersweg; WIJK 10: O. L. School 42, J. H. Jansenstraat; WIJK 11: Bijzondere school, Celebesstraat; WIJK 12: Openb. Bewaarschool, Billitonstraat; WIJK 13: Op. 14 U.L.O. School, Vloerstraat; WIJK 14: R. K. Bewaarschool, Tuinbouwdwarsstraat; WIJK 15: Bewaarschool, Groot Adolfsstraat.

ARBEIDERS, die aanspraak kunnen maken op extra rantsoenen voor ZWAREN of ZEER ZWAREN lichamelijken arbeid, SCHIPPERS, WOONWAGENBESITZERS, e.d. dienen zich te wenden tot het uitreikingslokaal, gevestigd in de

NOORDERBEWAARSCHOOL IN DE NIEUWE KIK-M-T JATSTRAAT,

alwaar op dezelfde dagen en uren voor dezelfde lettergroepen als bovenvermeld de kaarten voor de gewone, zowel als voor de extra rantsoenen worden uitgereikt.

De distributiestamkaarten dienen te worden meegebracht

Officiële Publicatie van het Departement van Landbouw en Visserij

MOTORBRANDSTOF VOOR TRACTOREN.

Het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in Oorlogstijd maakt na gepiegd overleg met het Rijksbureau voor Aardolieproducten, het volgende bekend:

Houders van tractoren in het landbouwbiedrijf, die deze werktuigen meenen te moeten gebruiken voor het ploegen van den akker voor de voorjaarsgewassen, gelieven daarvoor in de maand Januari motorbrandstof aan te vragen en wel voor de petroleummotoren op de bekende formulieren, in te dienen bij den provincialen voedselcommissaris en voor de benzine-motoren op de bekende B 1 formulieren, in te zenden aan het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in Oorlogstijd, Afdeling II D, Alexanderstraat 19 te 's-Gravenhage.

De bedoeling is, dat men de noodig geachte hoeveelheid voor het geheele voorjaarsseizoen in eens aanvraagt, onder vermelding van de gewenschte verdeeling over de maanden Februari, Maart en April. De toewijzing volgt dan in maandelijksche gedeelten.

Op de formulieren moet duidelijk worden aangegeven de oppervlakte in H.A., welke voor het voorgenomen doel in het voorjaar geploegd moet worden, alsmede het aantal werkpaarden, op het bedrijf aanwezig.

Voorzover werkzaamheden zullen geschieden met tractoren, die op het bedrijf thuis behoren; moet de aanvraag geschieden door het bedrijf zelf.

Voorzover loonploegers deze werkzaamheden verrichten, dienen deze een collectieve aanvraag in te dienen, waarop van elk bedrijf de gegevens betreffende de te ploegen oppervlakte en het aantal aanwezige werkpaarden moeten zijn vermeld, gestaafd door de handteekeningen van de landbouwers, voor wie gewerkt wordt.

Indien voor de voorjaarsmaanden tevens nog aangevraagd moet worden voor andere landbouw-werkzaamheden, b.v. dor-schen, gelieve men dit op het formulier afzonderlijk aan te vragen; zoodat dus de aangevraagde hoeveelheid voor het ploegen en voor het dor-schen afzonderlijk op het formulier vermeld worden.

Ook voor het dor-schen moeten de voor de beoordeling noodzakelijke gegevens duidelijk vermeld worden.

Met het oog op de omvangrijke werkzaamheden, die de behandeling van deze aanvragen vereischt, moeten de bovenbedoelde aanvragen uiterlijk 15 Januari 1941, duidelijk ingevuld en ondertekend worden ingediend.

ADVERTENTIËN
TANDHEELKUNDIGE
KLINIEK
HADESINGEL 11
T. BOUMAN-Tandarts
SPREKKUREN 8-8

A. R. RONDEEL
Tandheelkundige
Leopoldedijk 14. Tel. 2442
Spreekuren 10-1 en 3-5 uur
Zaterdag 10-12 uur.

Gevraagd f 4000.-
op eerste Hypotheek, 4 1/2 %, over beh. waarin goede zaak, gem. Leek.
No. 24, no. 204, bureau decess.

VOLKSZANG

„HARMONIE“

DONDERDAG 9 JANUARI,
7.30 uur.
Leden vrij, niet-leden f 0.25.

Stadsschouwburg

N.V.

Het Nederlandsch
Tooneel

Dir. COR v. d. LUGT MELSERT

DONDERDAG 9 JANUARI 1941

Tooneelspeelster

Comedie in vijf bedrijven van
ROLAND SCHACHT.
Regie: COR HERMUS.

Bureau 61 u. Aanv. 71 u.

Plaatsbespreking 10 cent,
Oude Boteringstraat 2. Telef.
5299 elken werkdag van 10-4
uur.

Na afloop der voorstelling ge-
legenheid per rijtuig huiswaarts
te keeren. Tarief: in de stad
f 0.40, Helpman f 0.50, Haren
f 0.65. Opgaat hiervoor kan bij
de bespreking geschieden.

Prijzen der plaatsen: f 1.75,
f 1.50, f 1.25, f 1.-, f 0.60, f 0.40,
alle rechten inbegrepen behalve
van plaatsbespreking.

RECHTVAARDIGE
GEMEENSCHAPS-THEORIE
heeft als grondslag

BELLAMY'S ECONOMIE

WATERSCHAP

„Oldambt“

De Voorzitter van het Hoofd-
bestuur verzocht de besturen
van alle binnen het waterschap
gelegen molenpolders — bij in-
vallende dool — zich strikt te
houden aan de in Nov. j.l. toe-
gezonden circulaire.

Er wordt streng toezicht ge-
houden en zal bij overtreding
het desbetreffende artikel direct
worden toegepast.

Nieuwolda, 6 Jan. 1941.

De Voorzitter voorn.:
A. WALKENS.

Begrafenis Vereeniging „Het Noorden“

Kantoor: BLOEMSTRAAT 65a

Tel. 4746.

Geen contributie.

Aangesloten aansprekers zijn:

K. GRASMEIJER, Prinsesweg

55a, Tel. 5798.

M. DE HAAN, Verl. Oosterweg 87.

Tel. 5894.

K. HEIKLAAR, Jacobstraat 42.

tel. te ber. ond. no. 4746

J. H. KLOOSTER, Bloemstr. 65a.

Tel. 4746.

J. SCHUIRING, Padangstr. 12a.

tel. te ber. onder no. 4746.

P. J. H. TAMELING, Tuinbouw-
straat 63a. Tel. 434.

J. VALK (v/h. Porringa), Nwe
Kijk in 't Jatstr. 48a. Tel.
4407.

J. WILKEN, Vloerstraat 23, tel.
te bereiken onder no. 4746.

P. WOLTERS, Petrus Driessen-
straat 48. Tel. 1470 b. g. g.
Tel. 4746.

Wij, de 4 DOUGLAS MESJES

wenschen
allen
Heeren
een
Voorspoedig
Nieuwjaar!

Ook in 1941
prefereren
Heeren die
scheren

HOUTBLOKKEN

voor centrale, haard of kachel
vanaf f 3.50 per 100 kilo, 1000
k.g. f 32.50. Bestelhuis:
COEHOORNSINGEL 29
Tel. 0098 van 8-12 uur en
1.30-5 uur.

'n Zeldzame Aanbieding

10 pond Prima Goudreinetten
f 1.90.

K. HAAK

Gelkingestraat 32. Telef. 2603.

BONVRIJE ZEEP

Monteurszeep voor werkplaat-
sen enz.
10 ponds kistje f 2.—
20 ponds kistje f 3.50.
Niet franco. Rembours.
HABRO, Kerkstraat 22, Heeren-
veen.

IJsclub „Reitdiep“

GARNWERD

Aangesl. b. d. Prov. Gron. IJsb.

(O. n. g.)

ESTAFETTERIJDERIJ

2 Heeren, 1 Dame, door elkaar
loten, op DINSDAG 7 JAN. '41,
om prijzen van f 18, f 12 en f 6.
Aangifte vóór 1 uur bij D.
MAATJES. Telef. 11, Ezinge.
Inleg 50 cent.

HET BESTUUR.

IJsclub „Eensgezindheid“

WESTERVELDE

Aangesl. b. d. Dr. IJsbond.

Hardrijderij op schaatsen voor Mannen

op DINSDAG 7 JANUARI a.s.
(IJs en weder dienende en bij
genoegzame deelneming.)
Prijzen: f 20, f 10, f 5 en f 2.50.
Aangifte vóór 1 uur bij Café
MARTENS.

Inleggeld 50 cent.

Aanvang rijderij 2 uur.

IJsvereniging Zuidbroek

Aangesl. b. d. Prov. Gron. IJsb.

(IJs en weder dienende en bij
genoegzame deelneming)

Hardrijderij van Mannen

op DINSDAG 7 JANUARI a.s.,
des nam. te half twee.
Prijzen: f 30, f 15, f 7.50 en
f 2.50.
Aangifte tot 1 uur in de ijstent
of bij den voorzitter, den
Heer M. FRUITEMA, te Zuid-
broek, Telef. no. 34.

HET BESTUUR.

IJsclub „Lageland“

HAMWEG

(Lid Prov. Gron. IJsbond.)

Hardrijderij v. Mannen

op DINSDAG 7 JANUARI 1941.
Prijzen: f 20, f 10, f 5, f 2.50.
Aangifte vóór 1 uur in 't Café
HAMMINGA, Telef. 15, Hark-
stede.

HET BESTUUR.

IJsclub „Volharding“

SEBALDEBUREN

Lid Prov. Gron. IJsbond.

Hardrijderij v. jongens

tot en met 19 jaar (o. n. g.)
(IJs en weder dienende)
op DINSDAG 7 JANUARI 1941.
Prijzen: f 10, f 5, f 2.50 en f 1.
Aangifte om 2 uur bij TEEN-
STRA, Telef. 8, (Grootegast.)

HET BESTUUR.

IJsver. „Holwierde“

Aangesl. b. d. Prov. Gr. IJsbond.

(IJs en weder dienende)
DINSDAG 7 JANUARI

RIJDERIJ

op korte baan om het kam-
pioenschap van Fivelingo.

ZATERDAG 11 JANUARI

Langebaan-wedstrijden

Prijzen: medailles.
Inleg 50 cent.
Aangifte 1 uur of Tel. no. 5.
HET BESTUUR.

IJsclub „Roden“

Aangesloten Prov. Dr. IJsbond.

(IJs en weder dienende.)

Hardrijderij v. Vrouwen

op WOENSDAG 8 JANUARI a.s.
om het districts kampioenschap
van den Dr. IJsbond van de
IJclubs te Norg, Westerveelde,
Peize, Rodervolde en Roden.

Prijzen medailles en kunst-
voorwerpen.
Loting 1 uur in de ijstent.
Aanvang rijderij half twee.

IJsveren. „Nooitgedacht“

Noordwijk Gr.

IJs, weder en deelneming
dienende.

Hardrijderij van Leden

B.h. goedkeuring
3 aan de start, 2 heeren, 1 dame,
op DINSDAG 7 JANUARI 1941.
Aangifte tot 1 uur bij de baan
per drie.

Prijzen: KUNSTVOORWERPEN.
Prijzuitdeeling Café v. d. VELDE
Het Bestuur.

IJsbaan „Ezinge“

Aangesl. b. d. Prov. Gron. IJsb.

(IJs en weder dienende)

Groote hardrijderij van vrouwen

op WOENSDAG 8 JANUARI,
om prijzen van f 40, f 20, f 10 en
f 5, en bovendien een zilveren
medaille voor de snelste rij.

Aangifte tot Woensdag voor-
middags 11 uur in de ijstent of
telefoon no. 2. Loting 11 1/2 uur.

Aanvang rijderij 1 1/2 uur.
Inleg 75 cent.

Entrée aan de baan 50 cent.
Vertrek autobus van Gronin-
gen 's morgens 9 uur vanaf de
Singerij.

HET BESTUUR.

IJSCLUB „Zwinderen en Omstreken“

Aangesl. b. d. Dr. IJsbond.

(IJs en weder dienende en bij
genoegzame deelneming)

Langebaanwedstrijd

(1500 M.)

op WOENSDAG 8 JANUARI

(Vrije deelname.)

Prijzen: 2 fraaie zilveren be-
kers en zilveren medaille.

Inleggeld f 1.—

Entrée 30 cent (b. l.)

Aanvang 2 uur.

Aangifte tot Woensdag 8 Jan.

1 uur in 't café R. SMIT, Tel.

9 ij, en bij den Secr.

JAN WIGGERS,
Zwinderen (Dr.)

IJsclub „Borgshof“

Aangesl. b. d. Prov. Gron. IJsb.

(IJs en weder dienende)

Hardrijderij v. Mannen

op WOENSDAG 8 JANUARI '41.
Prijzen: f 20, f 10, f 7.50 en
f 2.50. Inleggeld 50 cent.

Aangifte tot 2 uur in de
ijstent, of telefoon no. 187.

HET BESTUUR.

Nooitgedagt Schaatsen

Engros:

INSULINDE

Haddingestraat 33, Groningen
Telefoon 163

Vleesch zonder bon

Duinkonijnen f 1.75—f 2.25.
Tamme Konijnen en Konijn in
stukken per pond.

Wilde Eenden f 2.00—f 2.50.
Vette Hazen f 5.— tot f 6.00
Patrijzen, Korhoenders, Duiven,
Wilde Ganzen enz.

JAGER-NIEZEN

Oude Kijk in 't Jatstraat 33
Telef. 3461 (bij de Harmonie.)

Te koop aangeboden:
verschillende HUIZEN in de
stad en provincie.

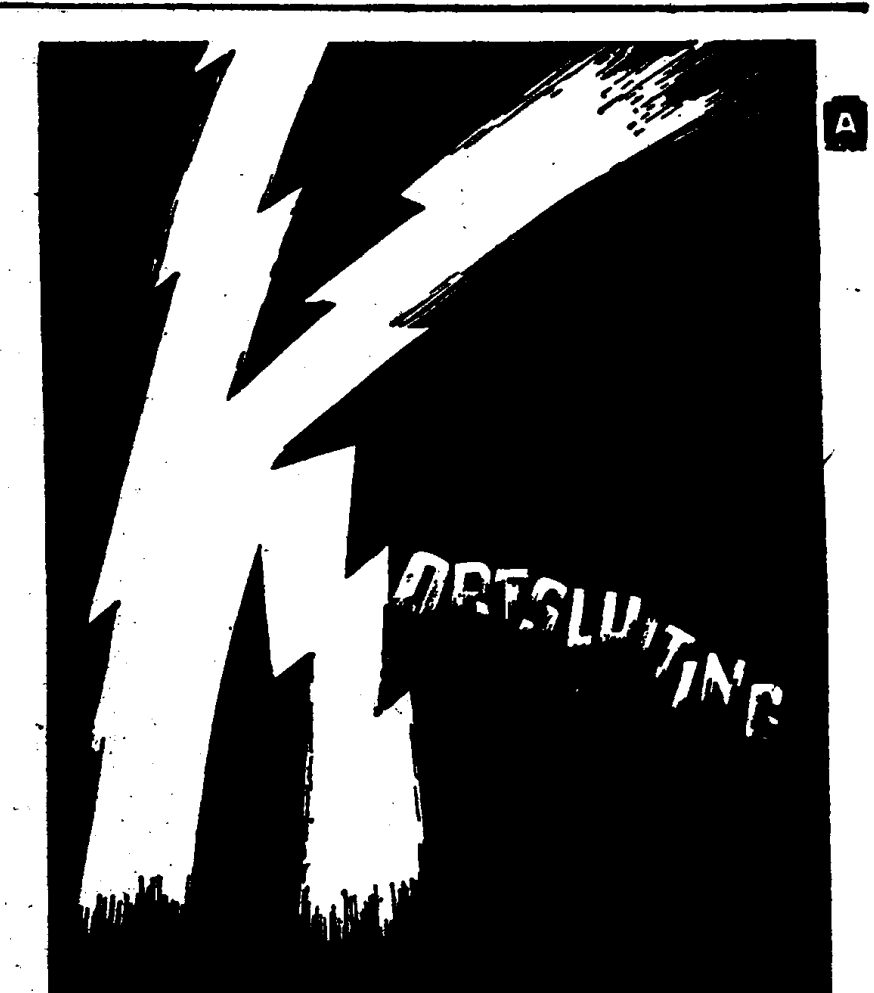
SCHUILLING, Akkerstraat 15.
Telef. 1964.

H. H. FRUITHANDELAREN

Groote voorraad Sinaasappel-
len, Mandarijnen, Appelen, Pe-
ren, Citroenen, Duiven enz.,
lage prijzen.

Medendorp's

Fruit- en groentehandel-
engros
Tel. 1980. Ged. Boterdiep 84/84a
FRUIT.

Konstsluiting... de moderne Bliksemschicht, die bedrijven lamlegt,
bestrijdt in vlammen doet opgaan. Kortsluiting... de meedoogen-
looze wraak voor 'n langdurige onachtzaamheid...! De „Tiel-Utrecht“
Brandverzekering 1811 heeft een speciale staf van electro-technici
ten dienste van haar verzekerden. De moderne service van een oude
veilige verzekeringsmaatschappij!

BRAND - INBRAAK - STORM - VARIERVERZEKERINGEN
KROMME NIEUWE GRACHT 76-80 - UTRECHT.

Tiel-Utrecht

W. V. V. SNEEK

ELFMERENTOCHT

WOENSDAG 8 JANUARI

TOERTOCHT begin- en eindpunt Sneek.
Start 10 uur. Aangifte telefoon 2574, 2763, 2504, 2224.

WESTSTRIJD begin- en eindpunt Langweer.
Eerste prijs de ZILVEREN ZWAAN VAN LANGWEER.

Start 10 1/2 uur. Aangifte telefoon 1 of 12.
Alle deelnemers, die den tocht volbrengen, ontvangen een Her-
inneringsdraagmedaille.

Inleg 75 cent. Aangifte tot uiterlijk Dinsdagmiddag 5 uur.

Sportveren. „De Eendracht“

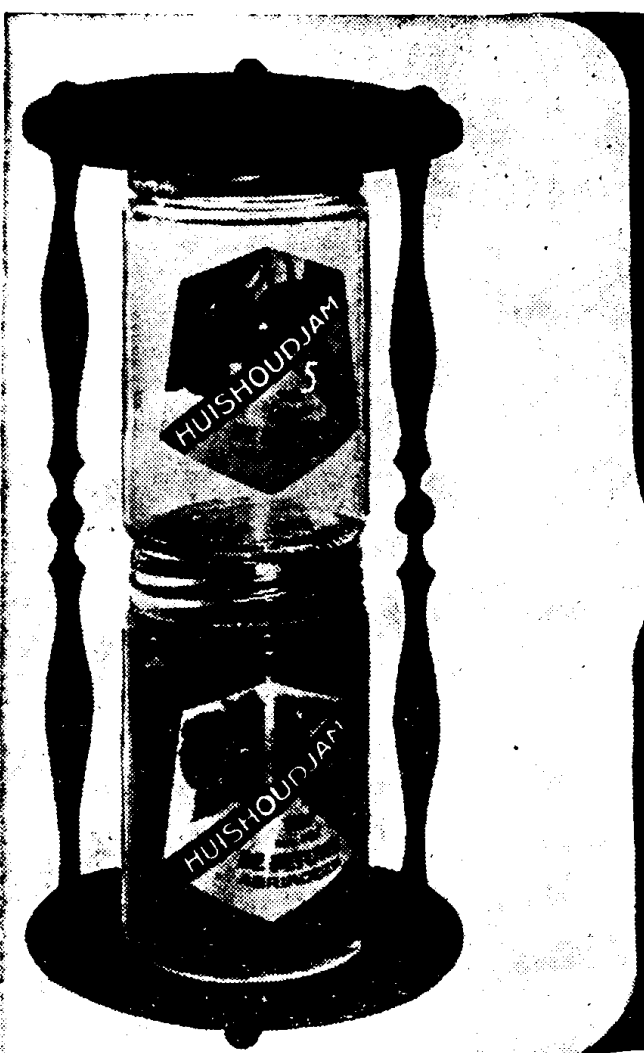
OOSTERWOLDE

Aangesloten bij den Bond van IJsclubs.

Hardrijderij van Vrouwen

op WOENSDAG 8 JANUARI

PRIJ

**Deze tijd
stelt
eigen
eischen!**

De Maatschappij „De Betuwe” in Tiel wil liefst haar heerlijke, gezonde jams in de bekende potten blijven verkopen. Dat kan... als die potten niet bij U thuis vergeten in 'n kast staan! Daarom: ga mee met deze tijd: lever Uw leegde jam-potten met sluiting telkens bij Uw kruidenier in! Wij hebben dit onontbeerlijke verpakings-materiaal noodig... en U geeft Uzelf de zekerheid, dat er steeds „De Betuwe”-jams in „De Betuwe”-potten is!

**DENK ER AAN: nu geen potten terug
— straks geen jam op 't brood!**

Mij. „DE BETUWE” — Tiel.

Heeren, hebt U stof? Laat Uw coupon solide en elegant afwerken. Goedkoopst adres voor de klas **Casper Lambeek, ZWANESTRAAT 3a** maatwerk. bij de Grootte Markt

Technisch Bedrijf „BACO”

Pelsterstraat 42 - Telef. 6152

Metaal draaijerij

**Wikkelen van dynamo's
Electrische motoren**

De Velo Waschmachine Maatschappij N.V.

Zet haar bedrijf onveranderd voort

Velo waschmachines
De beste en bekendste machines met het grootste wascheffect
elo wringers
elo biljarten
elo naaimachines
elo kachels en fornuizen
elo rijwielen
elo meubelafdeeling

Voor solide koopers gemakkelijke condities

Filialen in de Provincie Groningen: Groningen, Oosterstraat 8, Tel. 4449; Sappemeer, Noorderstraat 119; Veendam, Bocht Oosterdiep 55; Winschoten, Trekweg 1 hoek Engelstilstraat; Musselkanaal, Markt 59; Appingedam, Goudenpand 9.

WIELRIJDERS!

lijdt geen kou,
want we hebben:
Wanten v.a. f 0.75
Handschoenen f 1.60
Sjaals f 0.98
Polsmoffen f 0.48
Mutsen f 1.20
Handverwarmers v.a. f 0.90
Waterdichte Fietsbroeken f 11.50
Waterdichte Fietspijpen v.a. f 2.50
Verstelbare Oorwarmers f 0.45
Verder ruime keuze in al uw Rijwielbehoeftigheden.

A.B.O., Poelestraat 33

GRIEP DREIGT!

**STRAKS
een
COGNAC
GROC**
3.40
per Liter

JOS. BEERES

O. Kijk-in 't Jatsstraat 47, Tel. 1752

BRILLEN

In gewone en aparte flatteerende uitvoeringen, hebben wij in grote sortering. Zorgen voor prima afwerking en vakkundige bediening.

Zeiss Depôt.

Runkhardt
OPTICIEN - INSTRUMENTMAKER

OOSTERSTRAAT 68 TELEFOON 2377

VERDUISTERING.

Wij leveren een le klas Rolgordijn lang 210 met alle benodigde founitruen voor het ophangen, voor 50 cent plus 1 cent per c.M. breedte.
G. CREMER, Meubelfabriek, Nw. Ebbingestr. 8. Telef. 2863.

NU is het de TIJD

voor het kopen of inruilen van een STOFZUIGER.
Diverse apparaten zeer voordelige condities.

FA. VENNEMA & STIKSMA,
Ged. Zuiderdiep 58.

Kookt electrisch

BIJNA VOOR NIETS

KOOP NU EEN „ESPAKO” SPAAR KOOKAPPARAAT PRIJS f 16.— (verbeterd type) „TECHNISCHE BUREAU NIP” GRONINGEN, HEEREBINNEN-SINGEL 35. — TEL 2472.

FILM

FOKA 8 m.m. onpeemcamera lens 2.5 F 69.50.
Bertiot 1.8 F. 99.50.
Foka projector F 85.
Foka 8 m.m. films incl. ont. wikkelen F. 3.50.
Vraagt prospectus en 8 m.m. filmverhuurlist.
FOKA, Admiraliteitsstraat 8, Telef. 41242, Rotterdam.

Leeren Kleeding

nu nog vrij van punten.
Grootte sorteering.

A.B.O., Poelestraat 33

Ritsema Stofzuigers

Reparatie en inruil van alle merken.
OUDE KIK IN 'T JATSTR. 8 Tel. 418.

Mijn vogen gun ik een van de Munnik
Brillen
voor de verie voor lezen voor veraf en lezen tegelijk
Brugstraat 27 - Galarij-Heerestr. 82 - 4/4 Zuiderdiep

SJOELBAKKEN vanaf f 1.75 tot f 8.95, alle met schijven.
KNIKKERBILJARTS f 4.25.

'T IS WEER BAKKER

OOSTERSTRAAT 70. Tel. 5484.

AUTO-, MOTOR-, LANDBOUW WAGENBANDEN

in nieuw, gecoverd, gebruikt. Wij zorgen voor uw vergunning.

A.B.O., Poelestraat 33

Te huur aangeboden

1 Mei ruim Heerenbovenhuis, Nassaulaan 45a, kam. ens., kl. k., 3 slk., badk., bergplaats, fietshok, f 525.
Per 1 Mei a.s. Winkelhuis, gelegen Zuiderdiep 137 t.o. Stationsstraat.
Te bevragen Zuiderdiep 139.

Te huur aangeboden

Direct, keurige mod. Ben.-woning, 3 slk.
Stadhouderslaan 36.

Benedenwoning, v. Speykstr. 16, 5 kamers, voor- en achtertuin, huur f 6.75 p. week.
Adres Rijksweg 247, bij 't Dorps huis, Haren.

Voor direct te aanvaarden, een moderne **Bovenwoning** in de Nw. Ebbingestraat. Huurprijs f 520 per jaar.
Tegen Mei, verschillende Woningen, zoo wel in centrum als in buitenwijken.

Kantoor K. J. HAMMINGA, St. Jansstraat 23a. Telef. 3503.

1 Mei, moderne **Bovenwoning**, bev. kamer ens., drie slaapkamers, met vaste washtafels, balkon, keuken, pracht uitzicht, rondom zon, st. Verl. Oosterweg 24/1B. Te bevr. Verl. Oosterweg 24/1.

Goed onderh. MAGAZIJN en BOVENWONING met zijgang, zeer droog, geheel open, prachtig uitzicht. Zeer geschikt voor rijwielzaak. Huurprijs n. o. Woningbureau „GRUNO”, Poelestraat 37a, tel. 5266.

Helpman, Werk- of Bergplaats (autobox.) huur p. w. f 1.50. Meeuwerderweg 11.

Een nette gem. Zit- en/of Zit-Slaapk. aan de straat en/of zon, met of zonder pension. Ged. Boterdiep 5b.

Gem. Kamers met of zonder pension. Koninginnelaan 49.

Ongem. Zit-Slaapkamer, keuken en bergkruimte a. d. straat, op zon. Schuitediep 40.

1 Mei, voor 1 à 2 rustige dames of bej. lui, centrum, prachtige stand, eene ongem. Kamer, slaapkamer en vrije keuken.
Br. fr. no. 290 bureau dez.

Nette gem. Zit-Slaapk., a. d. straat, met pension. Noorderhaven 44a.

Gem. Zit-Slaapk., f 1.75 p. w. Agricolstraat 5/1a (hoek Nw. St. Jansstraat.)

Gem. Zit- en Slaapk., m. vrije keuken, gas, waterleiding en centrale verwarming, aan de straat.
Bevr. A.B.O., Poelestraat 33.

Te huur gevraagd

Benedenhuis of Eengezins. centrum of Oosten der stad Groningen, 5 of 6 kamers, liefst met badkamer, keuken en tuin. Liefst met zon. Huur 600 tot 900 gulden. Aanv. 200 spoedig mogelijk. Aanb. Steentilstraat 50. Groningen.

Tegen 1 Mei een nette Woning met tuin, omgeving Haren of Groningen.
K. G. MEELKER, Helperwestsingel 88.

Door dame Zit-Slaapkamer m. pens., voor direct in 't centr. Br. fr. no. 277, bureau dez.

Dame zoekt Slaapk., str. w., omtrek Universiteit. Br. fr. no. 266, bureau dez.

Dame op leeftijd zoekt een gezellig Tehuis in rustig gezin met apart gestoff. zit- en sl. kamer m. pension, 150 p. mnd. centrum of O. der stad. Br. fr. no. 291, bureau dez.

Leerlinge Huishoudschool, vr. voor direct, Kothuis voor de middagtafel of volledig pens. Br. fr. no. 294 bureau dez.

Te koop aangeboden

Eengezins met veel ruimte Huuropbr. f 3.60 p. w. Kooppr. f 1500.

Boven- en Benedenhuis bij Meeuwerderweg f 6300, bij Kerklaan f 6500.
Te bevr. „DE SCHAKEL”, Nw. Boteringestraat 34.

Goed onderh. MAGAZIJN en BOVENWONING met zijgang in het centrum. Prijs f 12000.
Woningbureau „GRUNO”, Poelestraat 37a, tel. 5266.

Een dubbele Burgerbehuizing op moelen stand te Wagenborgen. Te bevr. bij B. WOLF te Wagenborgen.

Wegens sterfgeval, een Heerenhuis, m. zijgang en tuin, op goeden stand.
Br. fr. no. 276 bureau dez.

Bij den Meeuwerderweg, goed onderh. **TWEEGEZINSHUIS**. Vr. pr. f 6200, huurpr. f 500 p. j. Padangstraat, zeer goed onderh. **WINKELPAND** met mooi BOVENHUIS f 8000.

Bij N.plantsoen pracht **EENGEZINSHUIS** met centrale verwarming en mooie tuin, pracht uitzicht, kooppr. f 9300.
Te bevr. bij M. ZUIDEMA, Korreweg 96a. Telef. 5297.

Beste bekende Bakkerij, in 't Noorden van de prov., vraagprijs f 9500.
Br. fr. no. 287 bureau dez.

Een beste Melkloop in de stad verd. p. w. gegarandeerd f 35.
Een Broodloop, verd. p. w. f 20.
Een Melkloop in een mooie plaats bij de stad verd. p. w. f 20.
Br. fr. no. 274 Bureau dez.

Te koop aangeboden

Dubbel Woonhuis in het Oosterpark te Hoogezand en idem aan de Sportterreinstaat (nieuwbouw.)
Te bevr. bij K. J. HAMMINGA, St. Jansstr. 23a. Groningen.

Bij inschrijving, **eiken Hakbosch**, ca. 1 H.A., liggende aan de Schipborgscheweg, achter „Dennenoord” te Zuidlaren, achter de boerderij van N. Winkel, bij wien de voorwaarden ter inzage liggen. Gesloten inschrijvingen uiterlijk Vrijdag 10 Januari bij N. WINKEL, Schipborg.

Een aftandsch zwarte **STAM-BOEKMERIE**, ook genegen te ruilen, tegen zwarte twenter of schimmel ruin met lange staart. Stalhouderij L. **GOLDHOORN**, Nieuwe Kerkhof 8. Gron.

Een groote zware zwarte 2½-j. Ruin, ook wel ruilen aan Stb. merrie. J. L. **TORRINGA**, Zuurdijk. Tel. 5 Warfhuizen.

2 beste zw.b. Koekalveren van goede productie.
W. v. d. ES, Onnen 19.

Velo Electr. Waschmachine, met Winger, z.g.a.n. Oosterstraat 8.

Benige z.g.a.n. **Handnaaimachines**, Winselmann enz., met garantie. Bloemstraat 6.

Een prima **Phaff Handnaaimachine** met kast. Prijs f 45. Visscherstraat 31.

Een zware **Korre** op luchtbanden, draagvermogen 4 à 5 ton, zeer geschikt voor stads-expedite. T. **BULTHUIS**, Noordwolde bij Gron. Tel. 12.

D. K. W. Meisterkl. '40, limousine, 18000 K.M. gel.
Garage H. **KRUIZINGA**, Ten Post. Telef. 14.

Nog eenige als nieuwe **H.rijwielen** w.b. met torpedo en el. lamp, vanaf f 25.
Noorderstationstraat 25.

Z.g.a.n. ruime keuze in 2de hands **D- en H.rijwielen** met lampen torpedo remnaaf, 2e hand modellen H.rijw., goede merken en solide afgewerkt. In de bekende Rijksw. stalling Grootte Markt no. 21a onder Vopel Pelterijen, hoek Kreupelstr. (voorheen naast Scholten's huis.)

Benige prima gebr. **H- en D-rijwielen**, waarbij als nw., bekende merken, Jongsrijw. f 16. R. **BUITER**, Kleine der A 1.

Z.g.a.n. **H.rijwiel** hoog model met Torpedo, 1 D. en 1 J.rijw. Rijw. stalling Oosterhamrikka-de 66.

Een prima laag model **Heerenfiets**, met Torpedo en lamp f 27.50. Jongsrijw. f 15. Fongers Damesrijwiel, als nieuw f 42.50. Ook ruilen. Garage **VAN CALCAR**, Bleekerstraat 17.

Een sterke **Fietskar**, met waterdichte laadbak, zeer geschikt voor bakker of kruidenier, bij M. **LJNEMA**, Kantens.

Pracht Niendorf Piano, elken Kluge Eisenberg Piano, als nw. W. K. **BEUKEMA**, Westerhenningsingel 29. Tel. 2368.

Orgel, 2-spels, 11 registers, prachtig geluid, z.g.a.n. Singelweg 58. Gron.

Een even gebruikt, nieuwste model **Radio** met ultra kort. oog. enz. Moet weg. Bleekerstraat 17.

Een elken **H. Gramofoon** met 60 platen.
Timorstraat 18.

Cyl. Bureau, Halkitt (dressoir), lagen prijs. Van 8—12 en 2—7 Muurstraat 3e Drift 3.

Eiken **Boogkabinet** met kommen, eiken Ladekastje, groote ronde tafel, cafétafelje, 1-pits gasstel, 2 electrische schemerlampjes, Oosterstr. 45a, gang.

Étalagepoppen, atelierbustes, glasvazen en platen, koperwerk, vitrine, passpiegel, Oosterstraat 45a, gang.

2 z.g.a.n. **Ledikanten**, w.v. een met matras en 16 Traproeden. Radijsstraat 44.

Pracht Vloerkleed, even gebr., 2½ x 3½ meter. **ANKER**, Oude Ebbingestraat 24a.

Pracht z.g.a.n. Haardkachel f 27.50, tevens prima goed onderh. 3-vlams Gasfornuis f 20. **GERDEZ**, Noorderhaven 48.

Alle soorten **Kookkachels**, Vul-, Hek- en Salamanderkachels, 2 Waschfornuisjes, ook ruilen. Kachelkelder Visscherstraat 7.

2 emaille en 2 gegoten **Kookkachels**, Salamander- en Vulkachels. Kl. Lellestraat 4.

Haard, merk Beckers en gelijkstroom Radio; tevens een nieuw Stofzuiger.
Oude Ebbingestr. 24a.

Pracht Haardkachel en dito Insulthaarden, Vulkachels, ook met kookgast, Emmerkachels en wijnroode Vulkachels.
Zuiderdiep 87 en 87a.

60 stuks als nieuwe **Vul-, Kook-, Emmer- en Salamanderkachels**, 20 Haarden en Haardkachels, onder volle garantie, ook in ruil. Fa. **Wed. P. KORENBRANDER**, Oude Weg 10—10a.

Te koop aangeboden

Mooie Emmerkachel f 6.
Stalstraatje 13, te zijstraat v. d. O. Boteringestraat.

2 mooie emaille **Kkachels** en eenige **Wintker**. v.a. f 3.—.
Walstraat 44.

Een goed onderhouden **Haard**. Adres Tuinbouwstraat 84b.

Z. g. a. n. **Kamerkachel** f 13, pr. Haardkacheltje f 15. Vulkachel. Gelkingestraat 10a.

2 geëm. **Kookkachels**, 2 gegoten, 1 groote geëm. Godin, 86 bij 61, met bak- en braadoven, 6 Wintkerkachels vanaf 4 gld.
Grootte Lellestraat 3a.

Prima gebr. Wintkerkachels, ook in ruil. H. J. **GROOTE**, Visscherstraat 44.

3 zeer mooie **ZWARTMAR-MEREN SCHOORSTEENMANTELS** eenvoudig van lijn, nog in het werk te bezichtigen. Te bevr. Heerestr. 113a. Tel. 1864.

Korte leeren Jas. Verl. Heereweg 66.

Jaquet Costuum maat 50, slechts 3 x gedr. Meeuwerderweg 44.

Leeren Motorpak, bestaande uit een korte leeren jas, rijbroek, rijlaarzen maat 44.
T. **KNOL**, Janzylmasingel, Leens.

Coupons prima Stoffen voor Heerencostuums, blauw en blauwgroen.
Br. fr. no. 269 Bureau dez.

Een paar **Schoonrijdersschaatsen**.
Br. fr. no. 267 Bureau dez.

SCHAATSEN SCHAATSEN Een partijtje prima Schaatsen, waaronder de beste merken, leerwerk. Oosterstraat 45a, gang.

Bankschroeven, boormach., solderlampen en bout, kleine slijpkop, kleingereedschap en timmergereedschap Oosterstr. 45a gang.

14 zware **Pakkisten** en 1 zware Handkar, als afbraak, 3 closets compleet. Te bevr. L. der A 12

Te koop gevraagd

Boerenbeh. met 15 tot 20 H.A. goed bouwland voor eigen gebruiker, hoeft niet eerste klas te zijn. Br. fr. met omschrijving en vraagprijs onder no. 286, bureau dez.

Een **Boerderijtje** gem. of bouw voor eigen gebruik, plm. 5 tot 10 H.A.
Br. fr. no. 275, bureau dez.

Omgeving **Vischmarkt**, Pelster- of Haddingestr. een **Perceel** waarin beneden een magazijn plm. 200 M2. of met gr. tuin met bovenwoning. Br. met uitv. incl. en prijs onder no. 279, bureau dez.

Goede bekende Bakkerij in de Prov., geen tussenspers. Br. fr. met omschr. en omzet en vraagprijs onder no. 285, bureau dez.

Een geriefelijke **ijzeren Motorboot** met slaapgelegenheid.
H. F. **WEERT**, Boterdiep 98a.

80 Are **Groententeeltvergunning** punt 4, ook wel bij gedeelten.
Br. fr. met prijsopgaaf ond. no. 188 Bureau dez.

Kasregister beslist prima, klein model. Br. fr. met uitv. inlichtingen onder no. 296 bur. dez.

Een of twee z.g.a.n. **D.K.W. Auto's**, 1939 of 1940. J. **KNOOP**, Autohandel, Aduard. Tel. 13.

2 **Wagens** op luchtbanden, met groote bak, à 5 ton draagvermogen. Aanbieden aan de „DIKA”. Groentendorperijen Scheemda, Tel. 84 (2 lijnen).

Luxe Wagens alle merken, niet ouder dan '37.
Br. fr. no. 282, bureau dez.

Oude, gebroken Gramfoonplaten, 50 ct. p. K.G. Café „**POPULAIR**”, Akerkhof 19. Aanb. Dinsdag van 9—6 u.

oud GOUD
Inkoop en rulling.
Rep.-Inr. **REFKO**. Heerestr. 4.

Gouden Oorijzers, oud goud. Zilver en Platina in elk quantum tegen hoogste prijzen. E. H. **ANHOLT** en Zn., Oosterstr. 3, Juweliers Engros en Detail.

Tegen hoogsten prijs, Gouden OORIJZERS en alle mogelijke gouden voorwerpen. **BACKER**, Coehoornsingel 12 (geen winkel), Groningen.

Partij Heerenkleeding en Stoffen tegen contante betaling. Br. fr. no. 293, bureau dez.

Een nette gedragen **Overjas**, maat 48—50.
Br. fr. no. 273, bureau dez.

Een paar **hooge Schaatschoenen**, maat 45.
Br. fr. no. 268, bureau dez.

Nog eenige duizenden kilo's le soort **Varkenshaar**. A. **LUTZ**, Kwastenfabr. Telef. 4465, Tuinstraat 27/2.

100.000 kg. **Blauwkoop Koolrappen**, levering direct. H. J. **ERNENS**, Tel. 3, Kloosterburen.

Te koop gevraagd

Prima gele Consumptie Koolrappen. A. J. **KOENEMAN** en **ZONEN N.V.**, Sappemeer. Tel. 100.

60—80 ton **Stalmest**. J. H. **SMOOK**, Nieuw Buinen.

Aanbieding Personeel

Jongeman, 25 j., zoekt plaatsing in stad Gron. in 't Man-bedrijf als verkoper-etaleur, reeds 8 jaar werkzaam i. b. v. Man. brevet, 3 dipl. étalagelakschrift.
Br. fr. no. 278, bureau dez.

Een **Landarbeider** met alle werkzaamheden bekend, goed met paarden kunnende omgaan klein gezin, woning met tuin moet aanwezig zijn. Brieven fr. letter A P.T.T.-kantoor Hellum (Gron.)

Voerwerk gevraagd voor paard en wagen p. a. H. **ZUIDLAND**, Dijkstraat 22a of Cubastraat 20

Naaiwerk gevraagd in of buitenshuis, oud of nieuw.
Br. fr. no. 270, bureau dez.

De strenge vorst heeft aan het Scheveningsche strand grillige figuren ontworpen van het zeeschuim, dat nu als een vaste massa langs de kust ligt.

Foto Schimmelpenningh.

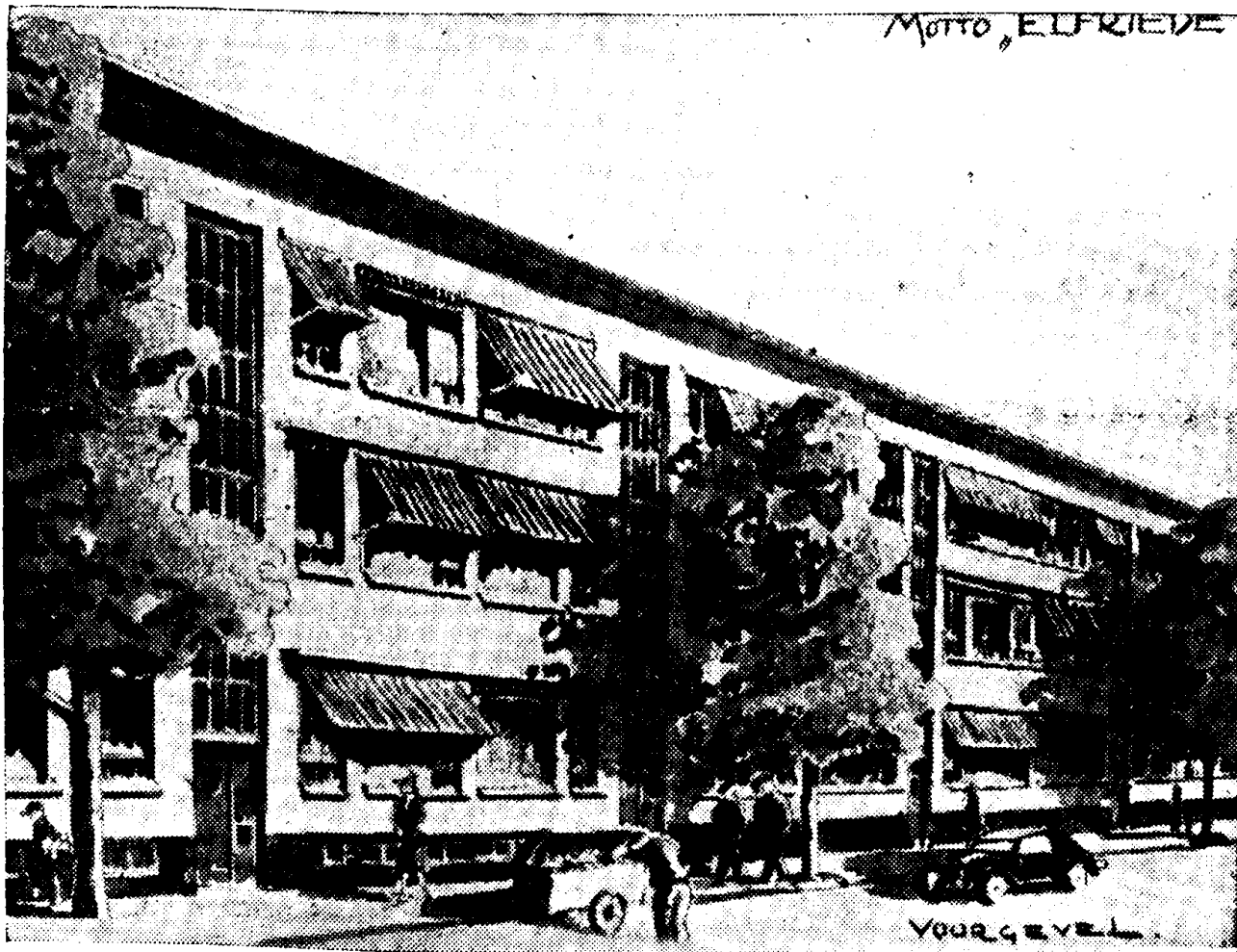
De slooten rond de Eelder IJbaan waren door het malen der watermolens bijna leeggelopen, maar de jeugd maakte er even goed gebruik van.

Foto Folkers.

Bij de hardrijderij voor vrouwen te Eelde plaatste zich als eerste natuurlijk de bekende Antje Koopmans, uit Oostervolde. In cirkel: Een verrassing bleek het rijden van de voorheen onbekende rijder me. A. Lammers, uit Tinarloo te zijn. In de finales wist zij zich dan ook als no. 3 te plaatsen.

Foto's Folkers.

De drie Rotterdamse bouwpatroonsverenigingen hebben een prijsvraag uitgeschreven voor het ontwerp van een woningtype overeenkomstig de plannen van dr. Ringers. Dat er ondanks de bezuiniging nog veel te bereiken is, toont dit ontwerp.

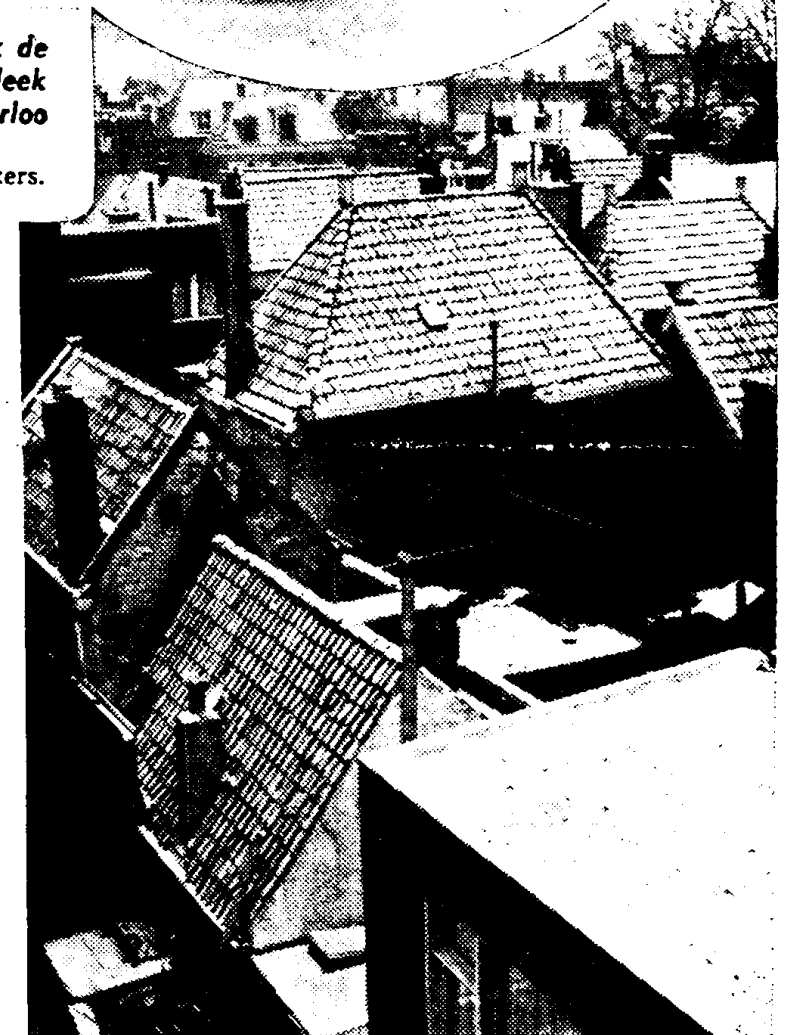
Cliché's N. N. Clichéfabr., Groningen

Foto Polygoon.

De Majoor der Politie J. K. Sjoerds, zoon van den voormaligen torenwachter, heeft, wegens 't bereiken van den pensioengerechtigden leeftijd, afscheid genomen, na ruim 33 dienstjaren, waarvan 9 jaar als chef van 't posthuis Oosterpark. Hij is oud-majoor der Rijwielbrigade. Ter herinnering hieraan werd hij door de leden der rijwielbrigade gehuldigd en werd hem tevens een fraaie vischtasch aangeboden.

Foto Folkers.

Toen gisteren de eerste sneeuw begon te vallen.

Foto Folkers.

Feuilleton

Het mysterie van kasteel Entzberg

Nadruk
verboden

door Peter Paul Bertram

Vahoda had in groote opwinding geluisterd — En Duschinsky heeft hem herkend! Het klopt, commissaris, het klopt! Weet u, den morgen na den moord op Von Ghetaldi, toen zat ik met Maxwell aan het ontbijt. Dat herinner ik me nu. We waren de eersten, de anderen kwamen pas later. En bijna het laatste kwamen de Hollanders binnen. En plotseling liet Maxwell zijn kopje koffie vallen. Van de schrik natuurlijk. Want achter mijnheer de Jongh — u weet hoe groot en dik de Nederlander is — kwam plotseling Duschinsky te voorschijn. Geen wonder, dat Maxwell schrok. Hij dacht, dat hij door dien man meteen ontmaskerd zou worden!

Buschroitrner knikte. Maar hoe kunnen we dat bewijzen? Als de militaire politie nu maar aangeteekend had, of hij al eerder gestraft was, dan wist ik, of zij zijn vingerafdrukken in Weenen hadden. En stond op. Ik zal meteen telefoneren.

Buschroitrner kwam drie kwartier later terug in zijn kamer. Hij zag er teleurgesteld en ontevreden uit. Alles voor niets, zei hij. Maxner is blijkaar niet eerder gestraft, ze hebben geen vingerafdrukken in het archief van hem. Hij wierp zich in een stoel en keek peinzend voor zich heen.

Vahoda zweeg — slechts het opgewonden knippen van zijn oogen verraadde, dat hij druk bezig was te denken.

— Commissaris, zei hij, als Duschinsky hem herkend heeft, dan kunnen anderen hem ook herkennen. Hij moet geconfronteerd worden met mensen, die hem vroeger gekend hebben.

Prachtig, maar waar moeten die zoo gauw vandaan komen? Wie weet, of er nog zulke mensen zijn. Stelt u zich eens voor hoe lang dat geleden is. Meer dan twintig jaar. En hem op de verdenking arresteeren?

Ik weet niet, of dat gaat. Morgen is de weg naar Lienz vrij, als hij wegrijdt met die Chineesche heeren, hebben we het nakijken.

Beiden zwegen. Tenslotte schraapte Vahoda zijn keel.

— Is u iets ingevallen?

— Misschien, antwoordde Vahoda. Hoe is dat? Behoort Schwewat tot Weenen? Ik bedoel, op politiegebied?

— Dat weet ik niet. U bedoelt, dat Schwewat misschien een strafkaart van hem heeft?

— Dat zou mogelijk zijn. Hij snelde al naar de telefoon.

Dit maal duurde het bijna een uur, voor Buschroitrner terugkwam. Wat Vahoda nog nooit van hem gehoord had, hoorde hij nu. Buschroitrner mompde. Een pech dat we hebben! riep hij. Natuurlijk hadden ze daar een kaart van hem. Was een beruchte vechtersbaas. Maar toen hij als gesneuveld gemeld werd, hebben ze zijn kaart met vingerafdrukken vernietigd. De stommerds!

— Maar is er wel een geweest? vroeg Vahoda.

— Geweest! zlede Buschroitrner. Wat hebben we daaraan. Nu hebben we er een noodig.

— Maar we zouden toch... Vahoda begon snel te spreken.

Buschroitrner hoorde toe.

— Verdraaid, mijnheer Vahoda, zei hij ten slotte, dat is een gevaarlijk experiment. Mogen we dat wel proberen? Hij dacht na.

— U heeft geen andere keus! pleitte Vahoda. En dan kunt u toch direct zien, of onze verdenking juist is. En als u niet absoluut overtuigd bent dat we ons vergissen, dan kunt u hem vasthouden om te confronteren.

— Zou ik niet liever den officier in den arm nemen?

Vahoda, door zijn enthousiasme gedreven spotte: — Den officier vragen? Onzin! Die zal antwoorden, dat u blij mag zijn, dat de moord hier zoo goed opgehelderd is en dat u om vredeswil geen nieuwe complicaties moet uitlokken.

— Neen, neen, protesteerde Buschroitrner, zoo is de officier niet.

— Maar hij kan van Lienz uit toch niet beoordeelen, hoe de zaak staat. Dat kunt u door de telefoon toch niet verklaren, drong Vahoda aan. U moet op eigen verantwoording lijkeid handelen, commissaris. Des te grooter zal uw roem zijn.

Een tijdlang was Buschroitrner onzeker,

maar toen, met een berustend schouder ophalen, stond hij op.

— Goed dan, zei hij, we zullen het proberen.

Buschroitrner, Vahoda en hoofdinspecteur Lechperger werkten tot den laten namiddag aan de voorbereidingen. Maar tenslotte waren ze zoo ver.

— Er op los, zei Buschroitrner. Meer dan den kop kan het ons niet kosten.

..

Ze gingen gedrieën de trap af naar de hall. Het hart klopte Vahoda in de keel. Hij was verschrikkelijk bang, maar wilde het niet toegeven. Op de eerste verdieping ging Buschroitrner op de kamer van Maxwell af en klopte te aan.

— Binnen!, klonk Maxwell's stem.

Buschroitrner opende de deur en trad gevolgd door Vahoda en Lechperger binnen.

— Goeden avond, commissaris, begon Maxwell, maar keek verbaasd op toen hij ook Vahoda en den hoofdinspecteur zag.

Buschroitrner trad op hem toe.

Anton Maxner, in naam der wet arresteer ik u wegens moord op den Roetheenschen priester Stanislaus Wlenciewicz en den misdienaar Pawel Krezenski, wegens moord op Felix von Ghetaldi en Otto Duschinsky.

Maxwell stond onbewegelijk. Geen spier van zijn gezicht vertrok. Hij was slechts lijkbleek geworden. Toen, na een kort oogenblik, dwong hij zijn gezicht tot een glimlach.

— Ik vrees, commissaris, zei hij, en zijn stem klonk heesch, dat ik u slecht verstaan heb. Of beteekent dit een misplaatste grap?

— Ontkennen is nutteloos, zei Buschroitrner kortaf. Lechperger, neem zijn vingerafdrukken.

Maxwell kreeg een rood hoofd. Commissaris, zei hij scherp. U schijnt te vergeten. dat ik op een diplomatenpas reis. Zoo'n behandeling duld ik niet.

Buschroitrner haalde de schouders op. U reist op een heel gewone Chineesche pas, antwoordde hij. De andere heeren hebben diplomatenpassen. Bovendien is uw pas waarschijnlijk vals, tenminste de gegevens er op. Wilt u vrijwillig uw vingerafdrukken laten nemen, of moet ik geweld laten gebruiken?

— Ik protesteer, zei Maxwell.

— Dat kunt u, zei Buschroitrner koelbloedig.

Als u werkelijke onschuldig bent, dan blijkt dat in enkele minuten. Dus?

Maxwell liet zich zwaar in een stoel vallen. Goed, zei hij bijna toonloos. Tegenstand is nutteloos.

Lechperger opende een koffertje en nam er de benodigdheden uit voor het nemen van vingerafdrukken. Haberler kwam binnen en begon de kamer te doorzoeken.

— Een kwartier geleden, zei Buschroitrner tegen Maxwell, is uw strafkaart uit Schwewat gekomen. En aan den trekker van Duschinsky's revolver hebben wij den afdruk van uw rechter wijsvinger gevonden. Ja, Maxner, drie moorden kunnen we u bewijzen. En de vierde, die op Von Ghetaldi, dien u per abuis vermoord heeft, wordt een proces met aanwijzingen als bewijs. Maar dat speelt geen rol.

Inspecteur Haberler bracht den commissaris twee doorslagen van brieven. Beide waren gericht aan de Schweizerische Kreditaanstalt, filiaal Genève. De eene was twee dagen, de andere een dag geleden gedateerd. De eene bevatte de opdracht, bepaalde effecten te verkopen en de opbrengst van ongeveer zeventien duizend francs op de post girorekening nr. 42056 van Otto Duschinsky over te schrijven. De tweede brief herriep deze opdracht.

— Zeventien duizend francs, zei Buschroitrner, dat zijn ongeveer twintig duizend schillingen. Hm. Maar daar zou het niet bij gebleven zijn. Den brief met de opdracht heeft u eergisteren in tegenwoordigheid van Duschinsky geschreven, die hem waarschijnlijk zelf gedictieerd heeft. Den tweeden heeft u gisteren geschreven, nadat u hem vermoord heeft. Heel onvoorzichtig. Maxner, dat alleen had u vroeger of later den kop al gekost.

Hoofdinspecteur Lechperger had inmiddels Maxwell's afdrucken genomen. Hij vergeleek ze nu met een oude, wat vergeelde kaart, waarop eveneens dactyloscopische afbeeldingen stonden.

— Geen twijfel mogelijk, commissaris, wendde hij zich na eenigen tijd tot Buschroitrner. Identiek.

Buschroitrner knikte. Wel Maxner, wilt u een bekentenis afleggen?

Maxwell zweeg. Dikke zweetdruppels stonden hem op het voorhoofd. Hij had zijn handen om de leuning van den stoel geknepen. Inspecteur Haberler zette zijn

schrijfmachine klaar op de tafel. Alles verliep rustig.

Nog steeds zweeg Maxwell.

Inspecteur Haberler gaapte en zette langzaam een vel papier in de machine. Lechperger had zijn boeltje weer ingepakt. Als we den afdruk van den wijsvinger hier en op den revolver vergrooten, zei hij halfvloedig tegen den commissaris, dan kunnen we ze op de rechtzitting projecteeren als lantaarnplaatjes.

— Lang geen slecht idee. Buschroitrner knikte instemmend. Hij wendde zich tot Maxwell. Maxner, hoe is het, wilt u nu bekennen of zullen we u naar de gevangenis in Lienz laten overbrengen?

— Gevangenis? schreeuwde Maxwell.

— Goed! zei Buschroitrner koel. Handboeien aandoen en door twee man met geveld bajonetten naar Lienz laten brengen.

Jawel, commissaris, zei Lechperger en wendde zich naar de deur.

— Neen, neen! schreeuwde Maxwell, terwijl hij opsprong. Haberler, de hand in de pistooltasch, liep op hem toe.

Maxwell zakte in de fauteuil terug, een gebroken man.

— Ik wil bekennen, stamelde hij.

HOOFDSTUK XIII.

De directeur van den Geneeskundigen Dienst dr. Wächter stak een sigaret aan en wendde zich tot den officier van Justitie mr. Urban.

— Dus morgen komt de touringcar van kasteel Entzberg terug? Hij nam het pak kaarten op, dat zijn buurman, de bankier Weigelsberger, hem toegeschoven had.

— Dat moet ik zien. Dus die Buschroitrner, die zich zoo geblameerd heeft...

De officier van Justitie, een kleine man met een wit puntbaardje, kreeg een kleur.

— Van blameeren kan geen sprake zijn, zei hij geprikkeld. — Buschroitrner is een nauwgezette, voorzichtige ambtenaar, mijn knapste medewerker. Hij zou waarschijnlijk Duschinsky ook ontmaskerd hebben. En als die buitenstaander er niet tusschen gekomen was, dan zou hij waarschijnlijk het noodige materiaal gevonden hebben en den zelfmoord verhinderd hebben.

Hij nam zijn kaarten op en sorteerde ze haastig. — Wie heeft gegeven?

— Ik, zei Weigelsberger. — Een schoppen.

(Vervolg op pag. 10.)

Oorlog om den Kerstboom

Het vreedzame pleintje baadt zich in de rust van den Zaterdagmiddag. Alles ademt er vrede, zoals het daar ligt aan den rand van de stad, verloren van het gewoel van den grooten verkeersweg, die er dichtbij loopt, en, door zijn knusse beslotenheid, schijnbaar onberoerd door het lawijt eener strijdende wereld.

Zoo heerscht er vrede op het pleintje en de twee jongens, die er loopen, verstoren dien niet, al doen zij ook iets, dat, symbolisch gezien, tegen elk vredesbegrip indruischt. Zij sleepen onachtzaam en zonder eerbied een Kerstboom, symbool van den vrede bij uitnemendheid, achter zich aan over de straat.

Een Kerstboom, die nog geen twee weken geleden, schitterend en schijnend met uiterlijken glans, het middelpunt van het huis was, die bewonderd en geprezen werd en waaromheen liederen des vredes weerklonken.

Nu is hij den weg van alle Kerstboomen gegaan, hij is afgedankt en dient thans nog slechts tot vermaak van de beide jongens, die geen eerbied toonen voor zijn glorierijk verleden en hem als oud vuil voortsleepen. Het vreedzame pleintje aanvaardt het als den natuurlijke loop der dingen en heeft er vrede mee.

Maar daar opeens komt een derde jongen, die er zich niet mee kan verenigen.

— Da's onze Kerstboom, schreeuwde hij tegen de beide voorttrekkers, geef op.

— Nooit, is het fiere antwoord, jullie hebt hem weggegooid, en nou is-ie van ons. En jij blijft er af.

— Geef op, zeg ik je.

— Kom er eens aan, als je durft.

De derde jongen durft en komt er aan.

Dan is de oorlog in al zijn felheid ontbrand.

De twee partijen trekken elk aan een kant van den Kerstboom, die daarmee het laatste restje vredesglans verliest. Zij trekken met inspanning van al hun krachten, maar een beslissing blijft uit. Het is deze vruchteloze inspanning, die de partijen tot razernij brengt.

De strijd komt daardoor in een gansche ander stadium en gaat over in gevechten van man tegen man, juist uitgedrukt van jongen tegen jongen. Als uit het niet komen er strijdmiddelen te voorschijn. Een bijl, die er verschrikkelijk echt uitziet, maar gelukkig van hout is, sulst door de lucht. Een geweer wordt bij den loop gehanteerd. De derde jongen doet een verwoeden aanval op den reserve-wapen-vorraad van den vijand en breekt een sabel, die te wachten lag om in den strijd te worden gebracht, in het voorbijgaan middendoor.

Het geheele pleintje volgt het gevecht met schier ingehouden adem van achter de ruiten.

Het mengt zich er niet in, het houdt zich neutraal. Ook aanvankelijk de oudersparen van de betrokken mogendheden: de vechtende knapen. Slechts een enkele neutrale geeft, om ongelukken te voorkomen, den knaap met de bijl. de aanwijzing dit wapen weg te werpen.

De jongen blijkt een riddelijk krijgsman te zijn, want hij gehoorzaamt. Verder huldigen de volwassenen van het pleintje het wijze standpunt, dat jongens hun eigen peultjes moeten doppen.

Maar als de strijd hooger en hooger loopt en de partijen den bijna vergeten Kerstboom weer hebben aangewat om opnieuw aan het trekken te slaan, dan verschijnt de vader van den derden jongen. Daarmee is de strijd beëindigd. Hij steit vast, dat de afgedankte Kerstboom op zijn fietsschuur heeft gelegen en dat door deze plaats de boom hun eigendom is gebleven.

Een goed standpunt, waartegen niets is in te brengen. En hiermee zou alles afgelopen zijn geweest, wanneer niet de derde jongen, overmoedig geworden door den machtigen vaderlijken steun, tijdens de onderhandelingen zijn tegenstanders nog eens flink was gaan aftuigen. Hij laat den Kerstboom aan zijn vader over en trekt met een stok op een van zijn tegenstanders af, die het slachtoffer van dezen onverhoedschen aanval dreigt te worden. Maar ook voor dezen jongen dagen dan hulpvragen op. Nu eenmaal de neutraliteit is geschonden, kunnen ook zijn ouders zich niet afzijdig houden.

Zij bemoeien zich niet met de strijdenden, maar richten hun aanval in woorden rechtstreeks tot den vader van den derden knaap.

(Vervolg Feuilleton).

— Twee ruiten, bood de diepe bas van mr. Schwaiger, den notaris.

Op dat oogenblik kwam de dienst er riep mr. Urban aan de telefoon.

— Pardon, zei hij en stond op. — Ik ben dadelijk weer terug.

Maar het duurde bijna twintig minuten voor hij weer naar het tafeltje terugkeerde.

— Dat heeft lang geduurd, begon mr. Schwaiger verwijtend, maar toen zag hij het ontstelde gezicht van den officier. — Is er iets onaangenaams gebeurd? informeerde hij snel.

— Hoe men het neemt, zei mr. Urban.

— Buschroitter belde me op. Nieuwe gebeurtenissen op kasteel Entzberg.

— Wat?

— Vertel eens! Allen riepen door elkaar.

— Luister dan: Duschinsky was niet de moordenaar. En hij begon te vertellen, hoe Buschroitter en Vahoda samen achter het geheim van kasteel Entzberg gekomen waren. — De moedelijkheid was, verklaarde hij, — dat de autoriteiten in Schwetwast geen strafkaart met vingerdrukken van den Maxner meer hadden. Toen heeft Buschroitter heel eenvoudig een strafkaart geïmiteerd en Maxner overtuigd. Ten slotte is hij ineen gestort en heeft bekend. Den dubbelen moord gedurende den oorlog, den moord op Von Ghetaldi, dien hij per abuis eigenlijk gedood heeft en den moord op Duschinsky. Precies zoals in dat tijdschrift stond, dat Vahoda gevonden had. Hij had dat verhaal gelezen, al voor Duschinsky op het kasteel kwam. Toen Vahoda hem van zijn nasporingen vertelde, heeft hij het besluit genomen zich van den afperser te ontdoen. Opdat niemand er op zou komen, heeft hij het slot uit het tijdschrift gescheurd en verbrand.

— Niet zoo snel, verzocht dr. Wächter.

— Hoe zat dat met het tijdschrift.

— Maar dat is toch heel eenvoudig. Maxner-Maxwell had er in gelezen, zoals ik vertelde, dat er iemand in doodgeschoten was, terwijl het op zelfmoord leek. Dat heeft hij met Duschinsky ook gedaan. Hij wist, dat deze een revolver bezat. Tijdens Vahoda's voordracht is hij vlak achter hem gaan staan en heeft plotseling den revolver uit Duschinsky's zak getrokken. Toen schreeuwde hij: — Om vredeswill, wat doet u! en heeft hem neergeschoten, eer de ander zich kon ontdaan. Natuurlijk twijfelde niemand er aan, dat Duschinsky het zelf gedaan had.

— Hoe is het mogelijk, zei mr. Schwaiger hoofdschuddend.

Dit geschiedt binnenskamers, in het huis waaruit de Kerstboom werd afgedankt, maar waarin hij thans weer is binnengebracht.

Een Kerstboom is teruggekeerd en daarmee de vrede.

Het pleintje herademt na het afschuwelijk tafereel.

Want kan men zich iets afschuwelijks denken dan oorlog om een Kerstboom?

Slechts enkele afgerukte spartakken herinneren aan den strijd, die gestreden is.

Verder heerschen er weer weldadige rust en vrede....

FINANCIËN EN ECONOMIE

Dividenden

American Smelting & Refining extra-dividend \$ 0.75 (December 1939 \$ 1); Norfolk & Western \$ 5 en gewone dividend van \$ 5.

Offic. valutakoersen der Nederl. Bank. 6 Januari. Valuta's (schrijftijde en tel-transacties). New-York 186.4—186.7, Berlijn 73.28—73.43, Brussel 30.11—30.17, Helsinki 3.81—3.82, Stockholm 44.81—44.90, Zürich 43.63—43.71.

Bankpapier: Berlijn 75.19—75.34, New-York 1.86—1.90, Brussel 30.08—30.20, Stockholm 44.76—44.75, Zürich 43.59—43.75.

485STE STAATSLOTERIJ

Prijzen van f 100 en daarboven.

4e klasse 1e lijst
f 25.000.— 15587.
f 1.000.— 3852 14950 20534.
f 400.— 11163 21024.
f 200.— 6186.
f 100.— 1834 3820 5158 11648 15731 19307 19913.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS

BEGRAFFENIS DS. H. W. CREUTZBERG

Op de begraafplaats Oud Eik en Duinen te Den Haag werd Zaterdagmiddag het stoffelijk overschot der aarde besteld van ds. H. W. Creutzberg, voorganger van de Duinoordkerk. Tevoren was in de Duinoordkerk een rouwdienst gehouden, waarbij de Liturgie onder leiding stond van prof. dr. G. van der Leeuw, terwijl gesproken werd door den broeder van den overledene, ds. J. J. Creutzberg, predikant te Noordwijk. Na de begrafenis werd op den doodenakker waren velen aanwezig om het stoffelijk overschot van den beminden voorganger de laatste eer te bewijzen. Naast een groot aantal leden der gemeente waren aanwezig vele predikanten en emeritus-predikanten, voorstaanders uit kerkelijke kringen, verschillende hogere en lagere ambtenaren.

In de aula, waar het stoffelijk overschot stond opgebaard, werd niet gesproken. De organist speelde de gezangen 53, 230 en 111.

Aan de groeve las ds. J. J. Creutzberg de begrafenislied, gevolgd door een zegenende, waaraan hij namens de familie dank bracht voor de belangstelling.

NEDERLANDSCH HERVORMDE KERK.

Beroepen te Bidaard cand. C. J. van der Poll te Middenmeer.

Bedaakt voor de benoeming tot voorganger bij de Evangelisatie te Schagen de heer L. A. van Leeuwen te Holwerd.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Benoemd tot hulprediker te Hallum cand. J. Koopman te Ferwerd.

CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK.

Bedaakt voor Maassluis ds. J. P. Meyerling te Zwijndrecht, voor Middelburg ds. J. Tijmers Jan. te Nunspeet.

Beroepen te 's-Gravenhage-Oost ds. W. Kromer te Leeuwarden.

HANDELSOVERZICHT

AMSTERDAM, 4 Januari.

De kooplust voor de verschillende artikelen bleef aanhouden, doch bij gebrek aan aanbod waren de omzetten over het algemeen van weinig betekenis. Door goede vraag naar blauw maanzaad was de prijs verbeterd tot f 24 per 50 kg. Van de toegevoerde maanzaaden waren vrijwel niets meer aan de markt en het wachten is nu weer op de nieuwe toeliefering. Met Turkije zijn thans gesprekken gaande over het importeren van rozijnen, doch de onderhandelingen bevinden zich nog in het beginstadium. De pogingen om weer hars en terpentin te importeren zijn nog steeds niet gelukt. Fijn zaden. De goede vraag naar blauw maanzaad houdt aan, waardoor de notering kon oplopen naar f 24 per 50 kg. Karwijzaad bleef geheel onder nieuw. Geel mosterdzaad wacht op exportmogelijkheid. In bruin mosterdzaad ging niets om. De prijs blijft zeer hoog.

Rijst. Ongepelde en gepelde geheel onveranderd. Specerijen. De handel beschikt niet meer over voorraden zoodat na de herverdeling van November 1. geen transacties meer hebben plaats gevonden.

Koffie. De noodgedwongen stilstand in zaken, waarvan nu reeds geruimen tijd melding moest worden gemaakt, hield ook deze week aan, mede door

SLOTKOERSEN NEW-YORKSCHE BEURS

	3	4	Du P de Nemours	163	161	Public Service	28	28
Jan.	Jan.	Jan.	Eastman Kodak	1384	1407	Radio	11	11
162	162	162	General Electric	341	341	Shell Union	11	11
894	904	904	General Motors	481	477	Standard Oil	—	6
422	422	422	Good Year Tire	191	191	Standard Brands	35	35
108	108	108	Int. Harvester	501	501	Southern Pacific	—	8
72	72	72	Int. Nickel	244	244	Union Pacific	49	49
27	27	27	Int. Tel.	37	36	United Aircraft	44	43
18	18	18	Kennecott Copper	—	30	United Corporation	1	1
34	34	34	Mac Truck	—	30	U S Steel	70	69
88	88	88	Montgomery Ward	37	38	U S Steel Gref	128	129
34	34	34	New York Central	14	14	Western Union	20	18
71	71	71	North American	22	22	Woolworth	32	30
			Pennsylvania					

— Een koelbloedige schurk, zei Weigelsberger.

Inderdaad, stemde mr. Urban toe. — Toen Maxner-Maxwell zijn bekentenis ondertekende, had hij Buschroitter een steen van het hart gevallen. Het bewijs zou ternaauwrood hebben kunnen dienen voor een proces op aanwijzingen. De brieven aan de Zwitsersche bank zouden wel veel gedaan hebben en men had hem in Schwetwast kunnen confronteren, maar een bekentenis is beter.

— Nou, dan krijgen we weer een beroemde rechtzaak, dacht de notaris.

Mr. Urban schudde het hoofd. „Neen, die Maxner-Maxwell zal niet voor het gerecht verschijnen. Voor hij weggeleid werd, verzocht hij met een der Chinezen — majoor-ik-wet-zijn-naam-niet-meer — te mogen spreken.

Buschroitter heeft het toegestaan.

Toen hebben die twee een paar minuten gesproken. In het Chineesch. Natuurlijk heeft niemand het verstaan. En toen Maxner weggeleid werd, door de gang met de exotische wapens, heeft hij zich plotseling losgerukt en zich een pijl, die aan den muur hing, in de borst gestoot. Niet diep, maar tien minuten later was hij dood. Moet onder verschrikkelijke pijnen gestorven zijn. De pijl kwam uit Indo-China en was vergiftigd. De majoor heeft verklaard, Maxner dien raad gegeven te hebben. Het waren goede vrienden en hij meende, dat hij hem dien vriendendienst moest bewijzen. Als men hem daarvoor ter verantwoording wilde roepen, dan stond hij ter beschikking. Maar we laten de zaak natuurlijk loopen. Heeft toch geen zin.

Voor dien avond was het met bridge afgelopen.

De touringcar A 1351 kwam den volgende dag ongeveer kwart voor elf in Lienz voor Hotel Post aan. Het plein was vol nieuwsgierigen. Toen Buschroitter en de beide inspecteurs uitstapten, werden zij dadelijk door de nieuwsgierige Lienzaren met vragen bestormd. Wie mijnheer Vahoda was, wie de mooie mevrouw Fechner, wie de Amerikaanse dokter. Zoo, was die op het kasteel gebleven als gast van freule Angela?

Een heer van omstreken vijf en dertig jaar, met een handkoffer, baande zich een weg door de menigte. Hij gaf Wieninger zijn koffer. Goeden morgen, zei hij en stapte den wegen binnen. Toen sprak hij tot het reisgezelschap: Dames en heren, sta mij toe dat ik mij aan u voorstel. Mijn naam is Wilhelm Grätz, ik ben de nieuwe reisdeurder. Namens het bureau „Ueberland“ heb ik u de volgende mededeeling te doen: degene die den tocht

over Mallnitz, Gasteln en Salzburg nog wil meemaken, kan den touringcar verder gebruiken. We komen met twee dagen vertraging in Weenen terug. Voor degenen die geen tijd meer hebben staat een spoorkaartje tweede klas sneltrein naar Weenen ter beschikking benevens een derde deel van het betaalde reisbiljet. Ik verzoek u om spoedig uw beslissing te willen nemen, daar we over tien minuten verder reizen.

De familie De Jong verklaarde, dat zij helaas naar Weenen moest terugkeren, de anderen echter wilden den tocht verder meemaken.

Uitstekend, zei de heer Grätz, dan zal ik de dames en heren aan het station afzetten. Vooruit, Wieninger, er van door. We zijn tenslotte geen wilderierenspel.

Blijft u toch ook hier, mijnheer Vahoda, zei Buschroitter, die naast den wagen stond, daar waar de kleine bibliotheekbezitter zijn plaats had. Blijft u een paar dagen bij mij logeeren, dan kunnen we eens rustig praten. Wilt u niet?

Vahoda kluurde.

— Meent u dat werkelijk? vroeg hij verbaasd en verlegen.

— Maar natuurlijk. Ook de officier van justitie zal wel kennis met u willen maken. Het zal gezellig worden. We zullen elkaar uitstekend begrijpen.

Vahoda was opgestaan. Graag, aanvaardde hij de uitnodiging. Buitengewoon — graag. Toen wende hij zich tot den nieuwen reisdeurder. Ik zou toch liever willen uitstappen.

— Zooda u wil mijnheer, zei Grätz. Hij betaalde hem een derde deel van het reisgeld en den prijs van een kaartje tweede klas naar Weenen uit. Wieninger was uitgestapt en bracht Vahoda's zwaren koffer.

— Misschien zie ik u nog, mijnheer Vahoda, zei hij. Ik kom namelijk weer terug naar kasteel Entzberg. Ik ga met Emerenzia trouwen en de graaf heeft gezegd, dat ik bij hem als chauffeur mag komen.

— Dat doet me veel genoegen, zei Vahoda hartelijk, dan wensch ik je veel geluk. Hij reikte den chauffeur de hand.

— Dank u, mijnheer, zei Wieninger. Toen ging hij snel terug naar zijn plaats achter het stuur.

Buschroitter had Vahoda's koffer genomen.

— Aha, zei hij, toen hij het gewicht voelde. „Allemaal romannetjes?”

Ja, zei Vahoda en knipperde achter zijn dikke brilleglazen tegen de zon, toen de touringcar A 1351 over het plein rolde en om een hoek verdween.

EINDE.

Welke distributie-bons zijn geldig?

ZEEP:

De bon 113 (Algemeen distributiebonboekje) geeft van 1 Januari tot en met 31 Januari recht op het kopen van 150 gram toiletzeep, of 120 gram huishoudzeep, of 150 gram zeep, of 300 gram zachte zeep pasta of 250 gram zeepoeder of 600 gram waschpoeder.

SCHERZEEP:

De bon 117 van het extra bonnenkaartje, dat aan mannen bij de textielkaart is afgegeven, geeft van 1 Januari tot en met 30 April recht op het kopen van 50 gram scherzeep of een tube schercreme, dan wel een pot scherzeep.

VLEESCH EN VLEESCHWAREN:

Van 6 Januari t/m. 12 Januari: Op de 4 bonnen „14 vleesch“, telkens 100 gram vleesch, of een rantsoen vleeschwaren. Op de bon „14 worst, vleeschwaren“, een rantsoen vleeschwaren, in hoeveelheid wisselend naar gelang van soort. Deze bon blijft geldig t/m. 19 Januari. Bonnen 13 geldig t/m. 8 Januari.

BROOD:

Bon 22 van de broodkaart geeft van 6 Januari t/m. 12 Januari recht op het kopen van 100 gram roggebrood of 100 gram ander brood of 1 rantsoen „gebak“. Deze bon blijft geldig t/m. 19 Januari. Bon 20 nog geldig t/m 5 Januari. Bon 21 nog geldig t/m. 12 Januari.

BOTER EN VETTEN:

4 Jan. t/m. 10 Jan. bon 24 250 gr. boter of 250 gr. margarine of 200 gram vet. Bon blijft geldig tot 17 Januari. 28 Dec. t/m. 3 Jan. bon 23 250 gr. boter of 250 gr. margarine of 200 gr. vet. (Bon blijft geldig t/m. 10 Januari). Sla-olie mag worden afgeleverd t/m. 31 Jan.

KAAS:

Van 30 Dec. t/m. 26 Jan. geeft elke der met 47, 48, 60 en 61 genummerde bonnen recht op het kopen van 100 gram kaas. Bon 20 geeft van 30 December t/m 12 Jan. recht op het kopen van 125 gram kaas.

EIEREN:

Bon 33 geeft van 6 Januari t/m. 12 Januari recht op het kopen van 1 el. Deze bon blijft geldig t/m. 19 Januari. Bon 21 is nog geldig tot 5 Januari, bon 34 tot 12 Januari.

SUIKER:

Op Bon 86 (algemeen distributiebonboekje) een kilo suiker van 21 Dec. t/m 17 Januari.

KOFFIE EN THEE:

Op bon 18 ½ pond koffie of 75 gram thee van 21 December t/m 31 Januari.

GRUTTERSWAREN:

Bon 108 geeft van 28 Dec. t/m. 24 Jan. recht op het kopen van 250 gram rijst of rijstmeel of rijstbloem of gruttenmeel (gemengd meel).

Bon 57 geeft van 28 December t/m. 21 Februari recht op het kopen van 250 gram havermout of havervlokken of havervloem of aardappelmeel of gort of gortmout of grutten.

Bon 44 geeft tot 21 Februari recht op het kopen van 250 gram gort, of gortmout of grutten.

Bon 31 geeft van 28 December t/m. 21 Februari recht op het kopen van 100 gram vermicelli of macaroni of spaghetti.

Bon 87 geeft van 28 December t/m. 21 Februari recht op het kopen van 100 gram maizena of griesmeel of sago of aardappelmeel, dan wel een hoeveelheid puddingspoeder of puddingsauspoeder, welke 100 gram zetmeel bevat.

PEULVRUCHTEN:

Bon 103 (algemeen distributiebonboekje) geeft van 17 December tot en met 12 Januari recht op het kopen van 1 kg. peulvruchten. (Voorloopig alleen groene erwten en split-erwten).

BAKKERIJPRODUCTEN:

Bon 3 van de bloemkaart geeft van 30 Dec. tot en met 26 Januari recht op het kopen van 50 gram roggebrood of 50 gram ander brood of 1 rantsoen „gebak“ of 35 gram meel of bloem (tarwebloem, tarwemeel, roggebloem, rogge-meel, zelfrijzend bakmeel of boekweitmeel).

KOLEN VOOR DECEMBER:

Voor de derde periode, welke loopt van Zondag 15 December 1940 tot en met Vrijdag 31 Januari 1941 zullen de met „08“, „09“ en „10“ gemerkte bonnen van de „bonkaart distributie vaste brandstoffen — haarden, kachels“, alsmede de met „15“, „16“, „17“, „18“, „19“, „20“, „21“, „22“, „23“ en „24“ gemerkte bonnen van „bonkaart distributie vaste brandstoffen — centrale verwarming“ elk recht geven op het kopen van een eenheid vaste brandstoffen.

De geldigheidsduur der met „brandstoffen, één eenheid derde periode“ en de met „cakes, één eenheid, derde periode“ gemerkte bonnen is van 1 tot en met 31 Januari.

PETROLEUM:

Petroleumgezeggel Periode C geldig verklaard van 18 December tot en met 19 Januari voor verlichting.

VOEDERKAART:

Op bon 11 van 1 t.m. 31 Dec. honden- en of kattenbrood, in hoeveelheden variërende naar gelang de groepen.

gebrek aan nieuwe uit de productielanden en de buitenlandse consumptiehaven en tengevolge van de sterk geslonken voorraad bij den groothandel hier te lande.

Verfwaren. Sedert ons laatste bericht bleef de toestand voor hars en terpentin geheel onveranderd, evenals de prijzen. Nieuwe aanvragen zijn nog steeds niet mogelijk. De voorraad terpentin is zoo goed als uitgeput, terwijl hars nog geregeld wordt toegevoerd.

Gedroogde Zuidvruchten. In verband met de achter ons liggende feestdagen valt er weinig nieuws te vermelden. Ten opzichte van nieuwe importen is nog niets naders bekend. Men is thans bezig met Turkije tot overeenstemming te komen tot het importeren van rozijnen, doch dit is nog in het beginstadium.

Granen. Van de gedistribueerde kwantiteiten granen is zoo goed als niets meer aan de markt, terwijl voor de verschillende soorten de kooplust blijft bestaan. Door de ingetreden vorst ondervinden de verscheppingen vanuit de provincie vertraging, waardoor hier en daar schaarschte dreigt te ontstaan. In bakgroepen werden wederom enkele zaken afgesloten.

Lijnolie. Het artikel gaf geen aanleiding tot vermelding, van een ceelrijke rijst. Als bleef wederom f 25 per 100 kg. voor loco levering.

BURGERLIJKE STAND

GRONINGEN, van 30 Dec. t/m. 4 Januari.

Ondertrouwd: H. F. Folkers 27 j. en H. Snijder 22 j. — Waal 33 j. en A. J. Bleeker 29 j. — J. Kamphuis 26 j. en A. Hollander 27 j. — W. B. de Lange 29 j. en T. Kunst 30 j. — W. Visser 24 j. en W. de Vries 18 j. — J. Boiten 19 j. en M. Oosterbeek 21 j. — R. R. Hartlief 27 j. en K. Luper 26 j. — N. K. Minerva 26 j. en J. Wagenaar 26 j. — K. M. Minerva 26 j. en K. J. van der Veen

Een zeldzaam mooi examen- succes van ons groot Winter-examen

in Steno Nederlandsch (130 lg. p. m.), Machineschrijven (40, 50, 60, 70 en 80 lg. p. m.), Praktijk Diploma Nederlandsche Handelscorrespondentie en Boekhouden.

Ons grootsch resultaat van het beste onderwijs 118 geslaagden

(95 STENO en MACHINESCHRIJVEN en 23 NED. HANDELS-CORRESPONDENTIE) en BOEKHOUDEN (volledige uitslag nog niet bekend).

Op de op 21 December j.l. gehouden examens van de Kon. Erkende Nederlandsche Vereeniging voor Praktijk-Examens, afdeling Stenografie en Machineschrijven, slaagden o.a.: Voor Kantoorstenograaf Nederlandsch (systeem Grootte 130 lg. p. m.): de dames T. G. Broekema, D. v. Streun, M. Bekker, M. Staverman, F. M. Rakers, G. J. A. Steenmeijer, A. M. v. d. Baan, R. Kruijsenga, H. G. Weijsters, M. J. Leutscher, T. v. d. Veen, A. Toppen, S. A. Holtkamp, A. E. Hendriks, E. G. Huizing, H. A. Boll, H. A. G. Lammers, W. F. Elinga, J. Struij, M. W. v. Dijk, T. W. van Laar, T. Sierksma; de heren A. S. Dijkhuis, F. J. ten Hoor, A. Carels, H. Oosting, H. Broekema, B. H. A. Haack, J. H. Hasper, J. Pool, T. Wester, J. F. Wilkens, H. Stavast, H. T. J. Bodewes, I. I. Stokroos, B. H. Tieben, W. Dijkers, S. Ubels, K. H. Drent, J. Werkman, L. Hulshoff, R. Visscher, P. Dijkstra, J. Dijkstra. Voor Machineschrijven Nederlandsch (40 lg. p. m.): de dames Z. E. Mulder, A. A. Jutting, G. Agterof, M. Büser, E. Bos, T. Geertsema, N. C. Rouwenhorst (70 lg. p. m.), T. v. d. Veen (60 lg. p. m.), G. Spiering, M. J. Leutscher, R. Kruijsenga, J. Homan, A. Stuut, C. Bakker, M. W. v. Dijk, W. F. Elinga, H. A. G. Lammers (80 lg. p. m.), H. A. Boll (50 lg. p. m.), E. G. Huizing, T. Sierksma (50 lg. p. m.), T. Plantinga; de heren R. Epema, L. de Haan, N. v. d. Meer, B. H. A. Haack, H. Broekema, H. J. Oosting (50 lg. p. m.), J. G. Jansens, W. Duinkerken, K. Afman, S. A. Talens, J. H. Hasper, J. Pool, J. G. Nicolai (60 lg. p. m.), J. Werkman, K. H. Drent, S. Ubels (50 lg. p. m.), H. T. J. Bodewes (50 lg. p. m.), J. F. Wilkens (50 lg. p. m.), T. Wester, W. M. Botma, W. Kingma, J. W. Veenstra, K. Annema, Joh. v. d. Wal, J. Dijkstra (50 lg. p. m.), P. Dijkstra (50 lg. p. m.), R. Visser. Voor Machineschrijven Engelsch (50 lg. p. m.): de heer J. Renkema. Geslaagd voor het diploma Algemeen Secretaresse: mej. G. A. Hilbrands. Geslaagd voor het diploma Leeraar Machineschrijven: de heer G. A. Houwer. Geslaagd voor het praktijk-diploma Boekhouden der Ver. tot Bevordering der Handelswetenschappen te Utrecht: de heren H. M. Leichtenberg, W. H. Loo, J. Makken, J. L. van Slooten. Geslaagd voor het praktijk-diploma Boekhouden der Ver. van Leeraren in Boekhouden te Amsterdam: mej. G. Hidskes, mej. M. Eisinga, de heer Y. Eenhuistra. Geslaagd voor het praktijk-diploma Boekhouden der Kon. Erk. Nederlandsche Vereeniging voor Praktijk-Examens de heer H. H. Hoekstra.

Allen opgeleid door de

NEDERLANDSCHE SCHOOL VOOR HANDELSONDERWIJS

(dochter-school van de Goedgekeurde Nederlandsche School voor Moderne Talen). Geslaagd voor het praktijkdiploma Nederl. Handels-correspondentie der Erkende Nederlandsche Vereeniging voor Praktijk-Examens: de dames E. S. van Bael, A. J. M. Jonker; de heren J. C. Mug, K. Afman, T. Wester, T. v. d. Horn, J. Wierenga, G. H. Folgers, S. A. Talens, H. Kuin, H. A. Hoekstra, W. R. Zuidema. Geslaagd voor het praktijk-diploma Nederlandsche Handelscorrespondentie der Ver. tot Bevordering der Handelswetenschappen te Utrecht: mej. E. S. van Bael; de heren S. A. Talens, T. Wester.

De woonplaatsen van alle leerlingen zijn: Groningen, Haren, Middelstum, Zuidlaren, Zuidhorn, Delfzijl, Gieten, Vriescheloo, Oostwold, Niekirk, Grootegast, Den Adel, Garrelsweer, Veendam, Vries, Foxhol, Lutjegast, Braamberg, Uithuizen, Usquert, Oude Pekela, Lucaswolde, Bedum, Nuls, Oldelohve, Ezinge, Leens, Roden, Slochteren, Hoozevee, Leeuwarden, Huizum, Oenkerk, St. Anna-Parochie, Dokkum, Dongjum, Sneek, Franeker, Oosterdijkshorn, Hornhuizen, Aduard, Wilrum, Sebaldeburen, Spijk en Visvliet.

Allen opgeleid door de

GOEDGEK. NED. SCHOOL VOOR MODERNE TALEN

Het Grootte Hoekgebouw
Oude Ebbingestraat 1b-Grootte Markt, Groningen, Tel. 2454
Spreekuren 10-12, 2-5 en 7-9 uur

Aangifte van nieuwe leerlingen

Steno-Typen, Nederlandsch, Fransch, Duitsch, Engelsch, Secretaresse (Secretaris). Examen opleiding Praktijk-Diploma, Handelscorrespondentie in Nederlandsch, Fransch, Duitsch, Engelsch (en Conversatie), Boekhouden, Handelsrekenen, Middenstandsdiplooma en alle vakken in alle onderafdelingen van onze scholen. Volledige opleiding Typen, Blind- en Rhythmisch Typen f 15.— (Praktijk- en Snelheidsdiploma inbegrepen). Opleiding Steno Grootte f 15, Steno-Typist f 35.— tot U slaagt. Privé-lessen elken dag. Onbeperkt aantal les- en oefeningsuren. Vraagt lijsten van:

1445 Geslaagden 1934-21 Dec. 1940

voor Steno-Grootte (130, 165, 180, 200, 250 lg. p. m.) en Typen Nederl., Fransch, Duitsch, Engelsch en

645 geslaagden

Mercurius L.O. enz., Ned., Fransch, Duitsch, Engelsch, Boekhouden, Secretaresse(ari)s, Middenstandsdiplooma, Teekenen L.O. Mulo A en B en 2600 Conversatie.

LESSEN EN CLUBS

HUISWERK INSTITUUT

GYMNASIUM en M. H. B. S.:
Maandag, Dinsdag, Woensdag 9-12 uur
Donderdag, Vrijdag, Zaterdag 3-6 uur
R. H. B. S. en H. H. B. S.:
Maandag, Dinsdag, Woensdag 3-6 uur
Donderdag, Vrijdag, Zaterdag 9-12 uur
Gem. H. B. S. en CHR. H. B. S.:
Iederen dag 4-6 uur

Verder inlichtingen: Mevr. VAN BLOEMENDAAL, Coendersweg 47b, tel. 6677; Mej. MESDAG, Coendersweg 51b.

U vindt het stellig prettig

Uw kleeding zelf te maken op de vlugge en onfeilbare methode, die U zich aan onze inrichting eigen kunt maken. Na een paar lessen kunt U reeds aan Uw eerste jupon beginnen. Wij helpen U trouwens bij alles.

Lesgeld slechts fl. 5.— p. m.

Dagelijks aangifte van 10-12 en 2-4. Ook telefonisch.

IDA DE LEEUW VAN REES

Gebouw DE UTRECHT ingang onder de Poort achter „De Faun”
TELEFOON 3008.

Praktijkdiploma Handelskennis L.O. Middenst.diploma Ned. Handelscorr.

J. GEURTS

Leeraar M.O. Boekhouden
J. C. Kapteynlaan 50a

BOEKHOUDEN mercurius diploma

Nieuwe, kleine clubs f 4.— per maand, inclus. boeken (waarde min. f 36.—)
Schriftelijke privé f 2.50 per maand, inclus. boeken

WEENINK

Engelse Conversatieclubs

In kleine groepjes om de Lin-guaphone, ond. leid. v. Leraar M.O. Ideale combinatie om de taal in korte tijd goed te leren.
B. MULDER, Koningsinnelaan 8a

F. A. Roos

Leeraar M.O. Boekhouden, M.O. Staatshoudkunde en Statistiek.

Serieuze opleiding voor Akte L.O. Handelskennis, Praktijkdiploma's Boekhouden en Nederl. Handelscorrespondentie.

Privé-lessen en hulp bij studie op economisch gebied.

J. C. Kapteynlaan 19b, Groningen

Dansinstituut „Saan”

AANGIFTE VAN LEERLINGEN

voor den Zondagmiddagcursus, van 4-8. Populaire prijzen plus inleg. Dagelijks Café „Eendracht”, Coehoornsingel 9 en Nw. Kijk in 't Jatstraat 47a.

Provinciale publicatie van het Departement van Landbouw en Visscherij

LEVERING SLACHTVEE.

De Provinciale Voedselcommissaris voor Drenthe vestigt er de aandacht van belanghebbenden nog eens op, dat veehouders, die bij de in begin December 1940 gehouden inventarisatie mestvee hebben opgegeven, het volle aantal daarvan zullen moeten leveren, ook dan wanneer dit aantal de normale leveringsaanslag zou overtreffen.

Voorts wordt allen veehouders, die in het bezit zijn van afrekeningen van geleverde dieren aan de Nederlandsche Veehouderij Centrale aangeraaden deze afrekeningen zoo spoedig mogelijk in te leveren bij de Plaatselijke Bureauhouders, n.l. voorzover het betreft dieren, welke zijn geleverd na 25 Nov. 1940 en welke ook overigens aan de gestelde eischen voldeden.

De Provinciale Voedselcommissaris voor Drenthe, R. WICHERS Hzn., Assen, 3 Januari 1941.

ADVERTENTIËN

Namensträger des Namens VISSERING

mit nahen Verwandten werden gebeten, ihre Anschriften einzusenden, um die Gründung eines Familienverbandes zu ermöglichen.

K. VISSERING, landschaftsraz.

DE TREKKING

der bekende GRONINGER PLUIMVEEVERLOTING Noord-Ned. Bond, zal plaats hebben WOENSDAG 8 JAN., 's avonds 7 uur, onder toezicht van Notaris GOUVERNE in het Café WICHERS aan de Veemarkt. De prijzen kunnen vanaf Donderdag 9 Jan. afgehaald worden aan bovengenoemd café.

RIJWIELBANDEN

Motorbanden - Autobanden - Tractorbanden - Boerenwagenbanden worden door ons vlug en goed gerepareerd.
COVA, Akerkhof 27.
DE JONGE, Heerebsingel 7/1.

Dames

ons pracht Permanent Wave van f 1.50 voor f 1.— met de nieuwste machine t.m. 13 Jan. Kapper J. KEIZER, Dirk Huijzingastraat 4.

VOGELS.

Prima zingende Kanaries f 4. Sijjes f 1.25, Robijntjes f 1.—, Vinken 75 ct. Alle kleuren Parkieten f 2.50 paar. Siervogels f 3.— paar. Papegaalen, Duiven, Lijsters enz.

Grootste keuze Vogelkooien. Wij hebben nog massief koperen Vogelkooien vanaf f 5.—. Alle maten Aquariums, Gouden Siervissen.

Zaden voor alle vogels zonder bon.
R. SCHOLTE, Zaadhandel, Poellestraat 45, Tel. 4858.

BRANDHOUT

Eiken en Berken in blokken gezaagd, voor kachel of centr. verw., f 4 per 100 Kilo, franco huis.

JANSEN, Kl. Kruisstr. 2, Tel. 166
JANSEN, Tuinstraat 44.

Rijwielonderdelen goed en goedkoop. Dan naar DE OPTIMIST, Stoeldraaierstr. 7 Tel. 6360.

Permanent f 1.—

Kapper KRANS

Nw. Boteringestr. 6 - Tel. 4135

LET OP!

DAMES en HEEREN

Ziet toe waar U koopt, wij hebben een 25 jaren ervaring en zijn het OUDST SOLIDE adres voor het leveren van:

GUMMI- WAREN

HYGIENISCHE ARTIKELN
Grootst gesorteerde en goedkoopste specialzaak

HONDSRUG

Zuiderdiep 88 - Groningen

Bij de Brandweer - Tel. 3458
Denk om No. 88

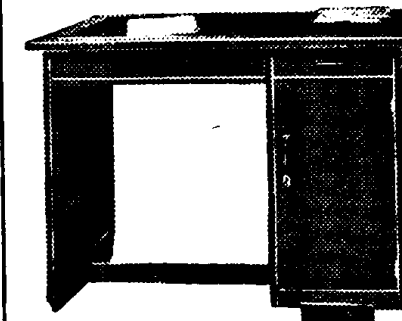
Slecht weer op komst!

Dus oppassen voor verkoudheid. Zorg in elk geval Aspirin in huis te hebben. Het beste middel tegen verkoudheid, griep en reumatiek.

ASPIRIN
hoort in huis!

Een drukfout? Niks hoor!!

Wij hebben bovenstaand Bureau nog in voorraad voor

f 19.90

Ook hebben wij een goede keuze in Cylinderbureaux. Komt U eens kijken?

't Is weer Bakker
Oosterstraat 70. Telef. 5484.

Schrijfmachines

Laat NU Uwe machine geheel reviseeren of herstellen. Dit is voordeliger dan het kopen van een nieuwe. Wij maken voor een billijken prijs Uwe schrijfmachine als nieuw en geven vooraf de kosten op. De best ingerichte reparatieinrichting hier ter stede.

P. SPIJKERS, Tel. 960. Groningen. O. Boteringestr. 79 b. d. brug.

KANTOORMACHINES.
DUPLICATORFABRIEK.
KANTOORBOEKHANDEL.

HOOGTEZON

Wat 2 à 3 uur hoogtebergzon bewerken, presteeren onze apparaten in enkele minuten. Neemt een zonnepaneel in den winter! Neemt een zonnepaneel in een vrij kwartier!

FRANS VAN HALSEMA

Medische Instrumenten

STANBASTRAAT 31 TELEFOON 3070

Electro-Motoren

en onderdeelen, groote voorraad gebruikt en nieuw. Verkoop - Omwisselen, Wikkelen en reparatie.

Oudst en speciaal adres:

Fa. DE HOOG & SMIT
Spilsluizen 16 - Tel. 2729
Groningen

KRUIDENHUIS „FLORA”

OUDE EBBINGESTRAAT 47
GRONINGEN

LEEREN KLEEDING.

Lange Heerenjassen, in vullen, box-calf en rund-box leer, diverse kleuren.

Heerenjakkets, Damesmantels, Korte Damesjassetjes in suède en leer, verschillende kleuren.

Handschonen en Wanten. Alles vrij van distributie. Omberispelijke pasvorm en prima kwaliteiten.

N.V. Gron. Rijksw. en Motorindustrie (Dir. P. BEEN), Poellestraat 27 (t.o. het Concert-huis). Telef. 39. Groningen.

Gebruikte en nieuwe Wisselstroommotoren. Fa. VENNEMA & STIKSMA, Reparatie-inrichting, Zuiderdiep 58. Tel. 5191.

+ SANITAS

Kleine Kromme Elleboog 8

Direct bij de Harmonie, het straatje met de paaltjes. Groningen. Telefoon 6885.

Doeltreffende

Hygiënische Artikelen

GUMMIWAREN

VROUWENSPUITEN

IRRIGATOREN.

ALLES ONDER GARANTIE.

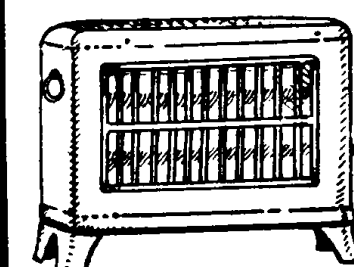
Ook schriftelijk.

en bezorgen (blanco).

Voor de koude

Electrische Kachels

Solide uitvoering. — Regelbaar op verschillende sterkten! — Indien het vertrek voldoende warm is, kunt U dus op lager verbruik instellen.

2 x regelbaar, 1000 Watt 14.75
3 x regelbaar, 1500 Watt 21.75
3 x regelbaar, 2000 Watt 24.75
STRAALKACHEL 750 Watt 8.95
STRAALZON 500 Watt 6.75

Alle prijzen zijn zonder snoer.

Prima SNOER, extra lang 1.40
IDEM met gummi kabel 1.60

GEUBELS

TUSSCHEN BEIDE MARKTEN

Batavus schaatsen

in alle maten, met en zonder leerwerk

Laat uw schaatsen bij ons slijpen

C.O.V.A. N.V.

Akerkhof no. 27
Groningen

Ieder die leest, Verrijkt z'n geest

Neemt daarom elke week een boek uit

Rube's Bezorgbibliotheek

PRINSESSEWEG 37 - TEL. 3643

LIJDERS AAN MAAGPUN

maagkramp, zuur, hartwater en slechte spijsvertering zullen baat vinden bij het gebruik van het reeds vijftig jaren in den handel zijnde

BOOM'S MAAGPOEDEP

Alleen echt indien de verpakking is voorzien van den naam BOOM. f 1.31 per doos; per halve doos f 0.75. - Nederlandsche fabriek.

OVERAL VERKRIJGBAAR

LEEREN JASSEN

KORTE en LANGE JASSEN, VESTEN, BROEKEN, HANDSCHOENEN, WANTEN, HANDBESCHERMERS, BEENPIJPEN, WADERS, SCHOOTS.

KLEEDJES, enz. enz. Grootte doos LEDERWAS f 0.65, MOTOREN en RIJWIELEN, DIENSTRIJWIELEN en TRANSPORTRIJWIELEN.

Vraagt eens prijzen.

J. v. d. ROEST - HET MOTORHUIS

BRUGSTRAAT 10 - TELEF. 6143 - v.h. Steentilstraat.

MERCURIUS

V.L.L., LITEH, en PONT-PRACTIJKDIPLOMA'S

13 JAN. AANVANG CLUBS:

BOEKHOUDEN en HANDELS-CORRESP.

- NED., FR., D., ENG. en SP -

STENO - TYPEN

VRAAG VERBLIJFEND PROSPECTUS!

HOOFDKANTOOR-DEN HAAG

GRONINGEN: t/o. POSTKANTOOR, TEL. 6367

OORLOGSSCHADE

Verzekering Maatschappij

GEVEST 50 TE TELEFOON 11 30 41

Hoofdagentschap voor Groningen en Noord-Drenthe: ASSURANTIE-KANTOOR C. VAN DER MEI, Mr. S. van Houtenlaan 26, Tel. 3946, Groningen

AFD. A. Woningen, inboedels, enz. tot f 50.000.-

Op 1 Januari 1941 is het nieuwe verzekeringshalfjaar begonnen met een verzekerd bedrag van:

f 635.000.000.- verdeeld over ruim 60.000 objecten.

Over het afgelopen halfjaar kunnen de aangemelde schaden zonder eenige naheffing volledig vergoed worden, terwijl bovendien een bedrag van f 175.000.- als reserve overblijft.

In verband met de Rijks-regeling verzekert men thans de volledige nieuwbouw- en vervangingswaarde; vele deelnemers verhoogden daarom hun verzekerd bedrag.

AFD. B. Andere Risico's tot f 1.000.000.-

Het eerste halfjaar van deze afdeling loopt tot 1 Maart 1941. Thans is verzekerd voor:

f 145.000.000.-

verdeeld over 4000 objecten.

Vraagt inlichtingen bij Uw ASSURANTIE-BEZORGER!

Coöp. Boerenleenbank ZUID-NOORDWOLDE

Het Bestuur houdt

ZITTING

in t Café VEGTER, op 8, 10 en 13 Januari a.s. 's middags van 2 tot 5½ uur voor controle der boekjes en afschrijven der rente.

Keurig en billijk verzorg ik
UW BOEKHOUDING
H. W. Mesdazstr. 20. Tel. 4528

Allen

die iets te vorderen hebben van wijlen Meij. AALTIJE POSTMA, gewoond hebbende Brugstr. 3, Hoogezand, worden verzocht hunne rekeningen binnen 8 dagen in te dienen bij den ex. testamentair H. R. SCHOLTENS Brugstraat 3, Hoogezand.

Waterschap Alteveer

Het Bestuur van bovengenoemd Waterschap is voornemens op Maandag, 13 Januari 1941, des voormiddags 11 uur in het WATERSCHAPSHUIS te Alteveer (café Alvering) a constant publiek te verkoopen:

136 op stam staande

Populieren Boomen

op den Zandweg, liggende langs het kanaal van Nieuwe-Pekela naar Alteveer. De boomen staan richting Alteveer—Nieuwe-Pekela.

Nieuwe-Pekela, 30 Dec. 1940.

Het Bestuur voornemens:

J. R. STUUT, Voorzitter.

E. J. BOSSCHER, Secretaris

BOOMEN OP STAM

Bij inschrijving te koop

geheel of gedeeltelijk, 16 eiken, 21 kastanjes, 19 iepen, 1 noot, eschdoorns en acacia's.

Briefjes voor of op 15 Jan.

Lijst en voorwaarden bij bezichtiging op „Klein Jagtlust“ te Oranjewoud (Fr.)

TE KOOP GEVRAAGD:

Een in goeden staat zijnde

verpleegstersuitzet

maat 4 of 46 voor het Academisch Ziekenhuis, grootte 1.80 Meter.

Br. fr. no. 271, bureau dezes.

„Veilige“ belegging

Gevraagd op 1 Mei 1941

f 16.000 à 3%

op 1e hypotheek over kleiboerderij in het Noorden der prov.. Waarde voor den oorlog f 50.000. Br. fr. no. 256 bureau dezes.

Gevraagd 8 à 10.000 gulden

als 1e hypotheek over flink zakenpand tegen n. o. te komen rente.

Br. fr. no. 283, bureau dezes.

Gevraagd f 28000.-

door landb. op eerste Hypotheek op een boerderij in t Noorden van de Prov. met 60 H.A. puik bouwland, geen tussenpersonen. Br. fr. met verl. rente, onder no. 288, bureau dezes.

BOEKHOUDINGEN - BALANSEN - BELASTINGEN J. FRIESE - ACCOUNTANT

LEERAAR BOEKHOUDEN M.O.
NIEUWE EBBINGESTRAAT 155 - TELEFOON 5769

Belasting-Adviezen

H. BROUWER, Accountant

Groningen

Kraneweg 12

ACCOUNTANTS-KANTOOR H. J. EDZES

Leeraar Boekhouden M.O.
GRONINGEN - NIEUWE WEG 24a - TEL. 5549

NUTS-HULPBANK

Instelling van Openbaar Nut

Groningen

Opgericht 27 Juni 1866
Postrekening No. 233341

Uitgeleend bedrag in 1939 f 164.030.-

De HULPBANK leent geld uit in bedragen van

f 10.- tot f 2000.-

tegen 3½ % rente bij vooruitbetaling en tegen borgstelling van twee in de gemeente Groningen wonende borgen.

De administrateur houdt ZITTING tot het geven van inlichtingen in het Nutsgebouw in de Jacobijnerstraat no. 12 elken Maandag van 2-4 n.m. en Dinsdag van 2-4 n.m.

HET BESTUUR.

Heropening der Spaarbank van het Oud-Diaken Gezelschap te Appingedam

op Zaterdag 11 Januari vanaf 's namiddags 1½ tot 6 uur

Volgende zittingen: Zaterdag 18 en 25 Januari op dezelfde uren en daarna elken Zaterdag van 's nam. 2 tot 4 uur. GEEN Woensdag-zittingen.

Met het oog op de invallende duisternis is voor Januari het volgende bepaald:

Inleggers uit de Woldstreken en Omgeving worden verwacht tusschen 's nam. 1½ en 3 uur.

Uit Tjamsweer, Garrelsweer en verdere omgeving tusschen 3 en 4 uur.

Uit Delfzijl, Holwierde en omgeving tusschen 4 en 5 uur.

Uit Appingedam en omgeving tusschen 5 en 6 uur.

Gelegenheid tot het inleggen van gelden, terugbetaling van opgezegde kapitalen en uitkeering van de rente van 1940.

De rentevergoeding voor 1941 is wederom 3 %.

Het Bestuur der Spaarbank O. D. G.:

H. G. REITSMA, voorzitter.

W. HOLSCHER, secretaris-penningm.

Te koop aangeboden

Motorschip

ruim 200 ton. Gesch. v. zee- en kustvaart. Voor serieuze gegadigden inl. onder no. 184, bureau dezes.

Attentie

H.H. Smeden,
Machinefabrikanten en
Constructiewerkplaatsen

Vanwege materiaalschaarschte werd bij onze afd. Makelaardij een afdeling

Ruilhandel

ingesteld. Wij vragen daarvoor Uw medewerking door

Aanbod

van Uw overcomplete materialen, bruikbare afvalstukken en bruikbaar materiaal z.a. Balken, Profiel-, Staf- en Plaatijzer.

Aanvraag

voor bovengenoemd materiaal. U werkt daardoor mede tot uitvoering van diverse werken.

Voor bemiddeling en administratie rekenen wij ½ cent per kilo van verkoper en koper.

H. Westhoff

Beeedigd Makelaar, Expert en Taxateur voor nieuwe en bruikbare Materialen, Machinerieën, Gereedschappen en Staalbouw.

Eendrachtskade 9¹ Tel. 4944

Ontdooiingszout

voor closetten, straten, afvoerbuizen in ieder kwantum verkrijgbaar.

Neem tijdig wat in voorraad

Wedema's Verfwinkel

Nw. Ebbingestr. 13 - Tel. 2048

Fa. Wed. J. Filippus

Zwanestraat 13 - Telef. 751

biedt aan: SAPPIGE PEREN 35, 45 en 60 ct. p. Kg.
GOUDREINETTEN extra, extra 3.00 p. 10 pd.
" extra 2.50 " " "
" eerste soort 2.25 " " "
" tweede soort 2.00 " " "
MANDARIJNTJES 8, 10, 12½ en 15 ct. p. stuk
SINAASAPPELEN 10, 12½ en 15 ct. " "
Voorradig WITTE en BL. WESTL. DRUIVEN, VIJGEN, TUNIS DADELS en HAZELNOTEN.

ZAKLANTAARNS

voorkomen ongelukken bij groote duisternis

PHILIPS DYNAMOLAMP f 4.60
Reservelampjes hiervoor f 0.25
HANDZAKLANTAARNS vanaf f 1.25
Speciaal VESTZAKMODEL f 1.25

J. MÖSSINGER

HEERESTRAAT 27 GRONINGEN
OOSTERSINGEL 114 t/o. Poort Acad. Ziekenhuis

NU ZUINIG ZIJN

met Uw STOFZUIGER. Degelijk laten repareren is nu meer dan ooit van belang! Dit doen wij voor U. Alle onderdelen nog voorradig. — NIEUWE STOFZUIGERS nog van f 49.50 af. — GEBRUIKTE, geheel gereviseerde machines, reeds vanaf f 15.- (met garantie).

RITSEMA STOFZUIGERS

MARKTSTRAAT 8 (P. H. SMID) TELEFOON 4372

HYGIËNISCHE ARTIKELEN

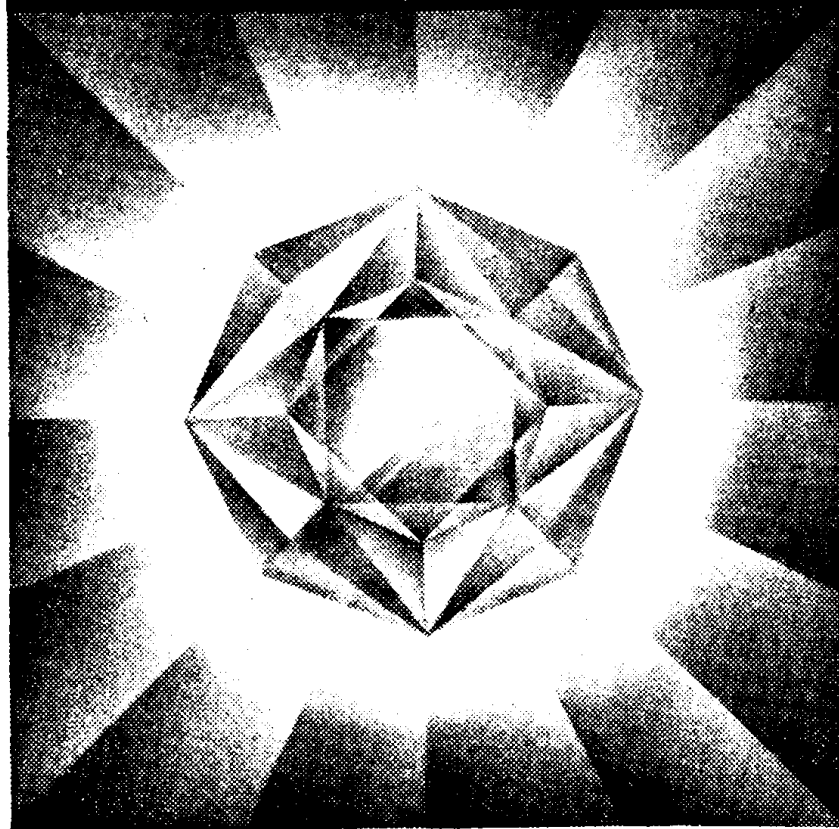
IRRIGATORS en SPUITEN
ELASTIEKEN KOUSEN
BREUKBANDEN
BUIKBANDEN

De Noorderpost
Wettig gedeponeerd 37414

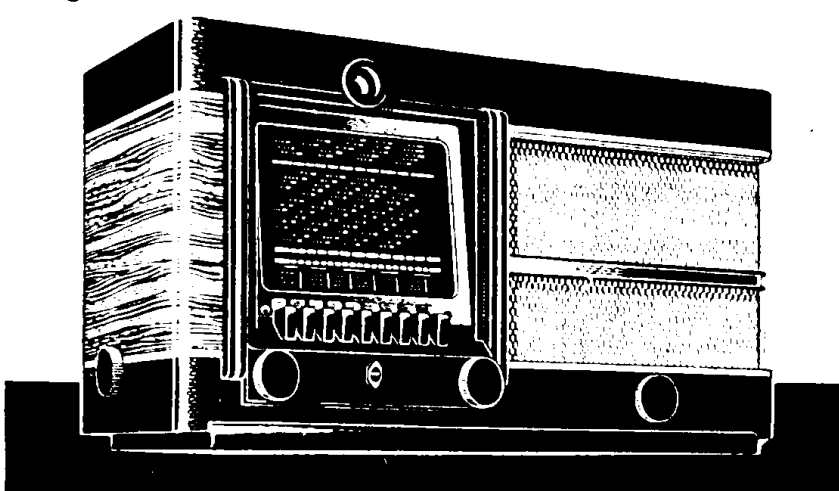
Wij zijn in het Noorden alleen gevestigd
Groningen, Zuiderdiep 30 t/o. C. & A.
Leeuwarden, Peperstraat 3
Gratis inlichtingen.

Oudste zaak in het Noorden - Let op deze adressen

Een Siera een sieraad!

Hebt U de nieuwe Siera radio-serie al bij ons gezien? Juweeltjes! Niet alleen van buiten, maar ook van binnen... dat garandeeren wij U! De volle, warme toon treft bij de eerste kennismaking. En verkiest U drukknoppen, dan vindt U hier een drukknopsysteem van verbluffende zekerheid en snelheid! Kom de Siera toestellen in ieder geval eens hooren!

Voor Engros:

N.V. GRON. ELECTR. MIJ. „GEMA“

O. BOTERINGESTR. 57
GRONINGEN TEL. 2085

TECHN. GROOTHANDEL „HAKRO“

NIEUWE KERKHOF 9-I
GRONINGEN TEL. 5093

Permanent f1.25 compleet

SPECIAAL ADRES
VOOR HAARWERKEN

Siccama, Zuiderdiep 13

N. d. GADO Wachtkam.
's Maandags na 1 uur gesloten.
Telefoon 4725

ENGROS: GEBR. DEKENS - SCHOOLHOLM GRONINGEN TEL. 2052

BON Speciale aanblijding voor de lezers van HET NIEUWSBLAD VAN HET NOORDEN. Het nieuwe, praktische correspondentieboek

„HOE SCHRIJF IK MIJN BRIEVEN“

VEERTIENDE, VERMEERDERDE DRUK.

Ge moet niet denken, dat ge hier een gewoon brievenboek krijgt. Dit krijgt ge, maar ge krijgt veel en veel meer. W. E. Blom geeft in zijn volledig correspondentieboek een uitstekende handleiding, hoe men moet correspondeeren. Inrichting en vormen der brieven, spelling, titulatuur, tal van voorbeelden van FAMILIE-BRIEVEN bij geboorte, ziekte, overlijden, verloving, huwelijks-aanzoek en huwelijk, gelukwensen, jubilea, sollicitatiebrieven, brieven van kinderen aan ouders en omgekeerd en de antwoorden daarop. Buitendien bevat het boek een schitterende keuze van allerlei ZAKENBRIEVEN. koop en verkoop, huur en verhuur, vertegenwoordiging, verzoeken, circulaire van vestiging, overname, liquidatie, brieven op advertenties enz. Maar wat dit boek tot een ENIG boek maakt zijn de prachtige voorbeelden van REQUESTEN, VOLMACHTEN, CORRESPONDENTIE OVER BELASTING, BURGERL. ACTEN, o.a. verzoeken voor uitverkoop, het houden van loterijen, naamsverandering, de pachtwet, enz. enz. Huurcontracten, schuldbekentenissen, handelsreizigers- en -agenten, enz. enz. In 't korte bestek eener annonce kunnen wij niet alles opnoemen. Het boek is een VRAAGBAK die altijd goeden raad geeft. Het keurige boek, 14e druk, is voor de lezers verkrijgbaar, afgehaald f 0.95, franco per post na ontvangst van postv. of giro f 1.10. Verkrijgbaar bij den BOEKHANDEL van UIT-GEVER MULDER & Co., CORN. SCHUYTSTRAAT 14, AMSTERDAM, POSTGIRO 78144. Wanneer op postwisselstrook of grobiljet vermeld wordt NIEUWSBLAD VAN HET NOORDEN, behoeft deze bon NIET te worden opgezonden.